

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I

Lucas

Una Basan

Si Lucas tō ngadan katô manubù na igsulat kani libro. Judio tō langun duma manubù na igsulat ka mga libro tun ta Bibliya, asal ánnà Judio si Lucas, su Griego sikandin.

Doktor si Lucas, asta dakál tō isóddóran din. Ágpararaké si Lucas asta si Pablo. Si Lucas tō sábbad manubù na igtákkás ki Pablo dalám katô kasadun din tun ta marapung mga banuwa ébô mulit-ulit katô kagi ka Manama.

Igsulat i Lucas ni libro, asta igpapid din tun ki Teofilo na sábbad ágkabantug manubù na Griego. Si Lucas tō igsulat pagsik katô libro na ágngadanan “Mga Lumu Katô Mga Apostoles.”

Nit libro na igsulat i Lucas, igulit din tingód katô Batà ka Manama na Igpmamanubù ébô makaluwà ki tikud tun ta salà. Igulit i Lucas tō tingód katô tabang i Jesus ka mga manubù na ibógókan, asta ihirapan, asta masalà-salà. Igulit i Lucas tō tingód ki Jesus tikud katô kapamasusu kandin sippang tun ta kamaté din asta kanté din puman.

1 ¹Madigár rarak ku Teofilo:

Marapung dán tō mga manubù na igsulat tingód katô inému dini áknita. ²Tô igsulat dan, tō gó é igulit katô mga manubù na igkita katô langun linumuwan i Jesus tikud tun ta katigkanayan, asta igulit-ulit dan áknami tō kagi katô Áglangngagán. ³Madigár rarak ku, igahà ku tō langun linumuwan din tikud tun ta katigkanayan. Purisu igpanámdámma na kailangan tapidán ku asta sulatán ku tō langun para áknikó ⁴ébô kasóddóran nu na bánnal gó tō mga iginurù áknikó.

Igpakita tō panaligan ka Manama ki Zacarias

⁵Dángngan, dalám katô igharì si Herodes tun ta probinsya ka Judea, duwán sábbad pangulu ka templo na ágngadanan ki Zacarias. Sikandin

tô sábbad pangulu ka templo na sakup ka grupo i Abias. Duwán sawa i Zacarias na ágngadanan ki Elisabet na sábbad rubbad i Aaron na pangulu ka templo sayyan. ⁶Idayawan tô Manama kandan duwa, su nágngà tô áglumun dan tun ta saruwan ka Manama. Ágbánnal dan katô langun sugù katô Áglangngagán. ⁷Ándà palang batà dan, su dì ágbatà si Elisabet, asta tugál dan dán duwa.

⁸Duwán sábbad álló na iglumu si Zacarias tun ta templo, su tô gó tô mga álló ka kalumu katô grupo na isakupan din tun ta templo. ⁹Tô ágkémun katô mga pangulu ka templo, igripa dan ka sadan tun kandan tô gumóbbó ka pamammut, asta si Zacarias tô isalin ukit ka ripa.^a Purisu igahu sikandin tun ta templo katô Áglangngagán. ¹⁰Róggun na ággóbbó sikandin katô pamammut tun dalám, marapung tô mga manubù na ágdasal tun ta luwà.

¹¹Duwán sábbad panaligan katô Áglangngagán na igaipakita ki Zacarias tun ta ággóbbówanan katô pamammut dadan tun ta kawanan. ¹²Tô igkita si Zacarias katô panaligan, igkállas sikandin, asta imáddangan.

¹³Asal igkagi tô panaligan, na mà din, “Zacarias, yaka ágkamáddangan. Igdinág dán ka Manama tô áknikó dasalán, su duwán batà nu mama na pamasusun katô sawa nu na si Elisabet. Kailangan ngadanan nu sikandin ki Juan. ¹⁴Tuu ka gó kadayawan, asta marapung tô mga manubù na kadayawan tingód katô kapamasusu kandin, ¹⁵su imun sikandin mabantug tun ta saruwan katô Áglangngagán. Dì gó minám sikandin ka bino ó agad ándin tô ginámmán na pakalasing. Agad tô dì pa sikandin mapamasusu, kapánnuan sikandin katô Ugis Espiritu. ¹⁶Ukit kandin, marapung tô mga rubbad i Israel na lumónód tun ta Áglangngagán dan na Manama. ¹⁷Muna sikandin katô Áglangngagán, asta duwán katulusan din ébô mulit-ulit ka kagi katô Áglangngagán iring ki Elias na propeta katô Áglangngagán sayyan. Ukit kandin, duwán kasunayan katô mga ámmà asta gabatà, asta tô mga manubù na dì ágbánnal ka Manama, palónódán tô panámdám dan tun ta katallángngan ébô makataganà dan ka kadunggù katô Áglangngagán.”

¹⁸Ikgagi si Zacarias tun ta panaligan, na mà din, “Pamánnun ku ka kasóddór tô katumanan kani ágkagin nu kanak? Su tugállad, asta tugál dán tô sawa ku.”

¹⁹Igtaba tô panaligan, “Sakán si Gabriel, asta inalayunna ágtindág tun ta saruwan ka Manama. Igpapidda ikandin dini áknikó ébô pasóddórán ni madigár gulitán áknikó. ²⁰Na, tikud áknganni, mómmó ka, su ándà ka bánnal katô igkagi ku áknikó. Dì ka makakagi sippang ka dumunggù tô álló na matuman ni igkagi ku, su matuman gó ni tun ta nágngà álló.”

^a **1:9** Su marapung tô mga pangulu ka templo, tô gó igripa dan ka sadan é gumóbbó katô pamammut. Iring na makásábbad dák gumóbbó tô tagsábbad-sábbad pangulu tun ta tibuk kantayan din.

²¹Na, tō mga manubù tun ta plasa katô templo, igangat dan katô kaluwà i Zacarias, asta isalábbuan dan su idugé sikandin tun dalám. ²²Tō igluwà sikandin tikud tun ta templo, dì dán sikandin pakakagi. Purisu isóddóran dan na duwán igaipakita katô Manama kandin tun dalám katô templo. Asal marag dák sikandin ágsingyas ukit ka bállad din, su inómmó dán.

²³Pángnga iglumu si Zacarias tun ta templo, igulì sikandin tun ta balé din.

²⁴Ándà kadugé, igmabáddás tō sawa i Zacarias na si Elisabet. Dalám ka lima bulan, ándà sikandin luwà tun ta balé din. ²⁵Ikgagi sikandin, na mà din, “Inéduwan gó tō Áglangngagán kanak. Igkangé din dán dini kanak tō kayyaan ku, su sippang áknganni ándà a ikabatà.”

Igpasóddór tō tingód katô kapamasusu ki Jesus

²⁶Tō ánnám dán bulan tō gátták i Elisabet, igaipapid ka Manama tō panaligan din na si Gabriel tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea. ²⁷Duwán sábbad bayi na ándà pa kalayuki^b na ágngadanán ki Maria. Duwán banà din na ágngadanán ki Jose na sábbad rubbad i Hari David sayyan. ²⁸Tō igdunggù si Gabriel tun ki Maria, igkagi sikandin, na mà din, “Kadayawan ka! Ágkéduwan tō Áglangngagán áknikó, asta ágtákkássan ka ikandin!”

²⁹Isalábbuan si Maria tingód katô igkagi katô panaligan. Igpanámdám sikandin ka ándin tō kóbadan kani. ³⁰Ikgagi tō panaligan, na mà din, “Maria, yaka ágkamáddangan, su inéduwan tō Manama áknikó. ³¹Kumabáddás ka, asta duwán batà mama na pamasusun nu, asta ngadanan nu tō batà ki Jesus. ³²Mabantug sikandin, asta tawarán sikandin na Batà ka Manama na Tuu Mallayat. Imun katô Áglangngagán na Manama sikandin na harì iring katô kamónaan din sayyan na si David. ³³Mangulu sikandin katô langun rubbad i Jacob sippang ka ándà ágtamanán. Ándà dán ágtamanán katô pagpangulu din.”

³⁴Ikgagi si Maria tun ta panaligan, na mà din, “Ándà pa duma ku. Purisu pamánnun na mému ni?”

³⁵Igtaba tō panaligan, na mà din, “Sunnadan ka katô Ugis Espiritu, asta tabangan ka ukit katô katulusan ka Manama na Tuu Mallayat. Purisu tō batà na pamasusun nu, ándà salà din, asta tawarán sikandin na Batà ka Manama. ³⁶Na, paminág ka kanak. Tō gakád nu na si Elisabet, agad isóddóran ka mga duma na dì sikandin matà su tugál dán sikandin, asal igmabáddás dán sikandin ka ánnám bulan, ³⁷su ágkemu katô Manama tō langun.”

³⁸Ikgagi si Maria, na mà din, “Inalayunna ágbánnal katô Áglangngagán. Mólà pa na matuman dini kanak tō igkagi nu.”

Na, igiwà tō panaligan.

^b 1:27 Sábbad bayi na ándà pa kalayuki; tun ta kinagiyan ka English, “virgin.”

Igahà i Maria si Elisabet

³⁹ Ándà kadugé, sékót si Maria igsadun tun ta pabungan sippang tun ta sábbad lunsud na sakup ka probinsya ka Judea. ⁴⁰ Igahu si Maria tun ta balé i Zacarias, asta igpangumusta sikandin ki Elisabet. ⁴¹ Tô igdinág si Elisabet katô kapangumusta i Maria, igkálláng-kálláng tô batà tun dalám katô gátták din, asta ipánnuan si Elisabet katô Ugis Espíritu. ⁴² Purisu igkagi si Elisabet ka mabákkár, na mà din, “Tun ta langun gabayi, inéduwan tô Manama áknikó ka tandingán kandan, asta inéduwan tô Manama katô pamasusun nu! ⁴³ Dakál gó tô dayó ku su igahà a katô innà katô Áglangngagán ku. ⁴⁴ Tô igdinágga katô kapangumusta nu, agad tô batà tun dalám katô gátták ku idayawan asta igkálláng-kálláng. ⁴⁵ Ágkadawayan ka su ighbánnal ka na tumanán katô Áglangngagán tô igkagi din áknikó.”

Igdurung i Maria tô Manama

⁴⁶ Na, igkagi si Maria, na mà din, “Ágdurungán ku tô Áglangngagán, ⁴⁷ asta idayawanna tingód katô Manama na Taratábbus ku, ⁴⁸ su agad mabbabà dáp tô kamanubuan ku, asal isampáttanna katô Manama. Purisu tikud áknganni, kumagi tô langun manubù na ágkéduwan tô Manama kanak, ⁴⁹ su madigár tô mga kasalábbuan na iglumu katô matulus Manama kanak, asta ugis gó sikandin. ⁵⁰ Tikud tun ta katigkanayan, ágpanayun tô kédu katô Manama tun ta langun ka karubbadan na ágpangadap asta ágbánnal kandin, ⁵¹ Ágpasóddórán din na matulus sikandin ukit katô mga áglumun din. Ágpéwaán din tô mga manubù na ágpallayat-layat katô sarili dan. ⁵² Giwaán din tô mga pangulu tikud tun ta gunsadanan dan, asta gimun din na mallayat tô kamanubuan katô mga ágpabbabà. ⁵³ Tô mga manubù na ágpamballusán, gimássugán din ka kadigárran. Asal tô mga ágkaduwánnan manubù ágpéwaán din na ándà ágkapid. ⁵⁴ Sikita na mga rubbad i Israel na ágbánnal kandin tô igtabangan din. Ándà din kalingawi tô tandô din na kéduwan sikandin kandan, ⁵⁵ su igtandóan ka Manama si Abraham asta tô mga rubbad din na kéduwan sikandin kandan sippang ka ándà ágtamanán.”

⁵⁶ Na, igóddô si Maria tun ki Elisabet dalám ka mga tállu bulan, asta igulì sikandin.

Tô kapamasusu ki Juan na Tarabunyag

⁵⁷ Na, igdunggù tô álló ka kapamasusu i Elisabet, asta batà mama tô ipamasusu din. ⁵⁸ Igdinág tô mga simbalé din asta tô mga gakád din na tuu inéduwan tô Áglangngagán kandin, asta idayawan dan pagsik.

⁵⁹ Na, tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katô batà, igpalimudé tô mga simbalé din asta tô mga gakád din ébô tupuwan asta

ngadanan tō batà. Kakalyag dan na ngadanan sikandin ki Zacarias na magunawa ka ngadan katô ámmà din. ⁶⁰Asal igkagi si Elisabet, na mà din, “Dì mému yan, su kailangan Juan tō ngadanán kandin.”

⁶¹Igkagi sikandan ki Elisabet, “Asal ándà gó kaditaan yu na duwán ngadan iring kanan.”

⁶²Na, igsingyas dan ki Zacarias ka ándin tō ngadan na inalyagan din.

⁶³Igsingyas sikandin na bággayan ka ágsulatan, asta igsulat din ni kagi, “Si Juan tō ngadanán kandin.”

Isalábbuan dan gó langun. ⁶⁴Tigkô ikakagi dán si Zacarias, asta igdurung din tō Manama. ⁶⁵Igkállas tō langun simbalé dan, asta italap tō tingód kani langun ilumu tun ta kaluwagan ka pabunganán tun ta probinsya ka Judea. ⁶⁶Ikapanámdám tō langun na ikadinág tingód kani, asta igepénsaé dan, na mà dan, “Ándin basì tō dungguán kani batà?” Su duwán gó katulusan katô Áglangngagán tun kandin.

Igpakagi ka Manama si Zacarias

⁶⁷Na, si Zacarias ipánnuan katô Ugis Espiritu, asta igpakagi ka Manama sikandin, na mà din, ⁶⁸“Durungán ta tō Áglangngagán na Manama na ágsarigan katô langun rubbad i Israel, su igepakita sikandin áknita ébô tábbusán ki ikandin na mga sakup din. ⁶⁹Duwán papiddán katô matulus Manama ébô tumábbus áknita tikud tun ta salà. Sikandin tō sábbad rubbad i David na ágbánnal katô Manama sayyan. ⁷⁰Ni gó é igtandô ka Manama sayyan ukit ka mga propeta na igebánnal kandin, su igkagi sikandin ⁷¹na tabangan ki ikandin ébô makaluwà ki tikud tun ta bállad katô mga usig ta asta tikud tun ta mga manubù na ágkaringasa áknita. ⁷²Igtandô katô Manama na kéduwan din tō mga kamónaan ta, asta ándà din kalingawi tō kasabotan din. ⁷³Igtandô din tun ta kamónaan ta na si Abraham ⁷⁴na paluwaán ki ikandin tikud tun ta bállad katô mga usig ta ébô mangadap ki kandin na ándà máddang ta. ⁷⁵Kakalyag ka Manama na ándà salà ta, asta nángngà tō áglumun ta tun ta saruhan din ka ándà ágtamanán.

⁷⁶“Na, sikuna na batà ku, tawarán ka na propeta ka Manama na Tuu Mallayat. Muna ka katô Áglangngagán ébô taganaán nu tō mga manubù tingód ka kadunggù katô Áglangngagán. ⁷⁷Sikuna tō pasóddór tun ta mga sakup din na matábbus dan ukit katô kapasinsiya din katô mga salà dan. ⁷⁸Tingód katô kédu asta ginawa ka Manama, dumunggù tō papiddán din tikud tun ta langit iring katô kasilat ka álló ébô tábbusán ki ikandin. ⁷⁹Suméllà sikandin dini áknita na góddô tun ta kangittángngan asta imáddangan katô kamatayan, ébô pakitanán ki ikandin katô gukitan na ágsadun tun ta kasunayan.”

⁸⁰Na, igdakál si Juan, asta ágkasarigan sikandin. Igóddô sikandin tun ta disyerto sippang katô álló na igepakita sikandin tun ta mga rubbad i Israel.

Tô kapamasusu ki Jesus
Luc 2:1-7; Mat 1:18-25

2 ¹Na, dalám katô si Augusto tô emperador tun ta Roma, duwán sugù din na kailangan palistan tô ngadan katô langun manubù na isakup katô gobyerno ka Roma. ²Ni gó tô una kapalista ka ngadan dalám katô si Cirenio tô gobernador tun ta Siria. ³Purisu igpansadun tô langun manubù tun ta lunsud katô kamónaan dan ébô palistan tô ngadan dan.

⁴Tô gó tô gunayan na igpanó si Jose tikud tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Judea sippang tun ta lunsud ka Betlehem, su Betlehem tô lunsud na igtikudan katô kamónaan din na si Hari David sayyan. ⁵Igpid i Jose tô banà din na si Maria na mabáddás dán ébô palistan tô ngadan dan. ⁶Na, róggun dutun dan, igdunggù tô álló na mamasusu dán si Maria. ⁷Igbatà sikandin katô tambang kaké batà din na mama. Igtángngás i Maria tô batà ka óggét, asta igpadággà din tun ta ágkannanan ka mannanap, su ándà lugar para kandan tun ta balé na ágdungguan.

Igpakita tô mga panaligan tun ta mga taradóppón ka karnero

⁸Na, madani tun ta lunsud ka Betlehem, duwán mga taradóppón ka karnero na igladé ka dukilám igdóppón ka mga karnero dan tun ta sigbáttán tanà. ⁹Tigkô duwán sábbad panaligan katô Áglangngagán na igpakita kandan. Igséllaan tô mga taradóppón katô séllaán katô Áglangngagán, asta tuu dan gó imáddangan. ¹⁰Asal igkagi tô panaligan, na mà din, “Yakó ágkamáddangan! Duwán madigár gulitán ku ákniyu na makabággé ka dayó tun ta langun manubù. ¹¹Ni dukilám ni, tun ta lunsud na igtikudan i Hari David sayyan, ipamasusu tô ákniyu Taratábus. Sikandin tô Mesiyas na Áglangngagán.^c ¹²Ni gó tô kakilalaan ébô kasóddóran yu na bánnal ni igulit ku ákniyu. Kitanán yu tô batà na igtángngás ka óggét, asta igpadággà tun ta ágkannanan ka mga mannanap.”

¹³Tigkô dád igláttó tô marapung mga panaligan tikud tun ta langit na igduma katô tagnà, asta igdurung dan katô Manama, na mà dan,
¹⁴“Durungán tô Manama tun datas ta langit. Duwán kasunayan tun ta mga manubù na makadayó ka Manama dini ta banuwa!”

¹⁵Tô igulì dán tô mga panaligan tun ta langit, igpatóngkóé tô mga taradóppón ka karnero, na mà dan, “Madun ki tun ta Betlehem ébô kitanán ta tô ilumu na igpasóddór katô Áglangngagán áknita.”

¹⁶Purisu sékót dan igsadun tun ta Betlehem. Igkita dan si Maria asta si Jose, asta igkita dan tô batà na igpadággà tun ta ágkannanan ka

^c **2:11** Tállu tô igkagi katô panaligan tingód ki Jesus: sikandin tô Taratábus, sikandin tô Cristo ó Mesiyas na igsalin ka Manama, asta sikandin tô Áglangngagán na Manama.

mannanap. ¹⁷Tô igkita dan katô batà, igulit dan tô igkagi katô panaligan kandan tingód katô batà. ¹⁸Isalábbuan gó tô langun manubù na igdinág katô igulit katô mga taradóppón. ¹⁹Tô langun katô igdinág asta igkita i Maria igtágù din tun ta pusung din, asta inalayun din ágpanámdámmán. ²⁰Igulì tô mga taradóppón na ágpabantug asta ágdurung katô Manama tingód katô langun na igdinág asta igkita dan, su bánnal tô igulit katô panaligan kandan.

Ingadanan si Jesus

²¹Tun ta ikawalu álló tikud tun ta kapamasusu katô batà, igtupuwan sikandin, asta igngadanan ki Jesus, su tô gó tô ngadan na igkagi katô panaligan ki Maria tô ándà pa sikandin mabáddás.

Igpid si Jesus tun ta templo

²²Na, igdunggù tô álló na igsadun si Jose asta si Maria tun ta Jerusalem ébô mánnal katô sugù i Moises^d tingód ka mantu igpamasusu. Igpid dan tô batà ébô bággén tun ta Áglangngagán, ²³su duwán sugù katô Áglangngagán na kailangan bággén tun ta Áglangngagán tô langun ka panganayan mga gabatà gamama. ^e ²⁴Igsadun si Jose asta si Maria tun ta templo ébô góbbón dan tun ta saruwan katô Áglangngagán tô duwa manatad ó duwa salapati na marénták pa, su tô gó tô igsugù katô Áglangngagán tingód ka mantu igpamasusu.^f

²⁵Na, duwán sábbad taga Jerusalem na ágngadanan ki Simeon. Nángngà tô áglumun din tun ta saruwan ka Manama, asta ágbánnal sikandin ka Manama. Inalayun sikandin giman katô álló na paluwaán ka Manama tô mga rubbad i Israel. Inalayun sikandin ipánnuan katô Ugis Espiritu. ²⁶Taganà igpasóddór katô Ugis Espiritu na dì pa maté sikandin sippang ka kitanán din tô Mesiyas na papiddán katô Áglangngagán. ²⁷Na, tô álló tô, igpid katô Ugis Espiritu si Simeon tun ta templo. Tô igpid tô ámmà asta tô innà ki Jesus tun ta templo ébô tumanán dan tô sugù ka Manama,^g ²⁸ igsipit i Simeon tô batà, asta igpasalamat sikandin ka Manama, na mà din, ²⁹“Áglangngagán ku, ituman dán tô igtandô nu kanak. Purisu mému dán ka matéya na duwán kasunayan. ³⁰Igkita kud tô igpapid nu ébô tumábbus áknami tikud tun ta salà dé. ³¹Sikandin tô igtaganà nu tun ta tubang katô langun manubù. ³²Iring sikandin katô sulù, su pakitanán din tô kakalyag nu tun ta langun manubù na ánnà Judio, asta ukit kandin pabantugán ké na mga rubbad i Israel na igsalin nu.”

^d 2:22 Manama tô igbággé katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô igbággé katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ^e 2:23 Ahaán tô Exodo 13:2,12 ^f 2:24 Ahaán tô Levítico 12:8 ^g 2:27 Tingód katô sugù ka Manama, ahaán tô 2:24

³³Na, isalábbuan tō ámmà asta tō innà katô igkagi i Simeon tingód katô batà. ³⁴Igdasal si Simeon na tabangan dan ka Manama, asta igkagiyán din si Maria, na mà din, “Na, ni batà nu tō igsalin ka Manama ébô ássan din tō mga rubbad i Israel. Su marapung tō méllé kandin, asta supakan dan katô Manama. Asal marapung tō kadayawan tingód kandin, asta makaluwà dan tikud tun ta supak ka Manama, ³⁵su ukit kani batà ni, pasóddórán tō panámdám katô marapung manubù. Agad sikuna, iring na kótangngan tō áknikó pusung.”

³⁶Tun ta templo, duwán sábbad bayi na ágngadanan ki Ana na propeta ka Manama. Si Panuel tō ngadan katô ámmà din na sakup katô grupo i Aser na kamónaan dan. Duwán duma i Ana, asal pittu dád ámmé tō kapadumaé dan, asta ibalu sikandin. Tugál dán sikandin, ³⁷su kawaluwan áppat (84) dán é idad din. Marag sikandin ágsadun tun ta templo, su álló asta dukilám ágpangadap sikandin katô Manama, ágpuwasa, asta ágdasal. ³⁸Róggun na igkagi pa si Simeon ki Maria, igpadani si Ana tun kandan, asta igpasalamat sikandin tun ta Manama. Igulit sikandin tingód ki Jesus tun ta langun manubù na gangat katô papiddán ka Manama ébô tumábbus katô mga taga Jerusalem.

Igulì dan tun ta Nazaret

³⁹Na, tō igtuman dán i Jose asta i Maria tō langun sugù katô Áglangngagán tingód ka batà na mantu igpamasusu, igulì dan tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea. ⁴⁰Igdakál si Jesus, igmabákkár tō lawa din, asta duwán kapandayan din, su inéduwan tō Manama kandin.

Dutun si Jesus ta templo

⁴¹Na, kada ámmé, ágsadun tō ámmà asta tō innà i Jesus tun ta Jerusalem ébô mapil dan katô Kalimudan Ka Kalabé.^h ⁴²Tô sapulù duwa (12) dán é idad i Jesus, igsadun dan tun ta Jerusalem ébô mapil dan, su tō gó tō ágkémun dan. ⁴³Tô ipángnga dán tō kalimudan, igtigkané dan igulì tun ta Nazaret. Asal si Jesus igpatanan pa tun ta Jerusalem. Tô ámmà asta tō innà din ándà ikasóddór, ⁴⁴su kéman dan ka igtákkás sikandin katô mga kadumaan dan tun ta dalan. Igladé dan ka álló igpanó. Tô mapun dán, igpamasak dan si Jesus tun ta mga kaditaan dan asta tun ta duma mga manubù na ágpanó tun ta dalan. ⁴⁵Tô ikasóddór dan na ándà ikatákkás si Jesus kandan, iglónód dan tun ta Jerusalem ébô pamasaikán sikandin. ⁴⁶Tun ta ikatállu álló, igkita dan si Jesus tun ta templo. Igunsad sikandin duma katô mga taratinurù, ágpaminág

^h **2:41** Ni gó tō kalimudan katô mga Judio na ágkasampáttan dan tingód katô kapaluwà ka Manama katô mga kamónaan dan tikud tun ta kallang kandan tun ta Ehipto.

sikandin, asta ginsà kandan. ⁴⁷Isalábbuan tô langun na ikadinág kandin tingód katô kapandayan din asta mga taba din.

⁴⁸Tô igkita tô ámmà asta tô innà din kandin, isalábbuan dan. Igkagi tô innà din, na mà din, “Ánnà nángngà tô iglumu nu áknami. Igpamasak ké áknikó su tuu ké itanaan.”

⁴⁹Igtaba si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su igpamasak kó kanak. Nángngà pád na kasóddóran yu na kannunna ta balé katô Ámmà ku.”

⁵⁰Asal ándà dan kagpátti tô igkagi i Jesus kandan.

⁵¹Igtákkás si Jesus kandan, igulì dan tun ta Nazaret, asta ágbánnal sikandin kandan. Tô langun katô igdinág asta igkita i Maria igtágù din tun ta pusung din. ⁵²Ágkadugangan pô gó tô kapandayan i Jesus, asta ágpanayun sikandin ágdakál. Ágkadawayan tô Manama asta tô mga manubù tingód kandin.

Igulit-ulit si Juan na Tarabunyag

Luc 3:1-20; Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Juan 1:19-28

3 ¹Na, tun ta ikasapulù lima ámmé na si Tiberio tô emperador tun ta Roma, si Poncio Pilato tô gobernador tun ta Judea, si Herodes tô pangulu tun ta Galilea, tô kataladi din na si Felipe tô pangulu tun ta Iturea asta Trakonite, si Lisanias tô pangulu tun ta Abilena, ²asta si Anas asta si Caifas tô mga tuu mallayat ka pangulu katô templo. Na, róggun na igóddô si Juan na batà i Zacarias tun ta disyerto, igkagi tô Manama kandin. ³Na, igsadun si Juan tun ta langun banuwa madani tun ta Wayig ka Jordan. Igulit-ulit sikandin na kailangan rumákkád tô mga manubù asta bunyagan dan ébô pasinsiyaan ka Manama tô mga salà dan. ⁴Na, mà katô kagi ka Manama tingód ki Juan tun ta libro katô propeta na si Isaias,

“Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto, na mà din, ‘Taganà yu tô ukitanan katô Áglangngagán. Tullid yu tô dalan na ukitan din.’ ⁵Tambunan tô langun banád, asta pattadán tô langun pabungan. Tullidán tô bengkóg dalan, asta piyaan tô dalan na marapung mga sábbáng asta batun. ⁶Kitanán katô langun tô katábus ka Manama katô mga manubù.”ⁱ

⁷Na, marapung ôtô mga manubù na igsadun tun ki Juan ébô pabunyag kandin. Igkagi si Juan kandan, na mà din, “Madat kó iring na mga áppuy! Manan ka pabunyag kó agad ándà kó rákkád? Kéman yu ka dì kó supakan ka Manama ka tapuri álló. ⁸Lumu yu tô nángngà tun ta saruhan ka Manama ébô kasóddóran na bánnal igtanan kód asta igsóddô kód áglumu ka salà. Yakó ágpanámdám na dì kó supakan su sikiyu ôtô mga rubbad i Abraham. Kagiyan ku sikiyu na agad ni mga batu mému

ⁱ 3:4-6 Isaias 40:3-5

imun ka Manama na mga rubbad i Abraham na bullas ákniyu. ⁹Iring kó na kayu na masig dán pilén, su ágpilén asta ággóbbón tó langun kayu na ándà madigár buuy."

¹⁰Iginsà tó ilimud mga manubù ki Juan, na mà dan, "Ándin tó kailangan lumun dé?"

¹¹Igataba si Juan, na mà din, "Atin ka duwán duwa umpak yu, bággé yu tó sábbad tun ta manubù na ándà palang gumpakán. Atin ka duwán ágkakan yu, bággéyi yu tó manubù na ándà palang ágkakan."

¹²Duwán pagsik mga taralimud ka buwis na igsadun tun ki Juan ébô pabunyag dan kandin. Igkagi sikandan, na mà dan, "Sir, ándin tó kailangan lumun dé?"

¹³Igataba si Juan, na mà din, "Yakó ágpamuyù ka buwis na sobra katô sugù ka gobyerno."

¹⁴Duwán pagsik mga sundalo na iginsà kandin, na mà dan, "Na, sikami, ándin é kailangan lumun dé?"

Igataba si Juan, na mà din, "Yakó ágppirit katô manubù ébô bággayan kó ka salapì. Yakó ágdimanda ukit ka bulaló ébô bággayan kó ka salapì. Asal agad ándin é tandan katô gobyerno para ákniyu, kailangan kanángngaan kó."

¹⁵Na, tó igdinág tó mga manubù ki Juan, igpanámdám dan na si Juan dán gó tó Mesiyas na gangatan dan. ¹⁶Asal igkagi si Juan, na mà din, "Ágbunyagga ákniyu ka wayig. Asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tó kamanubuan din ka tandingán kanak. Ánnà a nángngà na tumabang kandin agad lumusutta dát katô sandalyas din. Sikandin tó munyang ákniyu katô Ugis Espiritu asta apuy. ¹⁷Iring sikandin na manubù na ágpalayap ka trigo na igarik din, tipunán din, asta taguán din tun ta lukung. Asal tó uut asta uppis góbbón din tun ta apuy na dì ágkapadáng."

¹⁸Igulit-ulit i Juan tó Madigár Gulitán tun ta langun manubù, asta igkagiyan din sikandan na kailangan bánnalán dan tó ágtinuruán din.

¹⁹Na, si Herodes tó pangulu tun ta Galilea. Asal igsapadan i Juan sikandin, su igagó din tó ipag din na si Herodias, asta marapung pa tó madat mga linumuwan din. ²⁰Tun ta katapuriyan, igdugangan pô gó i Herodes tó mga salà din su igpapriso din si Juan.

Igpabunyag si Jesus

Luc 3:21-22; Mat 3:13-17; Mar 1:9-11

²¹Na, tó ándà pa prisowi si Juan, duwán álló na igbunyag sikandin katô langun manubù, asta igpabunyag pagsik si Jesus. Róggun na igdasal si Jesus, ipókéan tó langit, ²²asta igsunnad tó Ugis Espiritu tun kandin na iring na bónnóng ka salapati. Duwán kagi tikud tun ta langit, na mà din, "Sikuna tó kanak Batà na ágginawaan ku. Ágkadawayawanna gó áknikó."

Mga kamóonaan i Jesus

Luc 3:23-38; Mat 1:1-17

²³Tô igtigkané si Jesus igtinurù, mga tallu pulù (30) é idad din. Kéman katô langun manubù na batà i Jose si Jesus.^j Si Jose tô batà i Heli. ²⁴Si Heli tô batà i Matat. Si Matat tô batà i Levi. Si Levi tô batà i Melki. Si Melki tô batà i Jana. Si Jana tô batà i Jose. ²⁵Si Jose tô batà i Matatias. Si Matatias tô batà i Amos. Si Amos tô batà i Nahum. Si Nahum tô batà i Esli. Si Esli tô batà i Nagai. ²⁶Si Nagai tô batà i Maat. Si Maat tô batà i Matatias. Si Matatias tô batà i Semei. Si Semei tô batà i Jose. Si Jose tô batà i Joda.

²⁷Si Joda tô batà i Joana. Si Joana tô batà i Resa. Si Resa tô batà i Sorobabel. Si Sorobabel tô batà i Salatiel. Si Salatiel tô batà i Neri. ²⁸Si Neri tô batà i Melki. Si Melki tô batà i Addi. Si Addi tô batà i Cosam. Si Cosam tô batà i Elmodam. Si Elmodam tô batà i Er. ²⁹Si Er tô batà i Josue. Si Josue tô batà i Eliezer. Si Eliezer tô batà i Jorim. Si Jorim tô batà i Matat. Si Matat tô batà i Levi.

³⁰Si Levi tô batà i Simeon. Si Simeon tô batà i Juda. Si Juda tô batà i Jose. Si Jose tô batà i Jonan. Si Jonan tô batà i Eliakim. ³¹Si Eliakim tô batà i Melea. Si Melea tô batà i Mainan. Si Mainan tô batà i Matata. Si Matata tô batà i Natan. Si Natan tô batà i David. ³²Si David tô batà i Isai. Si Isai tô batà i Obed. Si Obed tô batà i Boos. Si Boos tô batà i Salmon. Si Salmon tô batà i Naason.

³³Si Naason tô batà i Aminadab. Si Aminadab tô batà i Aram. Si Aram tô batà i Arni. Si Arni tô batà i Esrom. Si Esrom tô batà i Fares. Si Fares tô batà i Juda. ³⁴Si Juda tô batà i Jacob. Si Jacob tô batà i Isaac. Si Isaac tô batà i Abraham. Si Abraham tô batà i Tare. Si Tare tô batà i Nakor. ³⁵Si Nakor tô batà i Serug. Si Serug tô batà i Ragau. Si Ragau tô batà i Peleg. Si Peleg tô batà i Eber. Si Eber tô batà i Sala.

³⁶Si Sala tô batà i Cainan. Si Cainan tô batà i Arfaxad. Si Arfaxad tô batà i Sem. Si Sem tô batà i Noe. Si Noe tô batà i Lamec. ³⁷Si Lamec tô batà i Metusela. Si Metusela tô batà i Enoc. Si Enoc tô batà i Jared. Si Jared tô batà i Mahalaleel. Si Mahalaleel tô batà i Cainan. ³⁸Si Cainan tô batà i Enos. Si Enos tô batà i Set. Si Set tô batà i Adam. Si Adam tô batà ka Manama.

Katintal ki Jesus

Luc 4:1-13; Mat 4:1-11; Mar 1:12-13

4 ¹Na, ipánnuan katô Ugis Espiritu si Jesus, asta igpanó sikandin tikud tun ta Wayig ka Jordan. Igpid sikandin katô Ugis Espiritu tun ta disyerto ²asta igtintal i Maibuyan dalám ka kappatan (40) álló. Dalám katô mga álló tô, ándà palang igkan i Jesus. Purisu igballus sikandin.

^j **3:23** Si Jose tô ámmà-ámmà i Jesus su ánnà sikandin tô bánnal ámmà din (Mateo 1:25). Si Jesus tô Batà ka Manama, su igmabáddás tô innà din si Maria ukit katô Ugis Espiritu na igsunnad tun kandin (Lucas 1:35).

³Igkagi si Maibuyan, na mà din, “Atin ka sikuna tô Batà ka Manama, imu nu pan ni mga batu.”

⁴Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama,
“‘Ánnà dâd ágkannán é ágkailanganán katô kantayan ka manubù.’”^k

⁵Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta mallayat pabungan. Ándà kadugé, igpakita din ki Jesus tô langun lugar dini ta tibuk banuwa. ⁶Igkagi si Maibuyan, na mà din, “Bággén ku áknikó tô pagpangulu asta tô sélaán kani langun banuwa, su igbággé kanak, asta makabággéya tun ta agad sadan tô salinán ku. ⁷Atin ka mangadap ka kanak, bággén ku áknikó tô langun kani.”

⁸Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama,
“‘Tô dâd Áglangngagán na Manama tô kailangan ágpangadapán yu,
asta sikandin dâd tô kailangan bánnalán yu.’”^l

⁹Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta Jerusalem, asta igpatindág din tun ta bówwó katô templo. Igkagi si Maibuyan, na mà din, “Na, atin ka sikuna tô Batà ka Manama, tuppas ka tun ta tanà. ¹⁰Dì ka mamánnu, su mà katô kagi ka Manama,

“‘Papiddán katô Manama tô mga panaligan din ébô tumómmóng áknikó.’

¹¹‘Sakámmán ka katô mga panaligan din ébô dì makadag tô paa nu tun ta mga batu.’”^m

¹²Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama,
“‘Yakó ágtintal katô Áglangngagán na Manama yu.’”ⁿ

¹³Na, pángnga igtintal i Maibuyan si Jesus ukit ka marapung kapókit, igiwà sikandin, asta igangat ka ássa álló.

Igtigkané si Jesus igtinurù

Luc 4:14-15; Mat 4:12-17; Mar 1:14-15

¹⁴Na, ipánnuan si Jesus ka katulusan katô Ugis Espiritu, asta igsadun sikandin tun ta probinsya ka Galilea. Ándà kadugé, ibantug sikandin tun ta mga kaligadan banuwa. ¹⁵Igtinurù sikandin tun ta mga simbaan ka Judio, asta ágpabantugán sikandin katô langun manubù.

Ándà tanggapi si Jesus tun ta Nazaret

Luc 4:16-30; Mat 13:53-58; Mar 6:1-6

¹⁶Na, igsadun si Jesus tun ta lunsud ka Nazaret na igdakállan din. Tô álló ka kapaginawa, igsadun sikandin tun ta simbaan ka Judio, su tô gó é ágkémun din. Igtindág sikandin ébô masa katô kagi ka Manama na igsulat. ¹⁷Igbággé dan kandin tô igsulat i Isaías na propeta sayyan. Igékka i Jesus, igkita din ni kagi ni, asta igbasa din, na mà din,

^k 4:4 Deuteronomio 8:3 ^l 4:8 Deuteronomio 6:13 ^m 4:10-11 Salmo 91:11-12

ⁿ 4:12 Deuteronomio 6:16

¹⁸ “Ipánnuannad katô Ugis Espiritu katô Áglangngagán, su igsalinna ikandin ébô mulit-ulitta katô Madigár Gulitán tun ta mga manubù na ágkayù-ayuan. Igapidda ikandin dini ákniyu ébô mulit-ulitta tun ta mga igpriso na paluwaán dan dán. Igapidda dini ákniyu ébô mulit-ulitta tun ta mga bólög na makakita dan dán. Igapidda ikandin dini ákniyu ébô tabangan ku tô langun manubù na ágkahirapan, ¹⁹ asta pasóddórán ku na igdunggù dán tô álló na pakitanán katô Áglangngagán tô kédu din.”^o

²⁰ Na, iglulun i Jesus tô ágbasaan na igbasa din, asta igulì din tun ta opisyales ka simbaan. Igunsad si Jesus ébô tuminurù, asta igsállág tô langun manubù kandin. ²¹ Igtigkané si Jesus igkagi, na mà din, “Ni álló ni, ituman dán tô kagi ka Manama na igbasa ku asta igdinág yu.”

²² Igdurung si Jesus katô langun manubù, asta isalábbuan dan katô madigár kagi din, su kéman dan ka batà i Jose si Jesus. ²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Kakalyag yu na ultán kanak tô igkagi tun ta panunggiringan, na, ‘Atin ka doktor ka, bawii nu tô áknikó lawa.’ Kagin yu pád kanak ni, ‘Lumu nu puman dini ta lunsud ta tô kasalábbuan, iring katô iglumu nu tun ta lunsud ka Capernaum.’ ²⁴ Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Dì ágtanggapán tô propeta tun ta kandin lunsud. ²⁵ Kagin ku ákniyu, na dalám katô igulit si Elias sayyan ka kagi ka Manama, duwán tuu dakál ballus tun ta langun banuwa na igóddóan katô mga kamónaan ta, asta ándà pódani katô Manama dalám ka tallu ámmé ágtángngà. Agad marapung tô mga gabayi balu na ágkahirapan tun ta mga rubbad i Israel, ²⁶ asal ánnà sikandan tô igpasadunan ka Manama ki Elias, su igpasadun din si Elias tun ta Sarepta na sakup ka Sidon ébô tabangan tô sábbad bayi balu na ánnà Judio.^p ²⁷ Iring kani tô inému sayyan dalám katô kólit-ólít i Eliseo ka kagi ka Manama. Agad marapung tô mga tétekán^q tun ta mga rubbad i Israel, asal ánnà sikandan tô inólian, su inólian dád tô ánnà Judio na si Naaman na sakup ka Siria.”^r

²⁸ Na, tô mga Judio na ilimud tun ta simbaan, isókó dan katô igkagi i Jesus na ágkéduwan tô Manama katô mga manubù na ánnà Judio.

²⁹ Igtindág dan langun, asta igpéwà dan si Jesus tikud tun ta lunsud dan. Tô lunsud dan tun datas ka pabungan, asta igpid dan si Jesus tun ta pangpang, ébô dabuán dan pád. ³⁰ Asal igukit dád si Jesus tun ta tángngaan katô mga manubù na ilimud, asta igpadiyù sikandin.

Tô manubù na igahuwan ka madat espiritu Luc 4:31-37; Mar 1:21-28

³¹ Na, igsadun si Jesus tun ta lunsud ka Capernaum na sakup ka probinsya ka Galilea. Tô álló ka kapaginawa, igtinurù sikandin tun ta simbaan ka Judio.

^o 4:18-19 Isaías 61:1-2 ^p 4:25-26 Ahaán tô 1 Mga Harì 17:1,8-16; 18:1. ^q 4:27a Tétekán, ó sanlahon. ^r 4:27b Ahaán tô 2 Mga Harì 5:1-14

³² Isalábbuan gó tō langun manubù na iga minág kandin, su duwán katulusan katô katinurù din. ³³ Na, tun ta simbaan dan, duwán sábbad manubù na igahuwan ka madat espiritu. Igullaó sikandin ka mabákkár, na mà din, ³⁴ “Jesus taga Nazaret, ándà labut nu áknamí! Supakan ké ikuna? Isóddóran ku ka sadan ka. Sikuna tō ugis Batà ka Manama.”

³⁵ Asal igsapadan i Jesus tō madat espiritu, na mà din, “Yaka gótep! Luwà ka tikud tun kandin!”

Na, igbuntug katô madat espiritu tō manubù tun ta saruhan dan, asta igluwà tun kandin, asal ándà din pasakiti tō manubù. ³⁶ Na, isalábbuan tō langun manubù, asta iga patóngkóé sikandan, na mà dan, “Makasarábbù tō katinurù din, su ukit katô katulusan din, ágsuguán din tō madat mga espiritu, asta ágluwà dan.”

³⁷ Na, ibantug si Jesus tun ta kaluwagan ka probinsya.

Inólian tō marapung manubù

Luc 4:38-41; Mat 8:14-17; Mar 1:29-34

³⁸ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta simbaan ka Judio, asta igsadun sikandin tun ta balé i Simon na ánggadanan din ki Pedro. Tuu ágkalinturan tō bayi na ugang i Pedro, asta iga pédu-édu dan na tabangan i Jesus sikandin. ³⁹ Na, igtindág si Jesus madani kandin, asta igsapadan din tō kénit ka lawa katô ugang i Pedro. Tigkô dád inólian sikandin. Igánnó sikandin asta igbuwat ka ágkannán kandan.

⁴⁰ Tô igsalláp dán tō álló, igpid katô mga manubù tun ki Jesus tō langun kadumaan dan na duwán ássa-ássa mga bógók. Igtukid i Jesus igdappánnan tō langun dan, asta inólian dan. ⁴¹ Igpidsik tun ki Jesus tō marapung manubù na igahuwan ka madat espiritu. Na, róggun igluwà tō madat mga espiritu, igullaó sikandan, na mà dan, “Sikuna tō Batà ka Manama!”

Asal igsapadan i Jesus sikandan ébô dì dan pakakagi, su isóddóran dan na sikandin tō Mesiyas.

Igulit-ulit si Jesus tun ta Galilea

Luc 4:42-44; Mar 1:35-39

⁴² Na, pagkasimag, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta lugar na ándà manubù. Asal igpamasak tō marapung manubù kandin. Tô igkita dan kandin, igpédu-édu dan na dì pág panó sikandin. ⁴³ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Kailangan madunna tun ta ássa mga lunsud ébô mulit-ulitta pagsik kandan katô Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama, su tō gó tō gunayan ku na igsadunna nit banuwa.”

⁴⁴ Na, igulit-ulit si Jesus tun ta mga simbaan dan tun ta kaluwagan ka Judea.

Igtawar i Jesus tō mga disipulu

Luc 5:1-11; Mat 4:18-22; Mar 1:16-20

5 ¹ Na, duwán sábbad álló, igtindág si Jesus tun ta ligad ka ranó na ánggadanan Genesaret. Igpaliggátté tō langun manubù na garurung

madani tun ki Jesus, su kakalyag dan na maminág katô kagi ka Manama na ágtinuruán din. ²Duwán duwa barangé na igkita din tun ta ligad ka ranó na igtananan katô mga taraággut ka sáddà, su iguras dan ka pukut. ³Igsaké si Jesus tun ta barangé i Simon, asta igkagi si Jesus na ássudán i Simon tô barangé ébô kumapó madani tun ta ligad. Igunsad si Jesus tun ta barangé, asta igtinurù sikandin katô mga manubù tun ta baklayanán.

⁴Pángnga igtinurù si Jesus, igkagiyan din si Simon, na mà din, “Pasadun nu ni barangé nu tun ta tángngaan ka ranó, asta dabù yu tô pukut ébô duwán maggut yu.”

⁵Asal igtaba si Simon, na mà din, “Áglangngagán, igladé ké ka dukilám igdabù ka pukut, asal ándà palang inaggut dé! Asal su sikuna tô ágsugù kanak, dumabù a ka pukut.”

⁶Igdabù dan tô pukut, asta ikaggut dan ka marapung mga sáddà. Na, su masig pád mabissé tô pukut dan, ⁷ginggat dan tô mga kadumaan dan tun ta ássa barangé ébô tumabang kandan. Tô igdunggù dan, igruran dan tô sáddà tun ta duwa barangé. Purisu masig pád malánnád tô duwa barangé. ⁸Na, tô igkita si Simon Pedro na tuu dakál tô inaggut dan, iglingkóod sikandin tun ta saruhan i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, padiyù ka kanak, su masalà-salà a.”

⁹Tô gó tô igkagi din su isalábbuan gó sikandin asta tô mga kadumaan din tingód katô tuu marapung mga sáddà na inaggut dan. ¹⁰Isalábbuan pagsik tô mga kadumaan din tun ta duma barangé na si Santiago asta si Juan na duwa gabatà i Sebedeo. Igkagi si Jesus ki Simon, na mà din, “Yaka ágkamáddangan. Tikud áknganni, ánnà dán sáddà tô ággután nu, asal mga manubù tô ággután nu.”

¹¹Tô igpaligad dan tô mga barangé dan, igtananan dan tô langun, asta igtákkás dan ki Jesus.^s

Inólían tô tétekán

Luc 5:12-16; Mat 8:1-4; Mar 1:40-45

¹²Róggun na igukit si Jesus tun ta sábbad lunsud, isumaran din tô manubù na ipánnù tô lawa din ka tétek. Tô igkita sikandin ki Jesus, igpadani sikandin asta iglangkáb. Igpédu-édu sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin ka kakalyag nu, isóddóran ku na makóli ka kani bógók ku.”

¹³Igdappánnan i Jesus sikandin ka bállad, asta igkagi si Jesus, na mà din, “Malyagga. Kólian kad.”

Tigkô dád inólían sikandin.

¹⁴Maggát igsapad si Jesus kandin na dì mému ultan din tô agad sadan manubui. Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka tun ta pangulu ka templo, asta pakita nu yan lawa nu. Bággé nu tô manuk na góbbón tun ta saruhan ka Manama, su tô gó tô igsugù i Moises ébô makasóddór tô langun manubù na inólían kad.”

^s 5:11 Igtákkás dan ki Jesus, ó inému dan na mga disipulu i Jesus.

¹⁵Agad tō gó tō igsugù din, asal tuu pô gó italap tō bantug i Jesus. Purisu tuu pa marapung tō mga manubù na ilimud ébô maminág katô ágtinuruán din, asta ébô kólian tō mga bógók dan. ¹⁶Asal si Jesus igsadun tun ta disyerto ébô dumasał.

Inólian tō manubù na dì ágriyu é lawa
Luc 5:17-26; Mat 9:1-8; Mar 2:1-12

¹⁷Na, sábbad álló, róggun igtinurù si Jesus, duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igunsad madani tun kandin. Igtikud dan tun ta marapung mga lunsud tun ta probinsya ka Galilea asta Judea, asta duwán igtikud tun ta lunsud ka Jerusalem. Duwán katulusan i Jesus tikud tun ta Áglangngagán ébô makólì sikandin katô mga ágkabóbókan. ¹⁸Ándà kadugé, igdunggù tō mga manubù na igié ka kadumaan dan na dì ágriyu é lawa. Kakalyag dan na mapid dan sikandin tun dalám katô balé ébô padággaán tun ta saruhan i Jesus. ¹⁹Asal su marapung tō mga manubù na ilimud, ándà gó gukitan dan na pasadun tun dalám. Purisu igañék dan tun ta pattad atáp katô balé, asta igañék dan tō atáp. Igtuntun dan tō dì ágriyu é lawa apil tō ágdággaan din tun ta saruhan i Jesus. ²⁰Tô igkita si Jesus katô kasarig dan kandin, igkagi sikandin, na mà din, “Rarak, igpasinsiyaan dán tō mga salà nu.”

²¹Asal duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igpanámdám, “Ánnà nángngà tō igkagi kani manubù ni. Igpagunawa sikandin katô Manama, su Manama dád tō makapasinsiya ka mga salà.”

²²Asal isóddóran i Jesus tō panámdám dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpanámdám iring kanan. ²³Atin ka matággas tō pagtuman ka kagi tun ta manubù, na, ‘Igpasinsiyaan dán tō mga salà nu,’ matággas pagsik tō pagtuman ka kagi, na, ‘Tindág ka asta panó ka.’ ²⁴Na, sakán tō Igpamanubù,^t asta pakitanán kud ákniyu na makémwu makapasinsiya katô masalà-salà^u mga manubù nit banuwa.”

Purisu igkagi si Jesus tun ta manubù na dì ágriyu é lawa, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdággaan nu, asta ulì kad.”

^t 5:24a Marapung tō mga pagngadan ki Jesus. Ánggadanan sikandin Batà ka Manama su bánnal sikandin Manama (Lucas 1:35). Ánggadanan sikandin rubbad i David su sikandin é Judio na rubbad i Hari David (Lucas 18:38-39). Ánggadanan sikandin Manama na Igpamanubù, su igpapid katô Manama sikandin ébô ukit kandin kumita tō langun manubù ka ándin tō ágkémun asta malumu ka Manama. Igpamanubù sikandin ébô maté tingód katô mga salà ka langun manubù (Lucas 2:26-32). ^u 5:24b Ágtawarán dan na “masalà-salà mga manubù” su ándà dan tuman katô mga sugù ka Manama na ágtumanán katô mga Judio.

²⁵Na, róggun igsállág tō langun manubù katô manubù na dì ágriyu é lawa, tigkô dâd igtindág sikandin, igpid din tō ágdággaan din, asta igulì sikandin na ágdurung katô Manama. ²⁶Isalábbuan gó tō langun manubù, asta igdurung dan tō Manama. Tuu dan isalábbuan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Makasalábbù tō igkita ta ni álló ni.”

Igtawar i Jesus si Levi

Luc 5:27-32; Mat 9:9-13; Mar 2:13-17

²⁷Na, tō igpanó si Jesus, igkita din tō sábbad taralimud ka buwis na ágngadanan ki Levi na igunsad tun ta opisina din. Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

²⁸Purisu igtindág si Levi, igtananan din tō langun, asta igtákkás si Jesus.

²⁹Na, igimu si Levi ka dakál kalimudan tun ta balé din para ki Jesus. Marapung tō mga taralimud ka buwis asta tō duma mga manubù na igkan duma kandan. ³⁰Duwán mga Pariseo asta taratinurù ka sugù na igóróm-óróm katô mga disipulu i Jesus, asta iginsà, na mà dan, “Manan ka igkan kó duma katô mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà?”

³¹Igtaba si Jesus, na mà din, “Tô manubù na ándà bógók, dì sikandin kailangan bawian ka doktor. Asal tō manubù na ágkabóbókan, tō dâd gó tō kailangan bawian ka doktor. ³²Igsadunna dini ánnà ébô pamasakán ku tō mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama, asal pamasakán ku tō mga masalà-salà ébô rumákkad dan.”

Tinurù tingód katô kapuwasa

Luc 5:33-35; Mat 9:14-15; Mar 2:18-20

³³Na, igkagi tō mga manubù ki Jesus, na mà dan, “Marag ágpuwasa asta ágdsasal tō mga disipulu i Juan asta tō mga disipulu katô Pariseo. Manan ka marag ágkan asta ginám tō áknikó mga disipulu?”

³⁴Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán kalimudan ka kasal, tō mga kadumaan katô mama na ágkasalán, dì dan ágkaranu róggun ka dutun pa tō mama na ágkasalán. ³⁵Asal duwán álló na dumunggù na kangén tikud tun kandan tō mama na ágkasalán, asta tō gó é álló ka muwasa dan.”^v

Tingód katô mantu ágtinguruán i Jesus

Luc 5:36-39; Mat 9:16-17; Mar 2:21-22

³⁶Igulit si Jesus kani panungiringan, na mà din, “Ándà missé ka mantu óggét ébô tapóngán tun ta tapé umpak, su atin ka tō gó é lumun, kadattan tō mantu óggét, asta dì magunawa tō bónnóng katô umpak na tapóngan din. ³⁷Atin ka dalámmán tō bino na mantu igimu

^v 5:35 Muwasa dan su maranu dan.

tun ta ágtaguanan na igimu tikud tun ta kindal ka kambing, dì mému dalámmán tō tapé dán iglanit. Su atin ka tō gó é lumun, máttu tō ágtaguanan, kólaan tō bino, asta kadattan tō ágtaguanan. ³⁸ Kailangan dalámmán tō bino na mantu igimu tun ta ágtaguanan na mantu iglanit.”^w

³⁹ Igulit i Jesus tō sábbad panunggiringan, na mà din, “Atin ka inayadan ka manubù tō tapé bino, dì sikandin ágkadigárran katô mantu bino, su tuu pa madigár para kandin tō tapé.”

Tingód katô álló ka kapaginawa

Luc 6:1-5; Mat 12:1-8; Mar 2:23-28

6 ¹Na, duwán sábbad álló ka kapaginawa ka mga Judio, igukit si Jesus asta tō mga disipulu din tun ta ligad ka kinamát na igparámmasan ka trigo. Igbagti katô mga disipulu din tō mga kanguy ka trigo, igkusú dan, asta igkan dan. ² Asal duwán mga Pariseo na igkagi ki Jesus, na mà dan, “Manan ka áglumun yu tō dì mému lumun dalám katô álló ka kapaginawa?”^x

³ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ilingawan yu basi ka ándin tō igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katô iglumu i David sayyan. Igballus sikandin asta tō mga kadumaan din. ⁴ Igahu si David tun ta balé ka Manama, igkangé asta igkan din tō pan na ibágge tun ta Manama. Duwán pagsik pan na ibágge din tun ta mga kadumaan din. Agad tō dád mga pangulu ka templo tō mému kuman katô pan, asal ándà ikasalà si David.”^y

⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Sakán na Igpamanubù tō mému kumagi ka ándin tō nángngà lumun ka mga manubù dalám ka álló ka kapaginawa.”

Inólian tō manubù na igkángkáng é bállad

Luc 6:6-11; Mat 12:9-14; Mar 3:1-6

⁶ Na, duwán ássa álló ka kapaginawa na igsadun si Jesus tun ta simbaan ka Judio asta igtinurù. Duwán sábbad manubù dutun na igkángkáng é bállad dadan ta kawanan. ⁷ Duwán mga taratinurù ka sugù asta mga Pariseo dutun na ágpamasak ka dimanda dan tingód ki Jesus. Purisu marag dan igsállág ka dumappán si Jesus katô mga ágkabóbókan ébô kólian dalám katô álló ka kapaginawa. ⁸ Asal isóddóran i Jesus ka ándin tō ágpanámdámmán dan, asta igkagi sikandin tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Tindág ka dini madani kanak.”

Na, igsadun tō manubù tun ki Jesus, asta igtindág madani tun kandin. ⁹ Igkagi si Jesus tun ta mga taratinurù ka sugù asta mga Pariseo, na mà

^w 5:36-38 Tō tapé umpak asta tō tapé ágtaguanan ka bino igpanunggiringan tingód ka taganà ágtinuruán katô mga taratinurù ka sugù i Moises. Tō mantu óggét asta tō mantu bino igpanunggiringan tingód ka mantu ágtinuruán i Jesus. ^x 6:2 Ahaán tō kagi “álló ka kapaginawa” tun ta Lista Katô Mga Kagi. ^y 6:3-4 Ahaán tō 1 Samuel 21:1-6

din, "Duwán insà ku ákniyu. Tingód ka mga sugù ka Manama, ándin tô mému lumun ta dalám ka álló ka kapaginawa? Lumun ta tô madigár, ó lumun ta tô madat? Tabangan ta tô manubù, ó matayan ta tô manubù?"

¹⁰Na, igsállág i Jesus tô langun manubù, asta igkagi sikandin tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, "Káttáng nu yan bállad nu."

Igkáttáng din tô bállad din, asta inólian. ¹¹Asal tuu isókó tô mga Pariseo asta tô mga taratinurù ka sugù. Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tô lumun dan ki Jesus.

Igsalin i Jesus tô sapulù duwa apostoles

Luc 6:12-16; Mat 10:1-4; Mar 3:13-19

¹²Na, tô timpo tô, igtikáddág si Jesus tun ta pabungan ébô dumasal, asta igdasal sikandin dutun igladé ka dukilám. ¹³Tô sállám dán, iglimud din tô langun disipulu din, asta igsalin din tô sapulù duwa (12) na ánggadanan din na mga apostoles. ¹⁴Ni gó tô mga ngadan dan. Si Simon na ánggadanan i Jesus ki Pedro, tô kataladi i Simon na si Andres, si Santiago, si Juan, si Felipe, si Bartolome, ¹⁵si Mateo, si Tomas, si Santiago na batà i Alfeo, si Simon na igatu katô gobyerno ka Roma dángngan, ¹⁶si Judas na batà katô sangé i Santiago, asta tô sangé din si Judas Iscariote na igpammát ki Jesus.

Igtinurù si Jesus tun ta Galilea

Luc 6:17-19; Mat 4:23-25

¹⁷Na, igtupang si Jesus asta tô mga apostoles, asta igsódô dan tun ta kapattadan. Duwán marapung mga disipulu din, asta marapung tô mga manubù na tikud tun ta langun lunsud na sakup ka probinsya ka Judea, asta tikud tun ta lunsud ka Jerusalem, asta tikud tun ta lunsud ka Tiro asta Sidon na madani tun ta dagat. Ilimud tô langun ébô maminág katô ágtinuruán i Jesus, asta ébô kólian tô mga bógók dan. ¹⁸Igsadun tun kandin tô mga manubù na igahuwan ka madat mga espiritu, asta igpaluwà din tô madat mga espiritu tikud tun kandan. ¹⁹Igággár-ággár tô langun manubù na makawid ki Jesus, su duwán katulusan din na makólì kandan langun.

Igtinurù si Jesus tun ta kapattadan

Luc 6:20-26; Mat 5:1-12

²⁰Na, igsállág si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din,

"Kadayawan kó na mga ágkayù-ayuan, su mangulu tô Manama ákniyu.

²¹"Kadayawan kó na mga ágpamballusán áknganni, su imássugán kó.

"Kadayawan kó na mga ágsággó áknganni, su ngumisi kó.

²²"Kadayawan kó ka ágkasókówan kó, asta ágpéwaán kó, asta ágbuyas-buyasan kó, asta girrayatan kó katô duma mga manubù tingód katô kapasakup

yu kanak na Igpamanubù! 23 Kailangan tuu kó kadawayan tō álló tō, su dakál tō pulsán na matanggap yu tun ta langit. Sampát yu na igirrayatan pagsik katô mga kamónaan dan tō mga propeta ka Manama sayyan.

24 “Asal makédu-édu kó na mga ágkaduwánnan, su itanggap yud tō ákniyu dayó.

25 “Makédu-édu kó na ibássug áknganni, su dumunggù tō álló na ballusán kó.

“Makédu-édu kó na ágngisi áknganni, su dumunggù tō álló na rumanu asta sumággó kó.

26 “Makédu-édu kó na ágdurungán katô langun manubù, su tō kandan mga kamónaan igdurung pagsik katô mga mà kagi propeta sayyan.”

Tingód ka dakál ginawa

Luc 6:27-36; Mat 5:38-48; 7:12

27 “Asal ni gó tō kagin ku ákniyu na ágpaminág kanak. Ginawayi yu tō mga usig yu, asta lumuwi yu ka madigár tō mga manubù na ágkaringasa ákniyu. 28 Pamuyù yu tō kédu ka Manama para katô mga manubù na ágtulád ákniyu. Dasali yu tō manubù na girrayat ákniyu. 29 Atin ka sampalán kó tun ta pusángngi yu, pasampal yu pagsik tō ágbaluy. Atin ka duwán ágkangé ka kamisita yu, bágge yu pagsik tō umpak yu kandin. 30 Bággyéi yu tō mamuyù. Atin duwán ágkangé katô mga kaduwánnan yu, yakó yu ágkangayi. 31 Agad ándin tō kakalyag yu na lumun katô duma mga manubù ákniyu, tō gó é kailangan lumun yu tun ta duma mga manubù.

32 “Atin ka ginawaan yu dák tō mga manubù na ágginawa ákniyu, dì kó madurung, su agad tō mga masalà-salà ágginawa katô mga masalà-salà na ágginawa kandan. 33 Atin ka lumuwan yu dák ka madigár tō mga manubù na áglumu ka madigár tun ákniyu, dì kó madurung, su tō gó tō áglumun katô mga masalà-salà. 34 Atin ka pabállássán yu dák tō mga makabullas, dì kó madurung, su agad tō mga masalà-salà ágpabállás tun ta mga masalà-salà na makabullas. 35 Asal ginawayi yu tō mga usig yu, asta lumu yu tō madigár tun kandan. Pabállás kó asta yakó gangat na bullasan, su dakál tō pulsán na matanggap yu, asta makéring kó katô Manama^z na Tuu Mallayat, su madigár tō áglumun din agad tun ta mga manubù na madat asta dì ágpasalamat. 36 Purisu kailangan médu-édu kó iring katô Ámmà yu na Manama na médu-édu.”

Tinurù tingód ka karuud

Luc 6:37-42; Mat 7:1-5

37 “Yakó ágruuud katô mga unawa yu na manubù, asta dì kó ruudan ka Manama. Yakó ágkagi na supakan tō mga unawa yu, asta dì kó supakan ka

^z 6:35 Makéring kó katô Manama, ó mému kó na mga gabatà ka Manama.

Manama. Pasinsiyayi yu tō mga ikasalà ákniyu, asta pasinsiyaan kó ka Manama.
 38 Bággé kó, asta bággayan kó ka Manama. Tuu dakál tō bággén din ákniyu,
 su dasákkán, ipánnuán, asta palímpópón ébō tuu dakál tō matanggap yu.
 Bággayan kó ka Manama na magunawa ka kabággé yu tun ta mga unawa yu.”

39 Na, igulit pagsik si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Dì mému ka
 magak tō bólög katô ássa bólög, su madabù tō duwa dan tun ta madalám bóbbo.
 40 Ándà estudyante na mallayat pa katô kandin taratinurù. Asal atin ka madigár
 tō késtudyo din, makéring tō estudyante katô kandin taratinurù.

41 “Sékót yu ágkitanán tō pássák tun ta mata ka kataladi yu asal ándà yu
 kasóddóri na duwán pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata. 42 Atin ka dì
 yu kitanán tō pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata, dì kó makatabang
 mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu. Kéman yu ka ándà salà yu.
 Kangé yu pa tō pássák na iring na batang tikud tun ta ákniyu mata ébō matayyó
 dán tō kasállág yu na mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu.”

Ágkilalan tō kayu ukit katô buuy din
Luc 6:43-45; Mat 7:16-20; 12:33-35

43 “Tō áglumun ka mga manubù iring na buuy ka kayu. Tō madigár
 kayu dì ágbuuy ka madat. Tō madat kayu dì ágbuuy ka madigár. 44 Atin
 ka ágkitanán tō buuy ka kayu, kasóddórán ka ándin kayuwi. Ándà buuy
 ka igeria na uduán tikud tun ta sigbát na mayyà. Ándà pagsik buuy ka
 parás na uduán tikud tun ta sigbát na talayid. 45 Iring kanan tō manubù.
 Atin ka madigár tō tun dalám ka manubù, madigár tō áglumun din. Atin ka ágkagi
 tō manubù, ágpasóddórán din tō dalám katô pusung din.”

Tō ágtuman asta tō dì ágtuman
Luc 6:46-49; Mat 7:24-27

46 “Atin ka dì kó ágbánnal katô sugù ku ákniyu, dì mému ka kumagi kó
 na sakán tō Áglangngagán yu. 47 Ulitán ku ákniyu tō tingód katô manubù na
 ágpadani kanak na ágpaminág asta ágtuman kani mga ágkagin ku. 48 Iring
 sikandin katô manubù na igimu ka balé. Igkali sikandin tun ta madalám, asta
 igpatindág din tō balé tun ta batu. Tō igbahà tō wayig, idungguan tō balé
 din. Asal ándà kakálláng tō balé, su tuu masarig tō pónsadanan. 49 Asal tō
 manubù na ágpaminág kani mga ágkagin ku asal dì ágtuman, iring sikandin
 katô manubù na igimu ka balé din tun ta bówwó ka tanà na ándà masarig
 pónsadanan. Tō igbahà tō wayig, tígkô ibantang tō balé, asta idattan langun.”

Igsarig tō kapitan ki Jesus
Luc 7:1-10; Mat 8:5-13

7 1 Na, pángnga igtinurù si Jesus kani langun tun ta ilimud mga manubù,
 igsadun sikandin tun ta lunsud ka Capernaum. 2 Duwán sábbad kapitan

ka mga sundalo ka gobyerno ka Roma, asta duwán sábbad állang din na ágginawaan din na ibógo kan asta masig dán maté.³ Tô igdinág tô kapitan tingód ki Jesus, igapasadun din tô mga ágtugállán ka Judio tun ki Jesus ébô pédu-édu kandin na madun tun ta balé din asta dappánnan tô állang din ébô kólian.⁴ Tô igdunggù dan tun ki Jesus, igapédu-édu dan kandin, na mà dan, “Atin mému, tabangi nu tô kapitan, su madigár sikandin manubù,⁵ su dakál tô ginawa din áknita na mga Judio, asta sikandin tô igapému katô simbaan dé.”^a

⁶ Purisu igtákkás si Jesus kandan. Tô masig dan dán dumunggù tun ta balé katô kapitan, duwán mga rarak katô kapitan na igapasadun din tun ki Jesus. Igulit dan ni mga igkagi katô kapitan, na mà dan, “Áglangngagán, pabayà kad kanak. Diya pahu áknikó tun ta balé ku, su tuu mabbabà tô kamanubuan ku ka tandingán áknikó.⁷ Ándà kaganiany ku. Purisu ándà a sadun tun áknikó. Mému ka kumagi ka dád na kólian tô állang ku, asta kólian sikandin.⁸ Sakuppa katô mga manubù na ágsugù kanak, asta duwán mga sundalo na ágsuguán ku. Atin ka duwán sundalo na suguán ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán sundalo na pakangén ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán palumun ku katô állang ku, lumumu sikandin.”

⁹ Tô igdinág si Jesus katô igkagi ka kapitan na igulit dan, isalábbuan sikandin. Igbariring si Jesus tun ta mga manubù na igtákkás kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kagin ku ákniyu, agad tun ta mga rubbad i Israel, ándà palang manubù na ikitaan ku na igsarig kanak iring katô kasarig kani ánnà Judio.”

¹⁰ Tô igulì tô mga manubù tun ta balé katô kapitan, igkita dan tô állang na inólian dán.

Iganté i Jesus tô batà mama na inaté

¹¹ Na, ándà kadugé, iga sadun si Jesus tun ta lunsud ka Nain. Igtákkás pagsik tô mga disipulu din asta tô marapung manubù.¹² Tô madani dan dán tun ta lunsud, igkita dan tô mga manubù na gié ka inaté ébô lábbángngán dan. Bugtung batà mama tô inaté, asta ándà dán ámmà din. Marapung tô mga manubù na igtákkás tun ta lábbángngan katô batà.¹³ Tô igkita tô Áglangngagán katô innà katô inaté, inéduwan sikandin, asta igkagi, na mà din, “Yaka ágsággó.”

¹⁴ Igpadani si Jesus, igawidan din tô igpadággaaan katô inaté, asta igsódô tô mga manubù na igié. Igkagi si Jesus tun ta manubù na inaté, na mà din, “Ánnó ka.”

¹⁵ Igánnó tô batà, asta ikakagi dán sikandin. Igbággé i Jesus tô batà tun ta innà din. ¹⁶ Imáddangan asta isalábbuan tô langun dan, asta igdurung

^a 7:5 Sábbad dád tô templo ka mga Judio tun ta Jerusalem. Asal marapung tô mga simbaan (ágngadanan “sinagoga”) tun ta kaluwagan ka Judea. Tun ta mga simbaan, ágbasa dan ka kagi ka Manama, ágtinurù tô mga ágtugállán, asta ágdasal dan.

dan tō Manama, na mà dan, “Duwán matulus propeta ka Manama na igdunggù áknita! Igpakita dán tō Manama áknita na mga sakup din!”

¹⁷Italap tō bantug i Jesus tun ta kaluwagan ka probinsya ka Judea asta tun ta kaligadan.

Si Jesus asta si Juan na Tarabunyag

Luc 7:18-23; Mat 11:2-6

¹⁸Na, tō mga disipulu i Juan na Tarabunyag igulit kandin tingód katô iglumu i Jesus. ¹⁹Purisu igtawar i Juan tō duwa disipulu din, asta igpasadun din sikandan tun ta Áglangngagán ébô minsà dan, na, “Sikuna tō bánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé?” ²⁰Tō igdunggù tō mga manubù na igpasadun i Juan tun ki Jesus, igkagi sikandan, na mà dan, “Igpasadun ké i Juan dini áknikó ébô minsà ké ka sikuna tō bánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé.”

²¹Dalám katô álló tō, igdappánnan i Jesus tō marapung mga ágkabóbókan ébô kólian, asta igañuwanà din tō madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù na igahuwan. Igdappánnan din tō mga bólög, asta ikakita dan. ²²Igtaba si Jesus tun ta mga igpapid i Juan, na mà din, “Ulì kód, asta uliti yu si Juan tingód katô langun na igkita yu asta igdinág yu kanak. Duwán mga bólög na ikakita dán. Duwán mga kapig na ikapanó dán. Duwán mga tétekán na inólian dán. Duwán mga bingál na ikadinág dán. Duwán mga inaté manubù na inanté dán. Duwán mga ágkayu-ayuan na igulit-ulitan dán katô Madigár Gulitán. ²³Uliti yu sikandin na kadawayan tō mga manubù na dì ágduwa-duwa tingód kanak.”

Igkagi si Jesus tingód ki Juan na Tarabunyag

Luc 7:24-35; Mat 11:7-19

²⁴Tō igpanó tō mga manubù na igpapid i Juan, igkagi si Jesus tun ta ilimud mga manubù tingód ki Juan, na mà din, “Na, tō igsadun kó tun ta disyerto, ándà yu pamasaki tō manubù na iring ka banban na ágkálláng-kállángngán ka karamag. ²⁵Ándà yu pamasaki tō manubù na gumpak ka dakál é lagà, su tō mga gumpak ka madigár asta madigár é kóddô, tō gó tō góddô tun ta palasyo ka harì. ²⁶Asal ni gó tō ágpamasakán yu. Igsadun kó tun ta disyerto ébô kitanán yu tō propeta ka Manama. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa mallayat tō kamanubuan i Juan ka tandingán katô langun propeta ka Manama. ²⁷Igtuman din ni tandô na igsulat tun ta kagi ka Manama,

“ ‘Na, duwán manubù na papiddán ku muna áknikó ébô pataganaán tō langun manubù katô kadunggù nu.’ ”^b

^b 7:27 Malaquias 3:1

²⁸ “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô kamanubuan i Juan tuu pa mallayat ka tandingán katô langun manubù. Asal tô manubù na tuu mabbabà tun ta pagpangulu ka Manama, tô gó é tuu pa mallayat ka tandingán ki Juan.”

²⁹ Tô igdinág dan katô igkagi din, tô langun manubù asta tô mga taralimud ka buwis igkagi na nángngà tô iglumu katô Manama, su taganà iga'bunyag dan ki Juan. ³⁰ Asal tô mga Pariseo asta tô mga taratinurù ka sugù, igéllé dan katô kakalyag ka Manama, su ándà dan pabunyag ki Juan.

³¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Na, ultán ku ákniyu tô tingód ka mga manubù áknganni. Ni gó tô ágkérigan dan. ³² Iring sikandan na mga gabatà na gunsad tun ta plasa na ágkalingánnan asta ágpatawaré dan, na mà dan, ‘Igidup ké ka lantuy ébô sumayó kó, asal ándà kó sayó. Igkanta ké tingód katô kamatayan, asal ándà kó sággo.’ ³³ Iring kandan ôt mga manubù áknganni, su si Juan na Tarabunyag inalayun ágpuwasa, asta dì gó ginám ka bino. Purisu ágkagi kó na igahuwan sikandin ka madat espiritu. ³⁴ Asal sakán na Igpamanubù, ágkanna asta ginámma. Purisu ágkagi kó na áglólóbanna, sunnudda ginám, asta ágrarakán ku ôt mga taralimud ka buwis asta ôt duma mga manubù na masalà-salà! ³⁵ Asal ukit katô langun na áglumun ka Manama, ágkasóddóran na nángngà ôt kapandayan din.”

Igbusbusan katô bayi ôt paa i Jesus

³⁶ Duwán sábbad Pariseo na iga'pan ki Jesus. Purisu igsadun si Jesus tun ta balé din, asta igkan sikandin.^c ³⁷ Na, duwán sábbad bayi na góddô tun ta lunsud, asta ibantug sikandin na masalà-salà. Tô igdinág sikandin na igkan si Jesus tun ta balé katô Pariseo, iga'pid din ôt pamammut na iga'lám tun ta katiyà ka alabastro. ³⁸ Igtindág sikandin tun ta táppad katô paa i Jesus. Igsággó sikandin, iga'patallù din ôt luhà din tun ta paa i Jesus, asta iga'pusan din ôt paa i Jesus katô ulu din. Marag din gadákkan ôt paa i Jesus, asta igbusbusan din katô pamammut.

³⁹ Na, ôt Pariseo na iga'pan ki Jesus, ôt igkita sikandin katô iglumu katô bayi, iga'panámdám sikandin, na, “Atin ka bánnal propeta ni manubù ni, kasóddóran din gó na masalà-salà ni bayi na igawid kandin.”

⁴⁰ Igkagi si Jesus tun ta Pariseo, na mà din, “Simon, duwán kagin ku áknikó.”

Igtaba si Simon, na mà din, “Sir, ándin é kagin nu kanak?”

⁴¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán duwa manubù na iga'bállás ka salapì tun ta tarapabállás. Tô sábbad iga'bállás ka lima gatus (500) abuk

^c **7:36** Tô igsadun si Jesus tun ta balé katô Pariseo na iga'sulat nit Lucas 7:36-50, ánnà magunawa ôt ilumu na iga'sulat tun ta Mateo 26:6-13, Marcos 14:1-9, asta Juan 12:1-8.

ka salapì. Tô ássa manubù igbállás ka kaliman (50) abuk ka salapì. ⁴² Su ándà ikabullas tô duwa dan katô salapì na igbállássan dan, igpandà katô tarapabállás tô utang katô duwa dan. Na, tun ta duwa dan, sadan tô duwán tuu dakál ginawa tun ta tarapabállás?”

⁴³ Igtaba si Simon, na mà din, “Sikandin basì na tuu dakál tô utang na igpandà.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Nángngà tô taba nu.”

⁴⁴ Na, igsérê si Jesus tun ta bayi, asta igkagi sikandin ki Simon, na mà din, “Sállág nu ni bayi ni. Tô igdunggù a kannun ta balé nu, ándà wayig na igpid nu ébô urasán kani paa ku. Asal ni bayi ni, iglámmás din tô paa ku ka luhà din, asta igtunasan din katô ulu din. ⁴⁵ Ándà ka adák kanak. Asal ni bayi ni, ándà sikandin sódô na gadák ka paa ku tikud tun ta igahuwa kani balé nu. ⁴⁶ Ándà ka tagù ka langis ka olibo nit ulu ku. Asal ni bayi ni, igbusbus din nit paa ku tô pamammut na dakál é lagà. ⁴⁷ Purisu kagiyán ku sikuna, igpasinsiyaan dán ka Manama tô salà din agad marapung, su dakál tô ginawa kani bayi. Asal tô manubù na délák tô salà din na igpasinsiyaan ka Manama, délák tô ginawa din tun ta Manama.”

⁴⁸ Igkagi si Jesus tun ta bayi, na mà din, “Igpasinsiyaan dán tô mga salà nu.”

⁴⁹ Purisu igpatóngkóé tô mga manubù na igkan duma ki Jesus, na mà dan, “Ánnà nángngà tô igkagi kani manubù ni, su Manama dád tô makapasinsiya ka mga salà.”

⁵⁰ Na, igkagi si Jesus tun ta bayi, na mà din, “Igtábbus kad ukit katô kasarig nu. Ulì kad na duwán kasunayan.”

Igtákkás tô mga gabayi ki Jesus

8 ¹Na, ándà kadugé, igpanayun si Jesus, asta igsadunan din tô ássa mga lunsud asta mga banuwa. Igulit-ulit din tô Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama. Igtákkás tô sapulù duwa (12) disipulu din. ²Igtákkás pagsik tô mga gabayi na inólian asta igpaluwaan din ka madat espiritu. Sikandan si Maria na ángngadanan na taga Magdala na igpaluwaan ka pittu madat espiritu, ³asta si Juana na sawa i Cusa na sábbad opisyales i Herodes, asta si Susana, asta marapung tô ássa mga gabayi. Ni mga gabayi igbággé ka salapì tun ki Jesus asta mga disipulu din ébô duwán magasto dan.

Tô manubù na igsabud ka bánnì

Luc 8:4-8; Mat 13:1-9; Mar 4:1-9

⁴Tô ilimud tô marapung manubù tikud tun ta langun lunsud, igulit si Jesus kani panunggiringan, na mà din, ⁵“Duwán sábbad manubù na igsadun tun ta kinamát ébô sumabud ka bánnì. Tô igsabud sikandin, duwán isabud tun ta dalan, asal igittan ka mga manubù, asta igtuktuk katô mga manuk ta kayun. ⁶Duwán ássa bánnì na isabud tun ta batun tanà. Tô igtubù, ándà kadugé ilanás asta inaté, su ándà man wayig katô tanà. ⁷Duwán ássa bánnì na

isabud tun ta tángngaan katô dugin sigbát. Igtubù tô bánnì, asal itambunan katô dugin sigbát tô pamula.⁸ Asal duwán bánnì na isabud tun ta malambù tanà. Tô gó tô madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus.”

Na, igkagi si Jesus ka mabákkár, na mà din, “Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.”

Ágdantulán katô mga panunggiringan
Luc 8:9-10; Mat 13:10-17; Mar 4:10-12

⁹ Na, iginsà tô mga disipulu i Jesus ka ándin tô kóbadan kani panunggiringan. ¹⁰ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu tô igapakitaan ka Manama katô kabánnalan na ándà din pasóddóri dángngan tingód katô pagpangulu din. Asal ukit dád tun ta mga panunggiringan tô katinurù ku katô duma mga manubù ébô agad sumállág dan, dì dan makakita katô kóbadan. Agad maminág dan, dì dan makagpát katô kabánnalan.”^d

Kóbadan katô panunggiringan tingód katô bánnì na igsabud
Luc 8:11-15; Mat 13:18-23; Mar 4:13-20

¹¹ “Ni gó tô kóbadan katô panunggiringan na igulit ku ákniyu. Tô bánnì na igsabud, tô gó é kagi ka Manama. ¹² Tô bánnì na isabud tun ta dalan, iring katô mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama. Na, ágsadunan i Maibuyan ébô agón din tô kagi ka Manama na igdinág dan ébô dì dan mánnal, asta dì dan matábbus. ¹³ Na, tô bánnì na isabud tun ta batun, iring katô mga manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asta ágtanggap dan na duwán dayó dan. Asal dì ágkadugé tô kabánnal dan. Atin ka tintalán dan, ágkandà dán tô kabánnal dan, su iring dan katô pamulanán na ándà tuu ramut. ¹⁴ Na, tô bánnì na isabud tun ta tángngaan ka dugin sigbát, iring katô mga manubù na ágpaminág katô kagi ka Manama na igtinurù. Asal dì dan makapanayun su talun dan katô sasó dan, kakalyag dan tô kaduwánnan, asta kadayawan kani banuwa. Purisu ándà ágpulusán dan katô kagi ka Manama na igdinág dan. ¹⁵ Na, tô bánnì na isabud tun ta malambù tanà, iring katô mga manubù na ágpaminág katô kagi ka Manama, asta ágtaguán dan tun ta pusung dan, su ágkasarigan asta madigár sikandan. Sikandan tô ágtiis ka kahirapan sippang ka duwán ágpulusán dan.”

Sulù na ágsapatán
Luc 8:16-18; Mar 4:21-25

¹⁶ “Na, atin ka ágrákkáttan é sulù, dì ágtambunan, asta dì taguán tun ta siráb ka katri. Asal ágsapatán ébô kataddawan tô langun manubù na mahu tun ta balé. ¹⁷ Ándà palang gállássán áknganni na dì pakitanán tun

^d 8:10 Ahaán tô Isaías 6:9

ta tapuri álló. Ándà pagsik ágbulunán áknganni na dì kasóddóran tun ta tapuri álló.

¹⁸“Purisu kailangan bánnalán yu tō igdinág yu, su tō manubù na ágbánnal katô kabánnalan, tō gó é dugangan katô kabánnalan. Asal tō manubù na dì ágbánnal katô kabánnalan, tō gó é kangayan katô kabánnalan na igpanámdám din na duwán tun kandin.”

Tô innà asta mga kataladi i Jesus

Luc 8:19-21; Mat 12:46-50; Mar 3:31-35

¹⁹Na, igdunggù tō innà i Jesus asta tō mga kataladi din, asal ándà dan ikapadani tun kandin su marapung tō mga manubù na ilimud. ²⁰Duwán igkagi ki Jesus, na mà din, “Tun ta luwà tō innà nu asta tō mga kataladi nu. Kakalyag dan kun na kumita áknikó.”

²¹Asal igkagi si Jesus tun ta mga manubù, na mà din, “Tō mga manubù na ágpaminág asta ágbánnal katô kagi ka Manama, tō gó tō innà ku asta tō mga kataladi ku.”

Igpasódô i Jesus tō mabákkár karamag asta balud

Luc 8:22-25; Mat 8:23-27; Mar 4:35-41

²²Na, sábbad álló, igsaké si Jesus asta tō mga disipulu din ka barangé, asta igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Tumalipag ki tun dipag ka ranó.”

Purisu igtalipag dan. ²³Róggun na igtalipag dan, igtudug si Jesus. Ándà kadugé, igdunggù tō mabákkár karamag. Tō barangé idalámmán ka wayig, asta masig dán malánnád. ²⁴Igpadani tō mga disipulu ki Jesus, asta igánnó dan sikandin, na mà dan, “Áglangngagán, Áglangngagán, malánnád kid!”

Igánnó si Jesus, asta igpasódô din tō karamag asta tō magdakál mga balud. Purisu igsódô asta igtónnók. ²⁵Igkagi si Jesus, na mà din, “Délák tō kasarig yu kanak.”

Asal imáddangan dan, isalábbuan dan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Matulus gó kanné sikandin, su agad tō karamag asta tō mga balud ágbánnal kandin.”

Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu

Luc 8:26-39; Mat 8:28-34; Mar 5:1-20

²⁶Na, igdunggù dan madani tun ta Geresa na tun ta dipag katô probinsya ka Galilea. ²⁷Tō igpónág si Jesus, duwán sábbad taga Geresa na igsumar kandin na igahuwan ka madat espiritu. Idugé sikandin ándà pangómpak, asta dì góddô tun ta balé, asal góddô tun ta mga lábbáng.

²⁸Tō igkita sikandin ki Jesus, igullaó sikandin, iglingkóód tun ta saruhan i Jesus, asta igkagi sikandin ka mabákkár, na mà din, “Jesus, Batà ka Manama na Tuu Mallayat, yaka ágsamuk kanak.”

²⁹Tô gó é igkagi katô madat espiritu, su taganà igsugù si Jesus na lumuwà tô madat espiritu tikud tun ta manubù. Marag gahuwan sikandin ka madat espiritu. Ágbagkássán sikandin ka kadina, gikáttan, asta inalayun ágbantéyan. Asal ágbugtusán din tô pagbagkás kandin, asta ágpiddán sikandin katô madat espiritu tun ta disyerto. ³⁰Na, iginsà si Jesus kandin, na mà din, “Sadan é ngadan nu?”

Igtaba sikandin, na mà din, “Mga mararan.”

Tô gó tô igtaba din su marapung tô madat mga espiritu na igahu kandin. ³¹Ágpédu-édu tô madat mga espiritu ki Jesus na dì dan pád suguán ikandin tun ta siráb ka tanà.^e

³²Na, tuu marapung tô mga babuy na ágsukat tun ta karaban ka pabunganán na dì madiyù, asta igapédu-édu tô madat mga espiritu ki Jesus na pahun sikandan tun ta mga babuy. Na, ignunug si Jesus.

³³Purisu igluwà tô madat mga espiritu tikud tun ta manubù, asta igahu dan tun ta mga babuy. Igpalaguy tô langun babuy tun ta karaban, igtuppas dan tun ta ranó, asta ilánnad.

³⁴Na, tô igkita tô mga taradóppón katô ilumu, igpalaguy dan, asta igulit dan tun ta lunsud asta tun ta madani mga banuwa. ³⁵Purisu igsadun tô mga manubù ébô kitanán dan tô ilumu. Igsadun dan tun ki Jesus, asta igkita dan tô manubù na igaaluwaan ka madat mga espiritu. Igunsad sikandin madani tun ta paa i Jesus, igumpak dán, asta madigár dán tô panámdám din. Purisu imáddangan dan. ³⁶Tô mga manubù na ikakita igulit tingód katô kapaluwà i Jesus ka madat mga espiritu tikud tun ta manubù. ³⁷Purisu igapédu-édu tô langun taga Geresa na miwà si Jesus tikud tun ta banuwa dan, su tuu dan imáddangan. Purisu igsaké si Jesus tun ta barangé, asta igulì. ³⁸Asal tô ándà dan pa panó, tô manubù na igluwaan ka mga madat espiritu igapédu-édu na mákkás pád sikandin ki Jesus. Asal ándà nunug si Jesus, su igkagi sikandin, na mà din, ³⁹“Ulì kad, asta ulit nu tô tingód katô madigár na iglumu ka Manama áknikó.”

Purisu igpanó sikandin, asta igulitan din tô langun manubù tun ta lunsud tingód katô madigár na iglumu i Jesus kandin.

Inólian tô duwa gabayi

Luc 8:40-56; Mat 9:18-26; Mar 5:21-43

⁴⁰Na, tô igdunggù si Jesus tun dipag katô ranó, marapung tô mga manubù na igsumar, su igangat dan kandin. ⁴¹Na, duwán sábbad pangulu ka simbaan ka Judio na ágngadanan ki Jairo na iga padani tun ki Jesus. Iglingkóod sikandin, asta igapédu-édu na madun si Jesus tun ta balé din, ⁴²su masig dán maté tó batà din bayi. Tô gó é bugtung batà din na mga sapulù duwa (12) é idad.

^e 8:31 Tun ta siráb ka tanà tô prisowanán katô madat mga espiritu sippang ka supakan dan.

Tô igtákkás si Jesus kandin, marapung tô mga manubù na igpaliggátté na igarurung kandin.

⁴³ Na, duwán sábbad bayi na gagasan ka dipanug dalám ka sapulù duwa (12) dán ámmé, asta ándà palang ikólì kandin. ⁴⁴ Igpadani sikandin tun ta bókkög i Jesus, asta igawidan din dátô ugpu katô umpak i Jesus. Tigkô dátô igsódô tô dipanug din. ⁴⁵ Na, iginsà si Jesus, na mà din, “Sadan é igawid kanak?”

Igpanguntaman tô langun. Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, tuu marapung tô mga manubù na igpaliggátté asta igarurung áknikó!”

⁴⁶ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán igawid kanak, su igriyuwa na duwán katulusan na igluwà tikud dini kanak.”

⁴⁷ Na, tô ikasóddór tô bayi na dì mabulun ôlumô din, igpadani sikandin tun ki Jesus. Ikgárkár sikandin tingód katô máddang din, iglingkóod sikandin tun ta saruhan i Jesus, asta igulit din ôlumô gunayan katô pagawid din kandin. Igdinág ôlumô manubù na tigkô dátô inólian tô bógók din. ⁴⁸ Ikgagi si Jesus katô bayi, na mà din, “Inólian kad ukit ka kasarig nu kanak. Ulì kad na duwán kasunayan.”

⁴⁹ Róggun na igkagi pa si Jesus tun ta bayi, duwán sábbad manubù na igdunggù tikud tun ta balé i Jairo, asta igkagi sikandin ki Jairo, na mà din, “Yakad ágpapanayun katô Taratinurù tun ta balé nu, su inaté dán tô batà nu.”

⁵⁰ Asal tô igdinág si Jesus katô kagi din, igkagi sikandin ki Jairo, na mà din, “Yaka ágkarunu! Bánnal ka dátô kanak, asta kólian tô batà nu.”

⁵¹ Tô igdunggù dan tun ta balé i Jairo, ándà duma manubù na igpatákkás i Jesus tun dalám, asal si Pedro dátô, si Juan, si Santiago, asta tô ámmà asta tô innà katô batà. ⁵² Ágsággó asta gullaó ôlumô manubù, asal igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágsággó, su ándà kamaté ni batà. Igtudug dátô sikandin.”

⁵³ Na, igngisiyan dan si Jesus, su isóddóran dan na inaté dán tô batà.

⁵⁴ Asal igawidan i Jesus tô bállad katô batà, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sumuddù, tindág ka!”

⁵⁵ Na, iglónód ôlumô gimukud din, asta igtindág tô batà. Na, igsugù si Jesus na pakannán tô batà. ⁵⁶ Isalábbuan tô ámmà asta tô innà katô batà. Asal maggát igsapad si Jesus kandan na ándà palang manubù na mému ulitan dan tingód katô ilumu.

Igpapanó i Jesus tô sapulù duwa apostoles
Luc 9:1-6; Mat 10:5-15; Mar 6:7-13

9 ¹Na, iglimud i Jesus tô sapulù duwa (12) apostoles, igbággayan din sikandin ka katulusan ébô makapaluwà dan ka mga madat espiritu tikud tun ta manubù, asta ébô makólì dan ka mga ágkabóbókan.

²Igpapanó dan ikandin ébô mulit-ulit dan tingód ka pagpangulu ka Manama, asta ébô dappánnan dan tō mga ágkabóbókan ébô kólian.

³Igkagi sikandin tun kandan, na mà din, “Yakó ágpid ka kaduwánnan yu, agad tukád, kabir, ágkakan asta salapì. Yakó ágpid ka umpak na gilisan.

⁴Atin ka ágdunggù kó tun ta balé, óddô kó dutun sippang ka panó kó tun ta ássa lunsud. ⁵Atin ka dì kó tanggapán katô mga manubù, ka panó kó tikud tun ta lunsud dan, padpad yu tō barukbuk tikud tun ta paa yu ébô kasóddóran dan na duwán sókó ka Manama kandan.”

⁶Na, igpanó dan asta igsadun dan tun ta mga lunsud. Igulit-ulit dan katô Madigár Gulitán asta igmappánnan dan tō mga ágkabóbókan ébô kólian.

Ágduwa-duwa si Herodes tingód ki Jesus

Luc 9:7-9; Mat 14:1-12; Mar 6:14-29

⁷Na, si Herodes tō igpangulu tun ta Galilea. Tō igdinág sikandin tingód katô áglumun i Jesus, ágduwa-duwa tō panámdám din, su duwán mga manubù na ágkagi na sikandin si Juan na Tarabunyag na inanté puman. ⁸Duwán duma mga manubù na ágkagi na sikandin si Elias na inanté puman, asta duwán duma ágkagi na sikandin tō sábbad propeta sayyan na inanté puman. ⁹Igkagi si Herodes, na mà din, “Si Juan tō igpatampáddan ku ka alig. Purisu sadan ni manubù ni na igdinág ku?”

Na, kakalyag i Herodes na kumita sikandin ki Jesus.

Igpakan i Jesus tō sobra lima mararan manubù

Luc 9:10-17; Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Juan 6:1-14

¹⁰Na, tō igulì tō mga apostoles tun ki Jesus, igulit dan kandin tingód katô langun iglumu dan. Igpatákkás i Jesus sikandan, igtananan dan tō duma mga manubù, asta igsadun dan tun ta lunsud na ágngadanán Betsaida. ¹¹Asal tō ikasóddór tō langun manubù ka ánda é igsadunan i Jesus, igtalundug dan kandin. Igtanggap si Jesus kandan, asta igulit sikandin kandan tingód katô pagpangulu ka Manama. Igdappánnan din tō langun ágkabóbókan, asta inólian dan.

¹²Tô mapun dán, igpadani tō sapulù duwa (12) disipulu tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Papanó nu tō langun manubù tun ta mga lunsud asta tun ta kaligadan dan ébô duwán kadággaan dan, asta ébô málli dan ka makan, su ándà mga manubù na góddô kannun.”

¹³Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu é mággé ka makan dan.”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Asal lima dád abuk ni pan ta, asta duwa dád abuk ni sáddà ta.^f Panó ké ébô málli ka pan para katô langun?”

^f 9:13 Malumpipi tō pan katô mga Judío, magimpuruk, asta mga sábbad dangó é kadakállan. Igággang basí tō sáddà.

¹⁴Mga lima mararan (5,000) tō mga gamama na ilimud.^g Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Pónsad yu tō mga manubù na tagkaliman tō sábbad grupo.”

¹⁵Igbánnal tō mga disipulu din, asta igpónsad dan tō langun. ¹⁶Igkangé i Jesus tō lima abuk pan asta tō duwa abuk sáddà. Iglangngag sikandin tun ta langit, asta igapasalamat tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tō pan asta tō sáddà, asta ighbágge din tun ta mga disipulu din ébô taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. ¹⁷Ikakan tō langun manubù, asta ibássug dan. Iglimud katô mga disipulu din tō pan asta sáddà na isamà, asta duwán sapulù duwa (12) magdakál baskit na ipánnu.

Igkagi si Pedro na si Jesus tō Mesiyas
Luc 9:18-22; Mat 16:13-21; Mar 8:27-29

¹⁸Na, sábbad álló, igdasal si Jesus na sábbad din däd, asta madani tun kandin tō mga disipulu din. Iginsà si Jesus kandan, na mà din, “Ándin tō ágkagin ka mga manubù tingód kanak? Sadanna kun?”

¹⁹Igtaba sikandan, na mà dan, “Duwán mga manubù na ágkagi na sikuna si Juan na Tarabunyag. Duwán ássa mga manubù na ágkagi na sikuna si Elias. Duwán ássa na ágkagi na sikuna tō sábbad propeta ka Manama sayyan na inanté puman.”

²⁰Iginsà si Jesus, na mà din, “Asal ándin é ákniyu panámdám tingód kanak? Sadanna?”

Igtaba si Pedro, na mà din, “Sikuna tō Mesiyas na igpapid ka Manama dini áknami.”

²¹Asal maggát igsapad si Jesus na kailangan dì dan mulit kani tun ta duma mga manubù. ²²Igkagi si Jesus, na mà din, “Pahirapanna na Igpamanubù, asta élleyanna katô mga ágtugállán ka Judio, mallayat ka mga pangulu ka templo, asta mga taratinurù ka sugù. Matayanna, asta mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

Tō manubù na mákkás ki Jesus
Luc 9:23-27; Mat 16:24-28; Mar 8:34–9:1

²³Na, igkagi si Jesus tun ta langun na igpaminág kandin, na mà din, “Tō manubù na mákkás kanak, kailangan dian din tō kakalyag ka pusung din, tumiis sikandin ka kahirapan tukid ka álló agad matayan sikandin,^h na mákkás kanak. ²⁴Tō manubù na áglággad katô kantayan din, kandaan sikandin katô kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tō manubù tingód katô katákkás din kanak, matanggap din tō kantayan

^g 9:14 Ikakan pagsik tō mga gabayi asta tō mga gabatà, asal ándà dan iyapi.

^h 9:23 Kailangan tumiis sikandin ka kahirapan tukid ka álló agad matayan sikandin, ó kailangan tumiang sikandin ka krus tukid ka álló.

na ándà ágtamanán. ²⁵ Atin ka makatigatun tō manubù kani tibuk banuwa, asal kandaan sikandin katō kantayan, ándà palang pulusán din. ²⁶ Atin ka ágkayyaan tō manubù tingód kanak asta tingód katō igitinurú ku, kayyaanna tingód kandin tun ta álló ka lumónódda na Igpamanubù na duwán séllaán ku, asta séllaán katō Ámmà ku asta mga panaligan din. ²⁷ Asal paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dini ákniyu na dì maté sippang ka kumita dan katō pagpangulu ka Manama.”ⁱ

Ipalin tō bónnóng i Jesus

Luc 9:28-36; Mat 17:1-8; Mar 9:2-8

²⁸ Na, pángnga ka mga walu álló tikud tun ta igkagi i Jesus ni langun, igpatákkás din si Pedro, si Juan, asta si Santiago. Igtikáddág dan tun ta pabungan ébô dumasał sikandin. ²⁹ Róggun na igdasal si Jesus, ipalin tō bónnóng din, asta igséllà ka kapputian tō umpak din. ³⁰ Tigkô dád duwán duwa manubù na igtóngkô ki Jesus, na si Moises asta si Elias ³¹ na duwán séllaán dan. Igpatóngkóé tō tállu dan tingód ka kamatayan i Jesus na matuman kandin tun ta Jerusalem. ³² Na, ináknákkan si Pedro asta tō duwa kadumaan din. Tō igánnó dan, igkita dan tō séllaán i Jesus asta tō duwa manubù na igtindág madani tun kandin. ³³ Róggun na igpanó si Moises asta si Elias, igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, madigár su dini ké. Mimú ké dini ka tállu rákkó, sábbad para áknikó, sábbad para ki Moises, asta sábbad para ki Elias.”

Agad tō gó é igkagi i Pedro, asal ándà din kagpátti tō igkagi din. ³⁴ Róggun na igkagi si Pedro, igdunggù tō sagulapun na ikatambun kandan. Tō isidalungan dan katō sagulapun, imáddangan dan. ³⁵ Igdinág dan tō kagi ka Manama tikud tun ta sagulapun, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na igsalin ku. Paminág yu sikandin!”

³⁶ Na, pángnga igkagi tō Manama, igkita dan si Jesus na sábbad din dád. Tō timpo tō, ándà igulitan dan tingód katō igkita dan.

Tō batà mama na igahuwan ka madat espiritu

Luc 9:37-43; Mat 17:14-18; Mar 9:14-27

³⁷ Na, pagkasimag, tō igtupang si Jesus asta tō tállu disipulu din tikud tun ta pabungan, isumaran dan ka marapung manubù. ³⁸ Na, duwán sábbad manubù na igtawar ki Jesus, na mà din, “Sir, kéduwi nu ni batà ku, su sikandin tō bugtung batà ku. ³⁹ Marag sikandin gahuwan ka madat espiritu, gullaó sikandin, ágtuyù-tuyù sippang ka ágburà tō babbà din asta girrayatan sikandin. Mahirap paluwaán tō madat espiritu tikud tun kandin. ⁴⁰ Igpédu-éduwa katō mga disipulu nu na paluwaán dan tō madat espiritu na igahu kandin, asal ándà dan ikémú.”

ⁱ **9:27** Ituman ni tō igkita si Pedro, si Santiago asta si Juan katō kapalin katō bónnóng i Jesus tun ta pabungan (Lucas 9:28-36). Tō bónnóng i Jesus na ikitaan dan iring katō bónnóng din ka mangulu sikandin tun ta tapuri álló.

⁴¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu mga manubù áknganni, dì kó ágsarig kanak, asta madat tò panámdám yu. Dì dán madugé na dumuma a ákniyu, asal kailangan tumiissa pa. Na, pid nu dini tò batà nu.”

⁴² Róggun na igsadun tò batà tun ki Jesus, igpabuntug katô madat espiritu tò batà, asta igtatuyù-tuyù sikandin. Asal igsapadan i Jesus tò madat espiritu. Purisu inólian tò batà, asta igpid i Jesus tun ta ámmà din.

⁴³ Tuu isalábbuan tò langun manubù tingód katô katulusan ka Manama.

Igkagi puman si Jesus tingód katô kamatayan din

Luc 9:43-45; Mat 17:22-23; Mar 9:30-32

Róggun na isalábbuan tò langun manubù tingód katô mga iglumu i Jesus, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ⁴⁴“Kailangan paminággán yu ni kagin ku ákniyu. Matuman ni dumunggù kanak na Igpamanubù. Kailangan bággena tun ta bállad katô duma mga manubù.”

⁴⁵ Asal ándà gó kagpátti katô mga disipulu din tò kóbadian katô igkagi din, su ándà pasóddóri kandan ébô dì dan kagpáttan. Ándà dan insà kandin tingód katô igkagi din, su ágkamáddangan dan.

Sadan tò tuu mallayat?

Luc 9:46-48; Mat 18:1-5; Mar 9:33-37

⁴⁶ Na, igpapulé tò mga disipulu i Jesus tingód ka sadan tun kandan tò tuu mallayat é kamanubuan. ⁴⁷ Asal isóddóran i Jesus tò ágpanámdámmán dan. Purisu igtawar din tò sábbad batà, asta igtatindág din madani tun kandin.

⁴⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágtanggap kó kani sábbad batà tingód ka kapasakup yu kanak, iring na ágtanggapánna ikiyu. Tò manubù na ágtanggap kanak, ágtanggapán din tò igapid kanak, su tun ta langun yu, tò manubù na tuu mabbabà é kamanubuan, sikandin tò tuu mallayat.”

Mga kadumaan yu tò mga manubù na ánnà usig yu

Luc 9:49-50; Mar 9:38-40

⁴⁹ Na, igkagi si Juan, na mà din, “Áglangngagán, duwán sábbad manubù na igkita dé na igañaluwà ka madat mga espiritu ukit ka kagamit din katô ngadan nu. Asal igsapadan dé sikandin su ánnà kadumaan ta.”

⁵⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágsapad kandin, su kadumaan yu tò mga manubù na ánnà usig yu.”

Igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea

⁵¹ Na, tò masig dán dumunggù tò álló na mulì si Jesus tun ta langit, igplano sikandin na madun tun ta Jerusalem. ⁵² Duwán mga manubù na igpóna i Jesus. Igpanó dan, asta igsadun dan tun ta sábbad lunsud na sakup ka Samaria ébô tumaganà dan katô balé na áddingan din. ⁵³ Ánnà Judio tò mga manubù na góddô dutun. Purisu ándà dan tanggapi si Jesus,

su isóddóran dan na madun sikandin tun ta Jerusalem. ⁵⁴Tô ikasóddór si Santiago asta si Juan na dì dan tanggapán katô mga taga Samaria, igkagi sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, kakalyag nu na padabuan dé ka apuy tikud tun ta langit ébô mapánnas dan?”^j

⁵⁵Asal igsérê si Jesus, asta igsapadan din sikandan. ⁵⁶Na, igpanayun dan tun ta ássa lunsud.

Tô mákkás ki Jesus
Luc 9:57-62; Mat 8:19-22

⁵⁷Róggun na ágpanó dan, duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Mákkássa áknikó agad ánda ka madun.”

⁵⁸Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tô mga mannanap ka kabánnássan, duwán pa góddóan dan, asta tô mga manuk ka kayun, duwán pa gapunanan dan. Asal sakán na Igpamanubù, ándà palang góddóan ku na ágkadággan.”

⁵⁹Igkagi si Jesus tun ta ássa manubù, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Asal igtaba sikandin, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó, asal pólì a pa ébô lábbángngán ku tô ámmà ku.”

⁶⁰Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tô mga manubù na ándà kantayan na ándà ágtamanán, tô gó é lumábbáng katô mga kadumaan dan na inaté.^k Asal sikuna na duwán kantayan na ándà ágtamanán, kailangan mulit-ulit ka tingód katô pagpangulu ka Manama.”

⁶¹Duwán ássa manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó. Asal muli a pa ébô pasóddórán ku tô pamilya ku.”

⁶²Igkagi si Jesus, na mà din, “Yaka giring katô manubù na ágdaru na inalayun ágsérê, su tô manubù na ágduwa-duwa na mákkás kanak, dì sikandin masakup tun ta pagpangulu ka Manama.”

Igpóna i Jesus tô kapittuwan duwa

10 ¹Na, igsalin katô Áglangngagán tô kapittuwan duwa (72) manubù, asta igpóna din sikandan na tagduwa-duwa ébô madun dan tun ta langun lunsud asta mga lugar na sadunan din. ²Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Dakál tô ágkáttun, asal tagsábbadé dád tô tarakáttu. Purisu dasal kó tun ta Áglangngagán na tigatun ka kinamát ébô papid sikandin ka duma mga tarakáttu. ³Na, panó kó. Banté kó katô madat mga manubù, su iring kó na mga karnero na ágbanganan katô mannanap ka kabánnássan na ágngadanan lobo. ⁴Yakó ágpid ka salapì, kabir, asta sandalyas. Yakó ágtóngkô-tóngkô katô mga manubù na ágkitanán yu tun ta dalan ébô dì kó ágkabaring. ⁵Atin

^j 9:54 Iring katô ilumu i Elias sayyan na igsulat tun ta 2 Mga Harì 1:10-12 ^k 9:60 Tô kóbádan, tô mga manubù na mánnal ki Jesus, dì mému ka mabaring dan su tuu pa ágkailanganán tô katuman dan katô kakalyag ka Manama.

ka ágdunggù kó tun ta balé, una yu kagiyi, na mà yu, ‘Mólà pa ka duwán kasunayan yu!’⁶ Atin ka masuné tō tigbalé, bággayan sikandin ka Manama ka kasunayan. Asal atin ka ánnà masuné tō tigbalé, pamuyù yu tun ta Manama na angén din tō kasunayan na bággén yu pád tun kandin. ⁷Agad ándin tō pakannán dan ákniyu, tō dát gó é kannán yu asta inámmán yu, su tō manubù na áglumu kailangan tandanan. Yakó galin-alin tun ta duma balé, asal óddò kó tun ta sábbad dát balé. ⁸Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud asta ágtanggapán kó ikandan, agad ándin tō pakannán dan ákniyu, tō dát gó é kannán yu.
⁹Dappánni yu ka bállad tō mga ágkabóbókan ébô kólian. Kagiyi yu sikandan, na, ‘Masig dán mangulu tō Manama ákniyu.’ ¹⁰Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud asta dì kó ikandan tanggapán, panó kó tun ta dalan, asta kagiyi yu tō mga tigbalé, na mà yu, ¹¹‘Agad tō barukbulit banuwa yu na igdákkát kannun ta paa dé padpadán dé ébô kasóddóran yu na duwán sókó ka Manama ákniyu. Pénagpáttán dé sikiyu na masig dán mangulu tō Manama.’ ¹²Kagiyán ku sikiyu na supakan ka Manama tō mga taga Sodoma tun ta tapuri álló tingód katô salà dan, asal tuu pa madat tō supak ka Manama katô mga manubù tun ta lunsud na dì tumanggap ákniyu.’

Tō mga manubù na ándà rákkád
Luc 10:13-16; Mat 11:20-24

¹³“Makédu-édu kó na mga taga Corasin! asta makédu-édu kó na mga taga Betsaida! su ándà kó rákkád. Atin ka igimu tō kasalábbuan tun ta mga taga Tiro asta mga taga Sidon sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igumpak dan pád katô óggét na gimun sako, asta igtágù dan pád ka abu tun ta ulu dan ébô pakitanán dan na igrákkád dan dán. ¹⁴Tun ta álló ka rumuud tō Manama, agad supakan din tō mga taga Tiro asta tō mga taga Sidon, asal tuu pa madat tō supak din ákniyu. ¹⁵Sikiyu mga taga Capernaum, kéman yu ka pabantugán kó sippang tun ta langit, asal dabuán kó baling tun ta góddóan ka mga inaté.”¹

¹⁶Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Tō manubù na maminág ákniyu, ukit kani ágpaminággánnna ikandin. Tō manubù na méllé ákniyu, méllé kanak. Tō manubù na méllé kanak, méllé katô igpapid kanak.”

Igulì tō kapittuwán duwa

¹⁷Na, tō igulì tō kapittuwán duwa (72) na igaóna i Jesus, idayawan dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, agad tō madat mga espiritu ignunug áknami ukit ka kagamit dé katô ngadan nu!”

¹ **10:15** Hades tō ngadan katô góddóan ka mga inaté sippang ka ruudan dan. Ahaán tō Igpakita 20:11-15

¹⁸ Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal, su igkita ku si Maibuyan na iring na kirám na idabù tikud tun ta langit.” ¹⁹ Yakó yu ágkalingawi ni. Igpapid ku sikiyu ébô manalu kó ka katulusan katô usig ka Manama. Agad makagit kó ka áppuy asta mananipit, asal ándà palang makadadat ákniyu. ²⁰ Na, agad ikapanalu kó ka madat mga espiritu, ánnà ni tô kadayawan yu. Asal kailangan kadayawan kó su igsulat dán tô ngadan yu tun ta langit.”ⁿ

Idayawan si Jesus

Luc 10:21-24; Mat 11:25-27; 13:16-17

²¹ Na, tô oras tô, dakál tô dayó na igbágge katô Ugis Espiritu ki Jesus, asta iga dasal sikandin, na mà din, “Ámmà na Áglangngagán katô langun tun ta langit asta dini ta banuwa, ágpasalamatta áknikó, su ándà nu pasóddóri ni kabánnalan tun ta mga manubù na kéman dan ka mapandé asta dakál é isóddóran, asal iga pasóddór nud ni kabánnalan tun ta mga manubù na mabbabà é kamanubuan. Durungán ku sikuna, Ámmà, su tikud tun ta madigár kakalyag nu.”

²² Igkagi si Jesus, na mà din, “Igsarig katô Ámmà ku tô langun dini kanak. Tô Ámmà ku dát tô ikasóddór kanak, su sakán tô Batà din. Sakán dát tô ikasóddór katô Ámmà ku, asta tô langun manubù na ágsalinán ku ébô makasóddór tingód katô Ámmà ku.”

²³ Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din na ándà ássa manubù, na mà din, “Ágkadayawan kó su ikakita kód katô kabánnalan! ²⁴ Kagiyan ku sikiyu na tô marapung mga propeta ka Manama asta tô mga harì sayyan, agad malyag dan na kumita katô igkita yu, asal ándà dan ikakita. Agad malyag dan na maminág katô igdinág yu, asal ándà dan ikadinág.”

Panunggiringan tingód katô sábbad taga Samaria

²⁵ Na, igtindág tô sábbad taratinurù katô mga sugù. Kakalyag din na kuminnam minsà ki Jesus. Purisu iginsà sikandin, na mà din, “Sir, ándin tô kailangan lumun ku ébô makatanggappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

²⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándin tô igsulat tun ta mga sugù ka Manama? Ándin tô igbasa nu?”

²⁷ Igtaba tô manubù, na mà din,

“Ginawayi yu tô Áglangngagán na Manama yu tikud tun ta tibuk pusung yu, tikud tun ta tibuk kantayan yu, tikud tun ta tibuk

^m **10:18** Tô katulusan katô Manama tuu pa mabákkár ka tandingán katô katulusan i Maibuyan, su tô Manama, iga péwà din si Maibuyan tikud tun ta langit. Duwán katulusan na igbágge i Jesus tun ta kapittawan duwa. Purisu iga paluwà dan tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù. ⁿ **10:20** Tingód katô libro na igsulatan katô mga ngadan, ahaán tô Igpakita 3:5

panámdám yu, asta tikud tun ta tibuk bákkár yu. Ginawayi yu tō unawa yu na iring katô kaginawa yu katô ákniyu sarili.’ ”^o

²⁸Igkagi si Jesus, na mà din, “Nángngà tō igtaba nu. Lumu nu yan ébô makatanggap ka katô kantayan na ándà ágtamanán.”

²⁹Asal kakalyag katô manubù na pasóddórán din na nángngà tō áglumun din tun ta saruhan ka Manama. Purisu iginsà sikandin, na mà din, “Sadan tō unawa ku?”

³⁰Igkita si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad Judio na igpanó tikud tun ta Jerusalem, asta igsadun tun ta Jerico. Na, isabban sikandin ka mga tulisan. Igadólán dan, igaipakuy dan, asta igtananan dan sikandin na ágkamaté-maté dán. ³¹Na, igdunggù tō sábbad pangulu ka templo ka Judio. Asal tō igkita din tō manubù na inamù, iglili sikandin tun ta ágbaluy. ³²Na, igdunggù pagsik tō sábbad Judio na sakup ka grupo i Levi. Asal tō igkita din tō manubù na inamù, iglili sikandin tun ta ágbaluy. ³³Na, duwán sábbad taga Samaria na igdunggù tun ta Judio na inamù. Tō igkita sikandin katô inamù, inéduwan sikandin. ³⁴Igpadaniyan din, igaibawian din tō amù katô Judio ka langis ka olibo asta bino, asta igbagkássan din. Igpasaké din tō Judio tun ta asno din, asta igaipid din tun ta balé na ágdungguanan, asta igdóppónan din. ³⁵Pagkasimag, igaíggé din tō duwa abuk salapì tun ta tigatun katô balé, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Dóppóni nu sikandin. Atin ka duwán kulang, bayadan ku ka lumónódda.’

³⁶“Na, ándin tō panámdám nu? Tun ta tállu manubù na igkita katô isabban ka mga tulisan, sadan tun kandan tō igpakita na unawa din?”

³⁷Igkita tō taratinurù, na mà din, “Tō taga Samaria na inéduwan asta igtabang kandin.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kailangan tō gó pagsik tō lumun nu.”

Igádding si Jesus tun ki Marta asta ki Maria

³⁸Na, tō igpanó dan, igukit dan tun ta sábbad lunsud. Duwán sábbad bayi na ánggadanan ki Marta na igpadding ki Jesus tun ta balé din.

³⁹Duwán adi din na si Maria na igunsad madani tun ta paa katô Áglangngagán ébô maminág katô ágtinuruán i Jesus. ⁴⁰Asal si Marta, ágkasasó tō panámdám din tingód katô marapung mga áglumun din. Purisu igpadani si Marta tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Áglangngagán, sábbad ku dák tō góéméng, su dì ágtabang ni adi ku. Atin ka duwán kédu nu kanak, kagiyi nu sikandin ébô tumabang kanak.”

⁴¹Asal igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Marta, Marta, tuu ka ágkatanaan tingód katô mga áglumun nu. ⁴²Sábbad dák tō

^o 10:27 Deuteronomio 6:5; Levítico 19:18

ágkailanganán. Tô gó tō madigár na igsalin i Maria, asta dì ni makangé tikud tun kandin.”

Tingód ka kadasal

Luc 11:1-13; Mat 6:9-13; 7:7-11

11 ¹Na, sábbad álló na igdasal si Jesus tun ta sábbad lugar. Pángnga katô kadasal din, duwán sábbad disipulu din na igkagi, “Aglangngagán, tinurui ké ágdasal iring katô igtinurù i Juan na Tarabunyag katô mga disipulu din.”

²Igkagi si Jesus, na mà din, “Iring kani é kadasal yu. ‘Ámmà, móla pa ka pangadapán ka katô langun manubù. Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun manubù. ³Bággéyi ké ka ágkannán dé álló-álló. ⁴Pasinsiyayi ké na ikasalà áknikó, su ágpasinsiyaan dé tō langun manubù na ikasalà áknami. Yaka ágpókit áknami tun ta pagkinnam.’”

⁵Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Atin ka madun ka tun ta balé katô rarak nu, agad tángngà ka dukilám, ébô mállás ka tallu abuk pan, kumagi ka kandin, na, ⁶‘Duwán rarak ku na mantu igdunggù, asta ándà pakannán ku kandin.’

⁷Tumaba tō tun dalám, na mà din, ‘Yaka ágsamuk kanak. Igsagpángngan dán tō sállat, asta ágdággà ad asta ni mga gabatà ku. Diyad makannó ébô mággé áknikó.’

⁸Na, kumagiya ákniyu, agad dì pád sikandin mánno ébô tumabang katô rarak din, ka dì sumungkù tō manubù na mamuyù, kailangan mánno sikandin ébô bággén tō agad ándin é ágpamuyuán din. ⁹Purisu kumagiya ákniyu, pamuyù kó inalayun tun ta Manama, asta bággayan kó ikandin. Pamasak kó inalayun tun kandin, asta kitanán yu. Táktálk kó inalayun tun ta sállat, asta pójéan kó ikandin.

¹⁰Makatanggap tō langun manubù na ágpamuyù. Makakita tō langun manubù na ágpamasak. Pójéan tō langun manubù na ágtálták. ¹¹Sikiyu na mga ámmà, atin ka mamuyù tō batà yu ka sáddà, ánnà áppuy tō bággén yu kandin. ¹²Atin ka mamuyù tō batà yu ka tallug, ánnà mananipit tō bággén yu kandin. ¹³Na, sikiyu, agad duwán madat mga áglumun yu, asal inalayun madigár tō mga ágbággén yu tun ta mga gabatà yu. Na, tō Ámmà yu na Manama tun ta langit tuu pa mággé katô Ugis Espiritu tun ta langun manubù na ágpamuyù kandin!”

Si Jesus asta si Maibuyan

Luc 11:14-23; Mat 12:22-30; Mar 3:20-27

¹⁴Na, duwán madat espiritu na igañawà i Jesus tikud tun ta sábbad manubù na inómmó, ikakagi tō manubù, asta isalábbuan tō langun manubù. ¹⁵Asal duwán mga manubù na igkagi, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin katô madat mga espiritu ukit katô pangulu ka madat mga espiritu na si Belsebul.”^p

¹⁶Duwán ássa mga manubù na igañawà ki Jesus na pakitanán din kandan tō kasalábbuan tikud tun ta langit ébô kasóddóran dan na sikandin tō bánnal igpapid ka Manama. ¹⁷Asal isóddóran i Jesus na madat tō

^p 11:15 Si Belsebul tō ássa ngadan i Maibuyan.

panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka ágpamatayé tō mga sakup ka sábbad pangulu, dì madugé mandà tō pagpangulu din. Atin ka ágpamatayé tō sábbad pamilya, dì madugé padiyaé dan.”¹⁸ Purisu atin ka ágpaluwà si Maibuyan katô mga sakup din, mandà tō pagpangulu din, su imun din na usig tō mga sakup din. Ágkagi kó na ágpaluwà a katô madat mga espiritu su igsugù a i Belsebul.¹⁹ Atin ka ágsawén yu ni kapaluwà ku katô madat mga espiritu su ágpanámdám kó na igsugù a i Belsebul, ágsawén yu tō ákniyu mga disipulu, su ágpaluwà dan pagsik ka madat mga espiritu. Purisu sikandan tō ágpasóddór na ánnà nángngà tō kasawé yu kanak.²⁰ Atin ka ágpaluwà a katô madat mga espiritu ukit katô katulusan ka Manama, igdunggù dán gó dini ákniyu tō pagpangulu ka Manama.

²¹ “Atin ka ágtómmóng tō mabákkár manubù katô balé din asta duwán laniban din, dì magó tō kaduwánnan din. ²² Asal atin ka dumunggù tō ássa manubù na tuu pa mabákkár ka tandingán kandin, tō gó tō sumulung asta makapanalu katô tigbalé, makagó katô langun laniban na ágsarigan din, asta tumalad-talad katô inagó din.

²³ “Tō langun manubù na dì ágtákkás kanak, tō gó é gusig kanak, asta tō langun manubù na dì áglimud ka mga manubù dini kanak, tō gó é ágpewà ka mga manubù tikud dini kanak.”

Tō kalónód katô madat espiritu

Luc 11:24-26; Mat 12:43-45

²⁴ “Na, atin ka duwán madat espiritu na paluwaán tun ta manubù, ágpanó-panó tō madat espiritu tun ta disyerto ébô mamasak sikandin ka madigár óddóan din. Atin ka ándà kitanán din, kumagi sikandin, na mà din, ‘Lumónódda tun ta manubù na taganà igahuwan ku.’²⁵ Purisu lumónód tō madat espiritu tun kandin, asta kitanán din na madigár dán tō manubù na taganà din igahuwan, iring na malinis asta matémmós balé.²⁶ Purisu kangén katô madat espiritu tō ássa pittu madat espiritu na tuu pa madat ka tandingán kandin. Madun dan langun tun ta manubù, asta mahu dan tun kandin. Purisu tuu pa madat tō dungguán kani manubù ni.”

Tō bánnal dayó

²⁷ Na, róggun ágtinurù si Jesus, duwán sábbad bayi na igtawar kandin, na mà din, “Duwán dayó katô innà nu na ippamasusu asta ippasusu áknikó!”

²⁸ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Asal duwán dayó katô langun manubù na ágpaminág asta ágtuman katô kagi ka Manama!”

Tō mga malyag kumita katô kasalábbuan

Luc 11:29-32; Mat 12:38-42

²⁹ Tō marapung dán tō mga manubù na ilimud tun ki Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Madat tō kakalyag katô mga manubù áknganni, su

kakalyag dan na pakitanán ku tō kasalábbuan kandan. Asal sábbad dád tō kasalábbuan na pakitanán ka Manama kandan na iring katō iglumu din ki Jonas sayyan.³⁰ Ukit katō ilumu ki Jonas,⁹ ikasóddór tō mga taga Ninibe na Manama tō igpapid kandin. Iring pagsik kani, ukit katō malumu kanak, kasóddóran katō mga manubù áknganni na Manama tō igpapid kanak na Igpamanubù.

³¹ “Tun ta álló ka rumuud tō Manama, tumindág tō rayna na iga pangulu tun ta Siba sayyan, asta kumagi sikandin na kailangan supakan kó su ándà kó paminág kanak. Agad madiyù tō góddóan katō rayna, asal igsadun sikandin tun ki Solomon ébô maminág dád katō kapandayan na ágtinuruán i Solomon. Na, duwán dán iga dunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Solomon. ³² Tun ta álló ka rumuud tō Manama, tumindág tō mga taga Ninibe, asta kumagi dan na kailangan supakan kó su ándà kó rákkád ka mga salà yu. Su tō iga dinág tō mga taga Ninibe katō igulit-ulit i Jonas, igrákkád dan. Na, duwán dán iga dunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Jonas.”

Kailangan duwán kappawaan yu

Luc 11:33-36; Mat 5:15; 6:22-23

³³ “Atin ka ágrákkáttan é sulù, dì gállássán, asta dì ágtambunan, asal ágsapatán ébô kataddawan tō langun manubù na mahu tun ta balé. ³⁴ Sulù ka lawa tō mata. Purisu atin ka mappawà tō kasállág nu, kappawaan tō tibuk lawa nu. Asal ka mangittáng tō kasállág nu, kangittángngan tō tibuk lawa nu. ³⁵ Purisu banté ka ébô dì kumangittáng tō sulù tun ta lawa nu. ³⁶ Atin ka kappawaan tō tibuk lawa nu, asta ándà palang kangittángngan, mappawà dán tō langun, iring na sulù na ágséllà tun áknikó.”

Tō mga Pariseo asta taratinurù ka sugù

Luc 11:37-54; Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

³⁷ Na, pángnga igtinurù si Jesus, duwán sábbad sakup ka mga Pariseo na iga pan kandin. Purisu igahu si Jesus tun ta balé katō Pariseo, asta igkan dan. ³⁸ Isalábbuan tō Pariseo, su dì giring si Jesus katō ágkémun ka mga Judio tingód ka kadamù ka dì pa kuman. ³⁹ Asal igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Sikiyu mga Pariseo, iring kó na mga baso asta mga linipung na igurasan dád tō tun ta luwà, asal maripà tō tun dalám, su tuu madat tō áglumun yu, asta tagawán kó. ⁴⁰ Ánnà nángngà tō panámdám yu! Ánnà dád tō tun ta luwà katō lawa yu tō igimu ka Manama, asal igimu din pagsik tō tun dalám. ⁴¹ Kailangan tikud tun ta

⁹ 11:30 Ahaán Ni Libro Tingód Ki Jonas ébô kasóddóran tō tingód katō inému kandin.

kédu yu tō kabággé yu tun ta manubù na ágkahirapan, asta ukit katô kédu yu, madigár tō langun áglumun yu.

⁴²“Asal makédu-édu kó na mga Pariseo! su agad ágbággén yu tun ta Manama tō ikasapulù katô langun ka pamulanán yu agad mga anag, asal ándà yu bánnali tō tuu ágkailanganán, tingód katô nángngà lumun yu tun ta mga unawa yu, asta ándà yu ginawayi tō Manama. Nángngà tō kabággé yu katô ikasapulù, asal yakó ágsódô katô mga ágkailanganán na nángngà lumun yu.

⁴³“Makédu-édu kó na mga Pariseo! su malyag kó munsad tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judío, asta malyag kó respetowan katô duma mga manubù tun ta plasa. ⁴⁴Makédu-édu kó! su iring kó na mga lábbáng na ággittan katô mga manubù na gukit su dì ágkakilalaan.”

⁴⁵Duwán sábbad taratinurù ka sugù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Sir, ukit ka igkagi nu katô mga Pariseo, ighbuyas ké pagsik ikuna.”

⁴⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Makédu-édu kó pagsik na mga taratinurù ka sugù! su iring kó katô manubù na ágpírit ka duma manubù na tumiang katô tuu mabággat asta mahirap ágpiddán, asal dì kó gó gawid katô piniddan ébô tumabang kandan.” ⁴⁷Makédu-édu kó! su gimun yu tō mga pantyun para katô mga propeta na igmatayan katô ákniyu kamónaan. ⁴⁸Ukit ka kému yu katô mga pantyun dan, ágpasóddórán yu na ágnunug kó katô iglumu katô kamónaan yu. Kamónaan yu tō igmaté katô mga propeta, asta sikiyu tō gimu katô mga pantyun dan. ⁴⁹Purisu igkagi tō Manama ukit katô kapandayan din, na mà din, ‘Papiddán ku tō mga propeta asta tō mga apostoles tun kandan. Asal duwán matayan dan asta duwán irrayatan dan.’

⁵⁰Purisu supakan ka Manama tō mga manubù áknganni tingód ka kamatayan katô mga propeta din, tikud tun ta katigkanayan ka banuwa sippang áknganni, ⁵¹tikud katô kamaté ki Abel sippang katô kamaté ki Zacarias na igmatayan yu tun ta tángngaan katô ággóbbówanan ka mga mannanap asta katô templo. Paminág yu ni kagin ku ákniyu na mga manubù áknganni. Supakan kó katô Manama tingód katô kamatayan dan.

⁵²“Makédu-édu kó na mga taratinurù ka sugù! su iring kó na manubù na igállás ka susì ka balé ébô ándà manubù na makahu, su agad sikiyu, ándà kó ahu, asta ibalabagan yu tō mga manubù na mahu pád.”^s

^r 11:46 Inalayun dan ágdugangan tō sugù ka Manama na tuu mahirap ágtumanán katô mga manubù, asal dì dan ágtabang kandan ébô makatumanaan dan katô mga sugù.

^s 11:52 Ibalabagan dan tō mga manubù ébô dì dan makagpát tingód katô kapókit ka katábbus. Ándà ikagpát tō taratinurù tingód katô katábbus, asta ibalabagan dan tō mga manubù na duwán kakalyag na makagpát pád.

⁵³ Na, róggun igpanó si Jesus tikud tun ta balé, tō mga Pariseo asta tō mga taratinurù ka sugù, igirrayat dan kandin asta maggát dan igággut-ággut kandin, ⁵⁴ su ágbangan dan ka ándin tō ágpangkagin din ébô duwán dimanda dan.

Yakó giring katô mga Pariseo
Luc 12:1-3; Mat 10:26-27

12 ¹Na, dalám ka igitinurù si Jesus, mga mararan tō mga manubù na ilimud sippang ka iga pagitté dan. Una igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Banté kó katô pagpatubù ka pan katô mga Pariseo.^t Kéman dan ka nángngà tō áglumun dan tun ta saruhan ka Manama. ²Ándà palang gállássán áknganni na dì pakitanán tun ta tapuri álló. Ándà ágbulunán áknganni na dì pasóddórán tun ta tapuri álló. ³Purisu agad ándin tō igkagi yu ka dukilám, tō gó é paminággán ka álló. Agad ándin tō igitinurù yu na sikiyu dák, tō gó é ullaón tun ta langun manubù.”

Tô nángngà kamáddangan
Luc 12:4-7; Mat 10:28-31

⁴“Mga rarak ku, kagiyan ku sikiyu, yakó ágkamáddangan katô mga manubù na makamaté katô lawa yu, asta ándà dán ássa na malumu dan ákniyu. ⁵Asal kagiyan ku sikiyu, kamáddangi yu baling tō Manama, su pángnga matayan din tō mga manubù, duwán katulusan din ébô sumugù kandan tun ta ágsupakanan. Kagiyan ku sikiyu, kamáddangi yu tō Manama!

⁶“Agad délák é lagà katô lima manuk ta kayun na ágbállin yu, asal ándà palang manuk ta kayun na ágkalingawan katô Manama. ⁷Agad tō silag katô ulu yu inéyap dán ka Manama. Purisu yakó ágkamáddangan, su tō lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katô marapung mga manuk ta kayun.”

Tô kumagi na iga pasakup asta tō mulun
Luc 12:8-12; Mat 10:32-33; 12:32; 10:19-20

⁸“Na, kagiyan ku sikiyu na tō manubù na kumagi tun ta duma mga manubù na iga pasakup sikandin kanak na Igpamanubù, kumagiya pagsik tun ta saruhan katô mga panaligan ka Manama na sikandin tō sakup ku. ⁹Asal tō manubù na mulun kanak tun ta duma mga manubù, bulunán ku sikandin tun ta saruhan katô mga panaligan ka Manama.

¹⁰“Tô manubù na ágkagi ka madat tingód kanak na Igpamanubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal tō

^t **12:1** Ágkáttin tō madat ágkémun katô mga Pariseo iring katô kakáttin ka pagpatubù ka pan.

manubù na ágkagi ka madat tingód katô Ugis Espiritu, dì gó sikandin kapasinsiyaan.

¹¹“Atin ka ruudan kó katô mga pangulu ka simbaan ka Judio asta mga opisyales ka gobyerno tingód katô katákkás yu kanak, yakó ágkatanaan tingód katô taba yu asta katô kagin yu kandan, ¹²su tô álló tô, tinuruan kó katô Ugis Espiritu ka ándin tô kailangan kagin yu kandan.”

Panunggiringan tingód katô ágkaduwánnan

¹³Na, tun ta mga manubù na ilimud, duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Sir, kagiyi nu tô kaké ku ébô bággén din kanak tô katángngà katô kaduwánnan na igtananan katô ámmà dé na inaté.”

¹⁴Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Ánnà a huwes na tumángngà katô ákniyu kaduwánnan.”

¹⁵Igkagi si Jesus tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Banté kó. Yakó ágkasabuan, su agad dakál ó délák tô kaduwánnan ka manubù, tô bánnal kantayan din ánnà ukit katô kaduwánnan.”

¹⁶Na, igulit si Jesus ka panunggiringan, na mà din, “Duwán sábbad ágkaduwánnan na ikakáttu ka tuu dakál. ¹⁷Igpanámdám sikandin, ‘Ánnà nángngà tô ágtaguanan ku katô kináttawan. Pamánnun ku? ¹⁸Na, ni gó tô lumun ku. Gábbaán ku tô tapé mga ágtaguanan asta imun ku tô mantu mga ágtaguanan na tuu pa dakál, asta tô gó é taguan ku katô langun ka kináttawan ku asta kaduwánnan ku. ¹⁹Tô gó makakagiya na tô kaduwánnan ku nángngà dán para katô pira ámmé. Diya lumumu, asal kumanna dág, minámma dág, asta inalayunna gó kadayawan.’

²⁰Asal igkagi tô Manama kandin, na mà din, ‘Kulang tô panámdám nu! Ni dukilám ni maté kad. Agad dakál tô kaduwánnan na ilimud nu, asal tananan nu tô langun.’ ²¹Tô gó tô dungguán katô manubù na áglimud katô kaduwánnan, asal ándà panámdám din tingód ka Manama.”

Sarig kó katô Manama

Luc 12:22-31; Mat 6:25-34

²²Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Purisu kagiyan ku sikiyu, yakó ágkatanaan tingód katô kantayan yu ka ándin tô kannán yu. Yakó ágkatanaan tingód katô lawa yu ka ándin tô umpakán yu. ²³Su tuu pa ágkailanganán tô kantayan ta ka tandingán katô ágkannán, asta tuu pa ágkailanganán tô lawa ta ka tandingán katô gumpakán. ²⁴Sállág yu tô mga uwak. Dì dan ágpamula. Dì dan ágkáttu. Ándà ágtaguanan dan ka ágkakan. Asal inalayun ágbággayan ka Manama ka ágkakan. Purisu yakó ágkatanaan, su tô lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katô langun manuk ta kayun! ²⁵Agad katanaan kó, asal dì kasugpatan tô kantayan yu agad délák ukit katô tana yu. ²⁶Purisu atin ka dì kó makému sumugpat katô ákniyu kantayan ukit katô tana yu, yakó ágkatanaan tingód ka mga duma

pa. ²⁷Panámdám yu tō mga bulak ka kabánnássan na inalayun ágtubù. Dì áglumu, asta dì gabál. Asal kagiyan ku sikiyu na agad madigár ágsállággán tō mga umpak i Hari Solomon sayyan, asal tuu pa madigár ágsállággán tō mga bulak ka kabánnássan. ²⁸Délák tō kasarig yu ka Manama. Igimu din na madigár ágsállággán tō mga bulak ka kabánnássan na dì madugé góbbón. Purisu kasóddóran yu na bággayan kó ka Manama ka gumpakán yu! ²⁹Purisu yakó ágkatanaan tingód katô kapamasak yu ka ágkannán yu asta ginámmán yu. Yakó ágkatanaan. ³⁰Tō langun manubù na dì ágbánnal ka Manama, inalayun dan ágpamasakán ni. Isóddóran katô Ámmà yu na Manama tō mga ágkailanganán yu. ³¹Pamasak yu baling tō pagpangulu ka Manama, asta bággayan kó pagsik ikandin katô mga ágkailanganán yu.”

Kaduwánnan tun ta langit
Luc 12:32-34; Mat 6:19-21

³²“Yakó ágkamáddangan. Agad délák kó dát, igsalin kó katô Ámmà yu na Manama ébô sakupán kó tun ta pagpangulu din. ³³Barigyà yu tō kaduwánnan yu, asta bággé yu tō salapì tun ta mga ágkayù-ayuan. Atin ka tō gó é lumun yu, duwán pulusán yu tun ta langit na dì kumarungu asta dì mandà, su dì makahu tō takón, asta ándà makadadat. ³⁴Agad ánda é limudan yu katô kaduwánnan, dutun pagsik tō pusung yu.”

Kailangan makataganà kó

³⁵⁻³⁶“Agad ándin tō dumunggù, kailangan makataganà kó. Iringi yu tō mga állang na ágtaganà ka kadunggù katô amo dan tikud tun ta kalimudan ka kasal. Agad dukilám dán, inalayun dan ágparágrág ka sulù, asta gumpak dan ébô ka dumunggù asta tumákták tō amo dan, sékót dan pókéan tō sállat. ³⁷Atin ka makataganà dan, asta dì dan tumudug ka dumunggù tō amo dan, tuu dan kadayawan. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Mullas tō amo katô umpak din, pónsadán din tō mga állang din tun ta ágkannanan, asta buwatan din sikandan ka ágkannán. ³⁸Atin ka dumunggù tō amo dan agad tángngà ka dukilám, agad masig dán ágkasállám, ka makataganà dan katô kadunggù din, tuu ágkadawayan tō mga állang din!

³⁹“Panámdám yu ni. Atin ka kasóddóran katô tigatun ka balé ka kadángngan dumunggù tō takón, dì katakawan tō balé din. ⁴⁰Kailangan tumaganà kó gó, su dumunggù a na Igpamanubù katô oras na ándà yu panámdámmi.”

Tō állang na ágkasarigan
Luc 12:41-48; Mat 24:45-51

⁴¹Iginsà si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, sadan tō igkagiyan nu kani panunggiringan? Sikami dát, ó tō langun manubù?”

⁴²Igtaba tō Áglangngagán, na mà din, “Tô állang na ágkasarigan asta katig, tō gó é imun katô amo din na taradóppón ka langun ka duma mga állang tun ta balé din ébô mággé kandan ka ágkannán kada álló. ⁴³Atin ka inalayun ágtuman tō állang katô sugù katô amo din, kadayawan sikandin ka dumunggù tō amo din. ⁴⁴Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka tō gó é áglumun katô állang, imun sikandin na taradóppón ka langun tun ta balé katô amo din. ⁴⁵Asal atin ka ágpanámdám tō madat állang na madugé pa tō kadunggù katô amo din, asta áglagpássán din tō duma mga állang na gamama asta gabayi, asta inalayun sikandin ágkan, ginám, asta ágkalasing, ⁴⁶dumunggù tō amo din katô álló na ándà din panámdámmi asta tō oras na ándà din kasóddóri. Purisu supakan sikandin katô amo din, asta paduman katô mga manubù na dì ágkasarigan.

⁴⁷“Tô állang na ikasóddór katô kakalyag katô amo din, asal ándà ikataganà asta ándà tuman ka kakalyag katô amo din, tuu lagpássán sikandin. ⁴⁸Asal tō állang na ándà ikasóddór katô kakalyag katô amo din, ka duwán inému din na madat, lagpássán sikandin, asal dì tuu.

“Tô manubù na bággayan ka dakál, dakál pagsik tō kailangan sulián din. Tô manubù na sannaan ka dakál, dakál pagsik tō gimanán na matanggap tikud tun kandin.”

Ágpósigé tō mga manubù tingód ki Cristo

Luc 12:49-53; Mat 10:34-36

⁴⁹“Igsadunna dini ta banuwa ébô piddán ku tō apuy, asta mójà pa pád ka igrágrág dán!^u ⁵⁰Duwán kahirapan na dumunggù kanak, asta diya gó makatónnók sippang ka matuman ni!^v ⁵¹Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ta banuwa ébô duwán kasunayan ka manubù. Kagiyan ku sikiyu na ágpósigé tō mga manubù tingód kanak, ⁵²su tikud áknganni, dì ágpasábbadé tō mga manubù na góddô tun ta sábbad balé. Atin ka duwán lima, tállu tō musig katô duwa, asta duwa tō musig katô tállu. ⁵³Agad tō mga ámmà, mga innà, asta mga gabatà dan, dì dan ágpasábbadé. Agad tō ugang asta tō ikóddô, dì dan ágpasábbadé tingód kanak.”

Rákkád kó dalám ka duwán pa álló

Luc 12:54-59; Mat 16:2-3; 5:25-26

⁵⁴Igkagi pagsik si Jesus tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Atin ka ágkitanán yu tō mangittáng sagulapun tun ta salláppan, kasóddóran yu na mudan, asta ágkatuman. ⁵⁵Atin ka duwán karamag na habagat, kasóddóran yu na sumánnang, asta ágkatuman. ⁵⁶Kéman yu ka

^u 12:49 Tô apuy igpanunggiringan ka supak. ^v 12:50 Tô kahirapan na dumunggù igpanunggiringan katô kamatayan i Jesus tun ta krus.

nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama! Agad ágkakilalaan yu tō gahaanan nit banuwa asta tun ta langit, asal ándà yu kagpátti tō mga ágkalumu áknganni.

⁵⁷“Ándà kó kanné ikasóddór ka ándin tō nángngà áglumun yu. ⁵⁸Atin ka duwán manubù na dumimanda ákniyu, sékót kó pólié róggun na tun kó pa ta dalan, agó piddán kó tun ta huwes, asta bággén kó tun ta bállad ka polis ébô prison kó. ⁵⁹Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka prison kó, dì kó makaluwà sippang ka bayadan yu tō kadakállan katô kadattan na ilumu yu.”

Rákkád kó katô mga salà yu

13 ¹Na, tō álló tō, duwán mga manubù na igulit ki Jesus tingód katô mga taga Galilea na igapmatayan i Pilato dalám ka kagóbbó dan ka mga mannanap tun ta saruhan ka Manama. ²Ikgagi si Jesus kandan, na mà din, “Kéman yu ka inaté dan su tō mga salà dan tuu pa madat ka tandingán katô mga kadumaan dan na taga Galilea. ³Kagiyan ku sikiyu na atin ka dì kó rumákkád katô mga salà yu, maté kó langun pagsik iring kandan. ⁴Tô sapulù walu (18) manubù na ibantangan katô turi tun ta Siloe, ipánnas dan inaté. Kéman yu ka inaté dan su tō mga salà dan tuu pa madat ka tandingán katô mga kadumaan dan na taga Jerusalem. ⁵Kagiyan ku sikiyu na atin ka dì kó rumákkád katô mga salà yu, maté kó langun pagsik iring kandan.”

Panunggiringan tingód ka kayu igera

⁶Na, igulit i Jesus ni panunggiringan, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán kayu igera tun ta kinamát din. Igsadun sikandin tun ta kinamát ébô mamasak ka buuy katô kayu, asal ándà palang igkita din. ⁷Purisu igkagi sikandin tun ta taradóppón katô kinamát, na mà din, ‘Na, tállu ámmé dán, maragga ágsadun dini ébô mamasakka ka buuy kani kayu ni, asal ándà palang igkita ku. Pilé nu ni kayu ébô duwán pa pulusán ku kani tanà.’ ⁸Asal igtaba tō taradóppón, na mà din, ‘Sir, pabayà nu ka sábbad pa ámmé, su kaliyan ku tō tanà, asta abunowan ku pa. ⁹Madigár pád ka muuy nit sumui ámmé. Asal ka dì muuy, mému ka papilén nu.’ ”

Itullid tō bókkóng katô bayi ka álló ka kapaginawa

¹⁰Na, tō álló ka kapaginawa, igtinurù si Jesus tun ta sábbad simbaan ka Judio. ¹¹Duwán sábbad bayi na ighbungkug^w ka madat espiritu dalám ka sapulù walu (18) dán ámmé, asta dì ágkatullid tō bókkóng din. ¹²Tô igkita si Jesus katô bayi, igtawar i Jesus sikandin asta igkagiyan, na mà din, “Matullid dán ni bókkóng nu.”

^w 13:11 Igbungkug, ó ibákkut.

¹³Na, igdappánnan i Jesus tō bayi, tigkô dáp igmatullid tō bókkóng din, asta igdurung din tō Manama. ¹⁴Asal isókó tō pangulu ka simbaan su dalám katô álló ka kapaginawa igdappánnan i Jesus tō bayi ébô kumatullid. Purisu igkagi tō pangulu ka simbaan tun ta langun manubù, na mà din, “Kada linggo, duwán ánnám álló na mému lumumu tō mga manubù, asta tō gó é álló na mému madun dini tō mga manubù ébô kólian dan. Asal ni álló ni, dì mému, su álló ka kapaginawa.”

¹⁵Igtaba tō Áglangngagán kandin, na mà din, “Kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama! Agad dalám katô álló ka kapaginawa, galinán yu langun tō baka yu asta tō kudà yu, asta ágpiddán yu tun ta wayig ébô makénám. ¹⁶Purisu mému ka tabangan ni bayi ni na sábbad rubbad i Abraham na ighbungkug i Maibuyan dalám ka sapulù walu (18) dán ámmé. Kailangan tabangan sikandin agad dalám katô álló ka kapaginawa.”

¹⁷Inayyaan tō langun usig i Jesus ukit katô igkagi din. Asal idayawan tō duma mga manubù, su marapung tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus.

Panunggiringan tingód katô tuu délák lisu

Luc 13:18-19; Mat 13:31-32; Mar 4:30-32

¹⁸Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Mulittad ákniyu tingód ka pagpangulu ka Manama ukit kani panunggiringan. ¹⁹Tō pagpangulu ka Manama iring na lisu ka mustasa na iga pumula ka manubù tun ta kinamát din. Igtubù tō lisu, asta inému iring na kayu, asta igsalagan katô mga manuk ta kayun.”

Panunggiringan tingód katô pagpatubù ka pan

Luc 13:20-21; Mat 13:33

²⁰Igkagi pagsik si Jesus, na mà din, “Mulittad ákniyu tingód ka pagpangulu ka Manama. ²¹Tō pagpangulu ka Manama iring katô pagpatubù ka pan, su atin ka baláttán tun ta dakál harina, tumubù tō langun harina na igmasa.”

Tō duwa sállat

Luc 13:22-30; Mat 7:13-14,21-23

²²Igtinurù si Jesus tun ta mga lunsud asta tun ta duma mga banuwa na igukitan din róggun igsadun sikandin tun ta Jerusalem. ²³Duwán sábbad manubù na iginsà kandin, na mà din, “Sir, tagsábbadé dáp tō mga manubù na matábbus tikud tun ta salà?”

Igtaba si Jesus, na mà din, ²⁴“Ággár-ággár kó ahu tun ta sállat na maliggát, su marapung tō mga manubù na duwán kakalyag dan na mahu, asal dì dan makahu. ²⁵Pángnga igsagpángngan katô tigbalé tō sállat, agad

tumindág kó tun ta luwà asta tumákták kó, asal dì kó pahun. Agad kumagi kó pa, ‘Sir, abriyi ké pa,’ tumaba sikandin, na mà din, ‘Ándà ku kasóddóri ka ánda kó tikud.’²⁶ Kumagi kó, na, ‘Igkan ké duma áknikó, asta igitinurù ka tun ta lunsud dé.’²⁷ Asal kumagi sikandin, na mà din, ‘Kagin ku ákniyu, ándà ku kasóddóri ka ánda kó tikud. Iwà kó langun na áglumu ka madat!’²⁸ Tuu kó sumággó asta kumurigát tō ngipán yu tingód katô kahirapan, su kitanán yu si Abraham, si Isaac, si Jacob, asta tō langun propeta na igpahu tun ta pagpangulu ka Manama. Asal sikiyu tō dì pahun.²⁹ Marapung tō mga manubù na dumunggù tikud tun ta langun banuwa, agad ánnà dan Judio, asta pasakupán dan tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu ka Manama.³⁰ Na, duwán mga manubù na ikatapuri áknganni, asal makóna dan baling tun ta pagpangulu ka Manama. Duwán mga manubù na ikóna áknganni, asal makatapuri dan baling tun ta pagpangulu ka Manama.”^x

Iranu si Jesus katô taga Jerusalem

Luc 13:31-35; Mat 23:37-39

³¹ Na, tō oras tō, duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Iwà ka tikud kannun, su kakalyag i Herodes na matayan ka.”

³² Igtaba si Jesus, na mà din, “Agad katig si Herodes na áglimbung, sadun kó tun kandin, asta kagiyi yu sikandin na paluwaán ku pa tō madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù, asta dappánnan ku tō mga ágkabóbókan ébô kólian dan ni álló ni asta simag, asta ipángngan ku ni lumun ku tun ta ikatállu álló.³³ Na, kailangan manayunna pa ni álló ni, simag, asta duwa áknganni sippang ka dumunggù a tun ta Jerusalem, su dì mému ka matayan tō propeta tun ta luwà ka Jerusalem.

³⁴ “Makédu-édu kó na mga taga Jerusalem. Inalayun yu ágmatayan tō langun propeta ka Manama, asta ágtimbagán yu ka batu ébô maté tō langun manubù na igpapid ka Manama dini ákniyu! Inalayunna lumimud pád ákniyu ébô dumóppónna, iring na marán na áglangkáb katô mga piyak din. Asal dì kó malyag!³⁵ Na, iring kó na igtananan balé na ándà dalám. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Dì kód gó kumita kanak sippang ka kumagi kó, ‘Durungán ta sikandin na igpapid katô Áglangngagán na Manama dini áknita!’ ”^y

Inólian tō manubù na ibógókan

14 ¹Na, sábbad álló ka kapaginawa, igsadun si Jesus tun ta balé ka sábbad Pariseo na ágtugállán ka Judio ébô kuman duma kandin.

^x 13:30 Duwán mga manubù na mabbabà tō kamanubuan áknganni, asal kangadanan dan baling tun ta pagpangulu ka Manama. Duwán mga manubù na ágkangadanan áknganni, asal mabbabà baling tō kamanubuan dan tun ta pagpangulu ka Manama. ^y 13:35 Ahaán tō Salmo 118:26

Duwán mga Pariseo na ágparimuya ki Jesus. ²Na, igpadani tun ki Jesus tō sábbad manubù na iglábbag tō bállad asta paa din. ³Iginsà si Jesus katō mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, na mà din, “Atin ka duwán dumappán ka bállad katō ágkabóbókan ébô kólian dalám ka álló ka kapaginawa, makalapas sikandin ka sugù ka Manama, ó dì?”

⁴Asal ándà palang taba dan. Na, igdappánnan i Jesus tō manubù, asta inólían sikandin. Igpapanó i Jesus sikandin. ⁵Na, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Atin ka duwán batà yu ó baka yu na madabù tun ta madalám balun dalám ka álló ka kapaginawa, sadan tun ákniyu tō dì tumabang ébô makaluwà agad álló ka kapaginawa?”

⁶Asal ándà palang manubù na ikataba katō insà din.

Tō mga ágpabbabà-babà

⁷Na, igkita i Jesus tō mga manubù na iguna-una ébô munsad dan tun ta igantagana para katō mga manubù na mallayat é kamanubuan. Purisu igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta langun dan, na mà din, ⁸“Atin ka ágpasakupán kó tun ta kalimudan ka kasal, yakó guna gunsad tun ta lugar na igantagana para katō mga manubù na mallayat é kamanubuan, agó duwán ássa manubù na pónsadán na tuu pa mallayat é kamanubuan din ka tandingán ákniyu. ⁹Atin ka ikónsad kó, dumunggù tō manubù na igapasakup ákniyu, asta kumagi sikandin, na mà din, ‘Tindág kó, su pónsadán ku tō ássa manubù.’ Purisu kayyaan kó, su alinán kó tun ta gunsadanan katō mabbabà dád é kamanubuan. ¹⁰Madigár pa ka ni tō lumun yu. Atin ka ágpasakupán kó tun ta kalimudan ka kasal, unsad kó duma katō mga manubù na mabbabà dád é kamanubuan. Atin ka kitanán kó katō manubù na igapasakup ákniyu, kumagi sikandin, na mà din, ‘Rarak ku, unsad ka tun ta lugar na igantagana para katō mga manubù na mallayat é kamanubuan.’ Purisu pabantugán kó tun ta saruhan katō langun na ilimud. ¹¹Atin ka ágpallayat tō manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tō manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

¹²Igkagi pagsik si Jesus tun ta manubù na igpakan kandin, na mà din, “Atin ka gimun nu tō dakál kalimudan, agad malássad é álló ó dukilám, yaka nu ágpasakupi tō mga rarak nu, tō mga kataladi nu, tō mga gakád nu, asta tō mga simbalé nu na ágkaduwánnan. Atin ka sikandan tō pasakupán nu, magunawa tō lumun dan áknikó, su sumulì dan áknikó. ¹³Atin ka gimun nu tō dakál kalimudan, pasakup nu baling tō mga ágkayù-ayuan, tō mga pantig, tō mga kapig, asta tō mga bólög. ¹⁴Atin ka sikandan tō pasakupán nu, duwán pulusán nu, su dì dan makasulì áknikó. Asal sulian kó tun ta álló ka antén puman ka Manama tō mga manubù na nángngà tō áglumun dan tun ta saruhan din.”

Panunggiringan tingód katô dakál kalimudan

Luc 14:15-24; Mat 22:1-10

15 Na, duwán sábbad manubù na igkan duma kandan. Tô igdinág sikandin katô igkagi i Jesus, igkagi sikandin, na mà din, “Duwán gó pulsán katô manubù na pasakupán ka Manama tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu din!”

16 Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na igimu ka dakál kalimudan, asta marapung tô mga manubù na igkagiyan din.

17 Tô igdunggù tô álló ka kalimudan, igapid din tô állang ébô ultitan tô mga pasakupán din, ‘Na, sadun kó dini, su igtaganà dán tô langun.’

18 Asal igéllé tô langun dan. Duwán sábbad na igkagi, ‘Duwán tanà na ighbálli ku, asta kailangan madunna ébô sállággán ku. Pasinsiyayiya su diya makasadun.’ **19** Duwán ássa na igkagi, ‘Igbálliya ka sapulù (10) baka na ágdaru, asta madunna ébô kinnaman ku. Pasinsiyayiya su diya makasadun.’ **20** Duwán ássa manubù na igkagi, ‘Mantuwa igkalyag. Purisu diya makasadun.’ **21** Purisu igulì tô állang, asta igulitan din tô amo din. Isókó tô tigbalé, asta igkagi, na mà din, ‘Sékót ka sadun tun ta mga karsada asta tun ta mga dalan tun ta lunsud, asta patákkás nu tô mga manubù na kitanán nu, agad tô mga ágkayù-ayuan, tô mga pantig, tô mga bólög, asta tô mga kapig.’ **22** Na, igkagi tô állang, na mà din, ‘Sir, ituman dán tô sugù nu, asal duwán pa lugar.’ **23** Purisu igkagi tô amo din, na mà din, ‘Sadun ka tun ta mga dalanán, asta pirit nu patákkássi tô mga manubù ébô mapánnù ni balé ku.’ **24** Asal kagiyan ku sikiyu na tô una mga manubù na igkagiyan ku dì ku gó pakannán nit dakál kalimudan ku.’ ”

Tô ágpasakup ki Jesus

Luc 14:25-33; Mat 10:37-38

25 Na, tuu marapung tô mga manubù na igtákkás ki Jesus. Igsérê si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, **26** “Atin ka pasakup tô manubù kanak, asal ka tuu pa dakál tô ginawa din katô ámmà din, katô innà din, katô sawa din, katô gabatà din, katô mga kataladi din, katô mga tábbé din, asta agad katô kandin kantayan, dì mému sikandin na disipulu ku. **27** Tô manubù na máddang ka matayan^z tingód katô kapasakup din kanak, dì mému na disipulu ku.

28 “Tô manubù na imun disipulu ku, iring sikandin katô manubù na mimu ka turi. Unan din pa panámdámmán ka nángngà tô magasto din ébô mapángnga. **29** Su atin ka imun din tô ágpónsadanan asta dì nángngà tô magasto, dì mapángnga tô turi. Purisu ngumisi tô langun manubù

^z **14:27** Máddang ka matayan, ó dì tumiang ka kandin krus.

na kumita katô lumun din, móróm-óróm dan kandin, ³⁰asta kumagi sikandan, na, ‘Igtigkané sikandin, asal ándà ikapángnga.’

³¹“Tô manubù na imun na disipulu ku, iring sikandin katô hari na sumulung katô ássa harì. Unan din pa panámdámmán ka nángngà tó bákkár katô sapulù mararan (10,000) sundalo din ébô makapanalu dan katô duwa pulù mararan (20,000) sundalo katô usig din. ³²Atin ka kasóddoran din na dì dan makapanalu, agad madiyù pa tó usig din, duwán mga manubù na pasumarán din katô usig din ébô pasábbadé dan asta duwán kasunayan. ³³Purisu tó manubù na dì tumanan katô langun ka kaduwánnan din, dì mému na disipulu ku.”

Tô asin na inandaan ka nanam
Luc 14:34-35; Mat 5:13; Mar 9:50

³⁴“Na, madigár tó asin, asal atin ka mandà tó nanam katô asin, dì dán lumónód tó nanam. ³⁵Tô asin na ándà nanam, ándà dán palang ágpulusán agad taguán pa tun ta kinamát ó baláttán tun ta abono, su kailangan antugán. Purisu kailangan makagpát tó ágpaminág kanak.”

Panunggiringan tingód katô karnero na itadin
Luc 15:1-7; Mat 18:12-14

15 ¹Na, sábbad álló, marapung tó mga taralimud ka buwis asta tó duma mga manubù na masalà-salà na igpadani tun ki Jesus ébô maminág dan katô ágtinuruán din. ²Purisu ighburáng-buráng tó mga Pariseo asta tó mga taratinurù ka sugù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Madat tó áglumun din, su ágduma sikandin katô mga masalà-salà, asta ágkan duma kandan.”

³Igulit si Jesus kani panunggiringan, na mà din, ⁴“Atin ka duwán manubù tun ákniyu na duwán sábbad gatus (100) karnero din, asta sábbad tó matadin, tananan din tó kasiyawan siyó (99) tun ta ágpatabtaban, asta pamasakán din tó sábbad na itadin sippang ka kitanán din. ⁵Atin ka kitanán din dán, tiangán din asta dakál tó dayó din. ⁶Ka mulì sikandin, tawarán din tó mga rarak din asta tó mga simbalé din, na mà din, ‘Kailangan kadayawan kó pagsik, su igkita kud tó karnero ku na inandà.’ ⁷Na, kagiyan ku sikiyu na iring kanan, agad sábbad dád tó masalà-salà manubù na rumákkád, tó dayó tun ta langit dakál pa ka tandingán katô kasiyawan siyó (99) na matalláng mga manubù na dì dán kailangan na rumákkád.”

Panunggiringan tingód katô mapputì bulawan na inandà

⁸“Atin ka duwán sábbad bayi na duwán sapulù (10) abuk na mapputì bulawan, asta mandà tó sábbad abuk, rákkáttan din tó sulù, dónnakan din tó balé, asta pamasakán din sippang ka kitanán din. ⁹Atin ka kitanán

din dán, tawarán din tō mga rarak din asta tō mga simbalé din, na mà din, ‘Kailangan kadayawan kó pagsik, su igkita kud tō sábbad abuk na mapputì bulawan ku na inandà.’¹⁰ Na, kagiyan ku sikiyu na iring kanan, kadayawan tō mga panaligan ka Manama tingód katō sábbad dád manubù na rumákkad ka salà din.”

Panunggiringan tingód katō batà na inandà

¹¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán duwa gabatà din gamama. ¹² Igkagi tō adi tun ta ámmà din, ‘Ámmà, kakalyag ku na bággén nud kanak áknganni tō kanak bahin katō tanà nu asta kaduwánnan nu na tananan nu áknami.’

“Purisu igtángngà katō ámmà tō tanà din, asta igbággé din tun ta duwa gabatà din. ¹³ Na, ándà kadugé, igbarigyà katō adi tō tanà na igbággé kandin, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa. Dutun iggasto din tō salapì ukit ka lumu din na ándà ágpulusán. ¹⁴ Tō inémmát dán tō salapì din, duwán dakál ballus, asta ihirapan sikandin. ¹⁵ Purisu igrasakup sikandin katō sábbad góddô dutun, asta igpadóppón sikandin ka mga babuy. ¹⁶ Kannán din pád tō mga buuy ka kayu na ágkannán ka mga babuy, su ándà manubù na igbággé kandin ka ágkakan.

¹⁷“Na, tō ikapanámdám dán sikandin, igkagi sikandin, na mà din, ‘Nángngà asta sobra tō ágkakan katō langun taralumu katō ámmà ku. Asal sakán, masiggad maté ka ballus! ¹⁸ Purisu mulì a tun ta ámmà ku, asta kumagiya kandin, Ámmà, duwán salà na iglumu ku tun ta Manama asta diyan áknikó. ¹⁹ Yakad ágtawar kanak na batà nu. Imuwad baling iring na sábbad katō mga taralumu nu.’ ²⁰ Purisu igpanó sikandin asta igulì tun ta ámmà din.

“Agad madiyù pa sikandin tun ta balé, isállággan katō ámmà tō batà din, asta inéduwan tō ámmà kandin. Igpalaguy tō ámmà. Igsumar din tō batà din. Igkápkáppan asta igadákkan din.

²¹“Igkagi tō batà, na mà din, ‘Ámmà, duwán salà na ilumu ku tun ta Manama asta diyan áknikó. Yakad ágtawar kanak na batà nu.’ ²² Asal igtawar katō ámmà din tō mga állang, na mà din, ‘Sékót kó. Pid yu tō kapa ébô umpakan sikandin. Paningsingi yu sikandin, asta sandalyasi yu. ²³ Kangé yu tō nati ka baka na igrasakup ébô iyón, su mimu ki ka dakál kalimudan. ²⁴ Su iring na inaté dán ni batà ku, asal inanté puman. Inandà sikandin, asal igkita puman.’ Purisu igtigkané dan igrasakup.

²⁵“Na, tō álló tō, iglumu tō kaké din tun ta kinamát. Tō madani dán sikandin tun ta balé, igdinág din tō mga manubù na ágkanta asta ágsayó. ²⁶ Purisu igtawar din tō sábbad állang, asta iginsà ka ándin tō gunayan.

²⁷“Igtaba tō állang, na mà din, ‘Igulì dán tō adi nu, asta igpégoy katō ámmà nu tō nati ka baka na igrasakup ébô iyón, su igulì dán tō adi nu na ándà ikadadat.’ ²⁸ Na, isókó tō kaké, asta dì sikandin malyag mahu tun ta

balé. Purisu igsadun tō ámmà tun kandin, asta igkagiyan din ébô mahu sikandin.²⁹ Asal igkagi tō kaké batà din, na mà din, ‘Ámmà, pira dán ámmé na inalayunna áglumu para áknikó, asta ándà palang sugù nu na igélléyan ku. Asal ándà palang ighbággé nu kanak, agad sábbad dád nati ka kambing, ébô kadayawanna asta tō mga rarak ku.³⁰ Asal tō batà nu na igulà-ulà katô salapì nu ukit ka madat mga gabayi, su igulì dán sikandin, igapéyó nu kun para kandin tō nati ka baka na igañalambù!'
³¹ Igkagi tō ámmà din, ‘Batà ku, inalayun ki ágpadumaé, asta áknikó dán tō langun ka kaduwánnan ku.³² Nángngà ka mimu ki ka kalimudan asta kadayawan ki, su iring na inaté dán ni adi nu, asal inanté puman. Inandà sikandin, asal igkita puman.’”

Panunggiringan tingód katô taratómmóng

16 ¹Igulit pagsik i Jesus ni tun ta mga disipulu din, na mà din, “Duwán sábbad ágkaduwánnan na igañatómmóngan din tō kaduwánnan din katô sábbad taratómmóng. Asal ikadinág tō ágkaduwánnan na igulaan dád katô taratómmóng tō kaduwánnan din.
² Purisu igañatawar katô ágkaduwánnan tō taratómmóng, asta igkagi tō ágkaduwánnan, na mà din, ‘Madat tō igañinág ku tingód áknikó. Pid nu dini tō langun libro na áglistaan tingód ka salapì na igañarig ku áknikó, su tikud áknganni dì mému ka sikuna tō taratómmóng.’³ Purisu igpanámdám tō taratómmóng, ‘Péwaánna katô amo ku. Na, ándin tō madigár lumun ku? Su diya gumaga lumumu tun ta kinamát, asta kayyaanna ka mémuwa na tarapamuyù.⁴ Na, isóddóran ku ka ándin tō lumun ku ébô póddóánna katô mga rarak ku tun ta mga balé dan ka péwaánna katô amo ku.’⁵ Purisu igañatawar din tō tagsábbad-sábbad mga manubù na duwán utang tun ta amo din. Iginsà din tō ikóna, na mà din, ‘Pira tō utang nu tun ta amo ku?’⁶ Igtaba sikandin, na mà din, ‘Sábbad gatus (100) lata ka langis ka olibo.’ Na, igkagi tō taratómmóng, na mà din, ‘Ni gó tō papeles na igañermaan nu dángangan. Unsad ka, asta sulat nu na kaliman (50) dád lata. Sékót ka.’⁷ Na, igtawar din tō ássa manubù, asta iginsà sikandin, na mà din, ‘Pira tō utang nu?’ Igtaba sikandin, na mà din, ‘Sábbad gatus (100) sako ka trigo.’ Igkagi tō taratómmóng, ‘Ni gó tō papeles na igañermaan nu dángangan. Sulat nu na kawaluwan (80) dád sako.’⁸ Na, igdurung katô amo tō taratómmóng din na áglimbung, su katig sikandin ágpókit ka kadigárran din, su tō mga manubù na dì ágsarig ka Manama tuu pa katig na ágpókit katô kadigárran dan ka tandingán katô mga sakup ka Manama.⁹ Purisu kagiyan ku sikiyu, rarak yu tō duma mga manubù ukit katô kaduwánnan yu ébô ka mémmát tō kaduwánnan yu, póddóán kó tun ta langit.

¹⁰ “Atin ka ágkasarigan tō manubù agad délák tō igañarig kandin, ágkasarigan sikandin ka dakál. Atin ka dì ágkasarigan tō manubù

agad délák tô igsarig kandin, dì pagsik sikandin ágkasarigan ka dakál.

¹¹ Purisu, atin ka dì kó ágkasarigan tingód katô kaduwánnan na ánnà ákniyu, dì kó sarigan katô bánnal kaduwánnan tun ta langit. ¹² Atin ka dì kó ágkasarigan tingód katô kaduwánnan na igsarig ka ássa manubù ákniyu, dì kó bággayan katô kaduwánnan tun ta langit.

¹³ “Ándà palang állang na lumumu tun ta duwa amo. Atin ka dakál tô ginawa din tun ta sábbad, karingasaan din tó sábbad. Sábbad dád tó amo din na mému tákkássan din, asta tó sábbad dì din nunugan. Dì mému pagdángnganán yu tó kapamasak katô kaduwánnan asta tó katuman yu katô lumu ka Manama.”

Tô duma mga ágtinuruán i Jesus

Luc 16:14-18; Mat 11:12-13; 5:31-32; Mar 10:11-12

¹⁴ Na, tó igdinág tó mga Pariseo katô igitinurù i Jesus, igngisiyan dan sikandin, su dakál tó ginawa dan ka salapì. ¹⁵ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu tó ágpasóddór katô duma mga manubù na nángngà tó áglumun yu, asal isóddóran ka Manama tó tun ta pusung yu. Tó ágpamasakán katô mga manubù, tó gó tó ágkaringasaan katô Manama.

¹⁶ “Tó ándà pa tinurù si Juan na Tarabunyag, kailangan bánnalán tó mga sugù ka Manama asta mga propeta. Asal tikud tun ta katigkanayan katô katinurù i Juan sippang áknganni, inalayun gulit-ultán tó Madigár Gulitán tingód ka pagpangulu ka Manama, asta gággár-ággár tó mga manubù na ágpasakup.

¹⁷ “Agad mandà tó langit asta ni banuwa, dì gó mandà tó mga sugù ka Manama.

¹⁸ “Atin ka sumugban tó mama katô sawa din asta kumalyag sikandin katô ássa bayi, makalibug sikandin. Atin ka kumalyag tó mama katô bayi na igsugbanan katô duma din, makalibug sikandin.”

Tô ágkaduwánnan manubù asta si Lazaro

¹⁹ “Duwán sábbad ágkaduwánnan na gumpak ka dakál é lagà asta ágkan ka tuu madigár kada álló. ²⁰ Duwán pagsik sábbad manubù na ágkayù-ayuan na ánggadanan ki Lazaro. Raruán tó lawa din, asta ágpiddán sikandin tun ta sállat katô ágkaduwánnan. ²¹ Kakalyag din na kuman pád katô mumu na ágkadabù tikud tun ta lamisa katô ágkaduwánnan. Marag ágdélótan pagsik ka mga asu tó mga rarù din. ²² Na, inaté si Lazaro, asta igrpid sikandin katô mga panaligan ka Manama tun ta kilidan katô kamónaan din na si Abraham tun ta langit.^a Inaté pagsik tó ágkaduwánnan, asta iglábbáng sikandin.

^a **16:22** “Kilidan i Abraham” tó ássa ngadan katô góddóan ka Manama na igsadunan katô mga ágpampamaké na inaté. Ahaán tó Lucas 23:43; 2 Corinto 12:4

²³Ihirapan sikandin tun ta góddóan ka mga inaté.^b Iglangngag sikandin, asta igkita din si Abraham tun ta madiyù asta si Lazaro tun ta kilidan i Abraham.

²⁴“Purisu igtawar tō ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà Abraham, kédewiyya. Sugù nu si Lazaro ébô arámmán din tō tintudù din tun ta wayig ébô patalluan din ni dilà ku, su ágkahirapanna kannun ta apuy.’

²⁵“Asal igkagi si Abraham kandin, na mà din, ‘Sampát nu ni. Tô ándà ka pa kamaté, madigár tō itanggap nu, asta madat tō itanggap i Lazaro. Asal áknganni, sikandin tō ágkadawayan dini, asta sikuna tō ágkahirapan. ²⁶Duwán pagsik madalám pangpang tun ta állát ta ébô dì makókit tō manubù na madun pád diyan áknikó, asta ándà makókit tikud diyan áknikó ébô madun dini áknami.’

²⁷“Igkagi tō ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà, ágpédu-éduwa áknikó na pasadunán nu si Lazaro tun ta balé katô ámmà ku, ²⁸su duwán pa lima mga kataladi ku, ébô ultan din sikandan na kailangan rumákkád dan agó mapid dan pagsik kannun ta ágsupakanan.’

²⁹“Asal igkagi si Abraham, na mà din, ‘Duwánnù sugù na igsulat i Moises asta igsulat katô mga propeta na ágbasaan dan. Kailangan maminág dan katô igsulat.’

³⁰“Igkagi tō ágkaduwánnan, na mà din, ‘Ámmà, dì nángngà. Asal ka madun tun kandan tō inaté manubù na inanté, rumákkád dan.’

³¹“Igkagi si Abraham, na mà din, ‘Atin ka dì dan maminág katô igsulat i Moises asta tō mga propeta, dì dan pagsik mánnal agad duwán pa inaté na manté puman.’”

Mga tintal ka kalumu ka salà

Luc 17:1-4; Mat 18:6-7,21-22; Mar 9:42

17 ¹Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Ándà makalili katô pagtintal ka salà, asal makédu-édu tō manubù na mému gunayan ka pagtintal katô duma manubù! ²Tuu pa madigár ka ikáttán tō alig din tun ta dakál batu, asta antugán sikandin tun ta dagat ka tandingán ka mému sikandin gunayan na mandà tō kapamaké katô agad sábbad kani mga marénták gabatà. ³Banté kó.

“Na, atin ka duwán kataladi yu na makalumu ka salà, sapadi yu sikandin. Atin ka rumákkád sikandin, pasinsiyayi yu. ⁴Agad makapittu sikandin makalumu ka salà ákniyu dalám ka sábbad dád álló asta makapittu sikandin rumákkád, kailangan pasinsiyaan yu sikandin.”

Tô kasarig

⁵Igkagi tō mga apostoles tun ta Áglangngagán, na mà dan, “Pabákkár nu pa tō kasarig dé!”

⁶Igkagi tō Áglangngagán, na mà din, “Atin ka duwán kasarig yu kanak iring dád na délák lisu ka mustasa, makakagi kó tun ta dakál kayu sikomoro, na, ‘Mabéttód ka, asta mapamula ka tun ta dagat,’ na mánnal tō kayu ákniyu.”

^b 16:23 Tingód ka Hades, ahaán tō Lucas 10:15

Tô lumu katô manubù na ágkasarigan

⁷“Atin ka duwán tun ákniyu na duwán állang na ágdaru ó ágdóppón ka mga karnero, ka mapángnga dán tô lumu din tun ta kinamát, asta muli dán sikandin tun ta balé yu, dì yu pa sikandin pónsadán asta pakannán. ⁸Asal kumagi kó baling tun ta állang, na, ‘Óméng ka ka ágkannán ku, umpak ka katô madigár, asta buwatiya. Ka pángnga a kuman, mému kad kuman.’ ⁹Mému ka dì yu pasalamatan tô állang na igtuman katô sugù yu, su tô gó é kailangan lumun din. ¹⁰Iring kó pagsik katô állang, su ka pángnga kó tumuman katô langun sugù ka Manama, kailangan kumagi kó dáp kandin, na mà yu, ‘Yakad ágdurung áknami, su mga állang nu dáp sikami, asta iglumu dé dáp tô kailangan áglumun dé.’”

Inólian tô sapulù tétekán

¹¹Tô igsadun si Jesus tun ta Jerusalem, igukit sikandin tun ta tángngaan katô probinsya ka Samaria asta Galilea. ¹²Tô igdunggù sikandin tun ta sábbad lunsud, duwán sapulù (10) tétekán na igsumar kandin. Igtindág dan tun ta madiyù, ¹³asta igtawar sikandan, na mà dan, “Jesus, Áglangngagán, kéduwi ké.”

¹⁴Tô igkita si Jesus kandan, igkagi sikandin, na mà din, “Sadun kó tun ta mga pangulu ka templo, asta pakita yu yan lawa yu.”

Tô ándà dan pa dunggù tun ta templo, inólian dan langun. ¹⁵Na, tô sábbad kandan, tô igkita sikandin na inólian tô lawa din, igdurung din tô Manama na mabákkár tô kagi din, asta iglónód sikandin tun ki Jesus. ¹⁶Iglangkáb sikandin tun ta paa i Jesus, asta igpasalamat sikandin. Na, taga Samaria tô manubù tô. ¹⁷Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Sapulù (10) tô langun na inólian. Ánda tô siyó? ¹⁸Sábbad dáp kannê tô iglónód asta igdurung ka Manama, asta ánnà gó Judio sikandin.”

¹⁹Na, igkagi si Jesus tun ta manubù na inólian, na mà din, “Tindág ka, asta mému kad manó. Inólian kad ukit katô kasarig nu kanak.”

Katigkanayan katô pagpangulu ka Manama

Luc 17:20-37; Mat 24:23-28,37-41

²⁰Duwán mga Pariseo na iginsà ki Jesus ka kadángngan tumigkané mangulu tô Manama. Igtaba si Jesus, na mà din, “Tun ta pagpangulu ka Manama, ándà kasalábbuan na kitanán yu. ²¹Ándà manubù na makakagi, na, ‘Dini dán tô pagpangulu din!’ asta ándà makakagi, na, ‘Taddô dán tô pagpangulu din!’ su igdunggù dán tô pagpangulu katô Manama dini ákniyu.”^c

²²Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Tun ta álló na dumunggù, kakalyag yu na kumita kó pád katô sábbad dáp álló

^c 17:21 Igdunggù dán tô pagpangulu katô Manama dini ákniyu, ó ágpangulu dán tô Manama tun ta tángngaán yu.

ka pagpangulu ku na Igpamanubù, asal dì kó kumita. ²³Duwán mga manubù na kumagi ákniyu, na mà dan, ‘Taddô tō Mesiyas!’ ó ‘Kannun sikandin!’ Asal yakó ágsadun. Yakó ágtákkás kandan, ²⁴su matayyó tō kalónód ku iring na kirám na ágséllà tun ta kaluwagan ka langit, asta kitanán katô langun manubù. Iring pagsik kanan tō kadunggù ku na Igpamanubù. ²⁵Asal muna a pa kahirapan, asta élléyanna pa katô mga manubù áknganni. ²⁶Ka lumónódda na Igpamanubù, marapung tō mga manubù na dì makataganà ka kadunggù ku, iring pagsik katô mga manubù sayyan na ándà paminág ki Noe. ²⁷Inalayun ágkan tō mga manubù sayyan, ginám dan, asta ágpakalyagé dan, sippang na igaunggù tō álló na igahu dán si Noe asta tō pamilya din tun ta arka. Asal ipánnas inaté tō duma mga manubù su iglunupan tō tanà, asta ilánnad dan langun. ²⁸Ka lumónódda, duwán dì makataganà, iring pagsik katô mga kadumaan i Lot na taga Sodoma sayyan. Inalayun dan ágkan, ginám dan, ágbálli dan, ágbarigýà dan, ágpamula dan, asta gimu dan ka balé. ²⁹Asal tō álló tō igaungguy si Lot tikud tun ta Sodoma, idabù tō apuy asta tō asupri tikud tun ta langit, asta ipánnas inaté tō langun dan. ³⁰Makéring pagsik kandan tō mga manubù na dì makataganà katô álló ka pakita a na Igpamanubù.

³¹“Tō álló tō, tō mga manubù na tun ta luwà katô balé dì mému makahu ébô mangé ka kaduwánnan tun dalám. Tō mga manubù na áglumu tun ta kinamát dì mému makóli. ³²Sampát yu tō supak ka Manama katô sawa i Lot na igsérê. ³³Tō manubù na áglaggád katô kantayan din, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tō manubù, matanggap din tō kantayan na ándà ágtamanán. ³⁴Kagiyan ku sikiyu na atin ka dumunggù tō álló tō, duwán duwa manubù na ágtudug tun ta sábbad ágdágganan, angén tō sábbad, asta katananan tō sábbad. ³⁵Duwán duwa gabayi na ággiling, angén tō sábbad, asta katananan tō sábbad. ³⁶[Duwán duwa gamama na áglumu tun ta kinamát, angén tō sábbad, asta katananan tō sábbad.]”

³⁷Iginsà tō mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, ánda tō kalumuwan kani?”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágkitanán yu tō mga uwak, kasóddóran yu na duwán inaté lawa dutun.”^d

Panunggiringan tingód katô bayi balu

18 ¹Na, igulit i Jesus ni panunggiringan ni ébô kagpáttan dan na kailangan inalayun dan dumasal, asta dì dan sumungkù. ²Ikgagi si Jesus, na mà din, “Tun ta sábbad lunsud, duwán huwes na dì ágbánnal ka Manama, asta dì sikandin ágkéduwan ka mga manubù. ³Duwán

^d 17:37 Tō kóbadan, atin ka kitanán yu ni mga pató, kasóddóran yu na masiggad lumónód.

pagsik sábbad bayi balu tun ta lunsud na inalayun áglónód-lónód tun ta huwes, asta ágpédu-édu, na mà din, ‘Tabangiya ébô manaluwa katô manubù na girrayat kanak.’ ⁴ Asal igéllé tô huwes. Na, tô idugé-dugé dán, ikapanámdám tô huwes, ‘Agad diya ágbánnal ka Manama, asta diya ágkéduwan ka mga manubù, ⁵ asal tabangan ku tô bayi balu, su ágsamukánnna ikandin. Atin ka inalayun sikandin lumónód-lónód kanak, mappus tô pasinsiya ku.’”

⁶Na, igpanayun igkagi tô Áglangngagán, na mà din, “Paminág yu tô igkagi katô huwes na dì ágbánnal ka Manama. ⁷Na, tô Manama ágtabang katô mga manubù na igsalin din na ágpédu-édu kandin álló asta dukilám. Dì ágbaring-baring tô Manama na ágtabang. ⁸Kagiyan ku sikiyu na dì madugé tô Manama tumabang kandan. Tô álló ka lumónódda na Igpmamanubù nit banuwa, tagsábbadé dád tô mga manubù na ágpamaké kanak.”

Panunggiringan tingód ka duwa manubù na igdasal

⁹Na, igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruhan ka Manama, asta ágbuyas katô duma mga manubù. ¹⁰Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán duwa manubù na igsadun tun ta templo ébô dumasał. Pariseo tô sábbad, asta taralimud ka buwis tô sábbad. ¹¹Igtindág tô Pariseo, asta igdasal tingód ka kandin kamanubuan, na mà din, ‘Manama, ágpasalamatta áknikó su ándà a ikéring katô duma mga manubù na ágpanalapi, áglapas ka sugù, asta áglibug. Ágpasalamatta su ánnà a madat manubù iring kani taralimud ka buwis. ¹²Kada linggo, makaduwa a ágpuwasa. Ágbággén ku áknikó tô ikasapulù katô salapì na ágkatanggap ku.’ ¹³Asal tô igdasal tô taralimud ka buwis, igpadiyù sikandin su ágkayyaan. Ándà langngag tun ta langit, asal igtawar din tô kagpa din tingód ka karákkád din, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Manama, kéduwiya na masalà-salà!’ ¹⁴Na, kagiyan ku sikiyu na tô igulì ni taralimud ka buwis, nángngà sikandin tun ta saruhan ka Manama, asal ánnà nángngà tô Pariseo. Atin ka ágpallayat tô manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tô manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

Si Jesus asta marénták gabatà

Luc 18:15-17; Mat 19:13-15; Mar 10:13-16

¹⁵Na, duwán mga manubù na igrpid ka marénták mga gabatà dan tun ki Jesus ébô dappánnan din. Tô igkita tô mga disipulu din kandan, igsapadan dan. ¹⁶Asal igtawar i Jesus tô langun dan ébô madani dan tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pabayà yu yan mga gabatà ébô makapadani dan dini kanak. Yakó ágsapad kandan, su tô mga manubù

na ágsarig ka Manama iring katô kasarig ka mga gabatâ tun ta ámmâ asta innâ dan, tô gó é panguluwan ka Manama.¹⁷ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka dì sumarig tô manubù tun ta Manama iring katô kasarig ka mga gabatâ tun ta ámmâ asta innâ dan, dì sikandin sakupán ka Manama tun ta pagpangulu din.”

Kahirapan tô mga ágkaduwánnan
Luc 18:18-30; Mat 19:16-30; Mar 10:17-31

¹⁸ Na, duwán sábbad pangulu katô mga Judio na iginsà ki Jesus, na mà din, “Sir, madigár ka taratinurù. Ándin tô kailangan lumun ku ébô makatanggappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

¹⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su igkagi ka na madigárra. Sábbad dâd tô tuu madigár, tô dâd Manama. ²⁰ Isóddóran nu tô mga sugù ka Manama. Yakó áglibug. Yakó ágmaté. Yakó ágtakó. Yakó ágtestigos ka bulaló tingód katô unawa yu. Respetowi yu tô ákniyu ámmâ asta innâ.”^e

²¹ Igtaba tô manubù, na mà din, “Igbánnalla katô langun tikud pô tô délákka pa.”

²² Tô igdinág si Jesus katô kagi din, igkagi si Jesus, na mà din, “Sábbad dâd tô kailangan lumun nu. Barigyà nu tô langun kaduwánnan nu, asta tukid nu bággéyi tô salapì nu tun ta mga manubù na ágkayù-ayuan. Atin ka tô gó é lumun nu, duwán pulusán nu tun ta langit. Na, lónód ka, asta tákkás ka kanak.”

²³ Asal tô igdinág katô manubù tô igkagi i Jesus, iranu sikandin, su tuu ágkaduwánnan. ²⁴ Igsállág si Jesus kandin, asta igkagi, na mà din, “Mahirap tô kapasakup ka ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu katô Manama! ²⁵ Agad mahirap tô dakál mannanap na ángngadanán kamelyo na mukit tun ta bóbbó ka simat, asal tuu pa mahirap tô kapasakup katô ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu ka Manama.”

²⁶ Igkagi tô mga manubù na ikadinág kandin, na mà dan, “Purisu ándà palang manubù na makaluwà tikud tun ta supak ka Manama.”

²⁷ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Tô dì malumu ka manubù, tô gó é malumu ka Manama.”

²⁸ Na, igkagi si Pedro, na mà din, “Sikami, agad tô mga balé dé igtananan dé ébô mákkás ké áknikó.”

²⁹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô manubù na igtananañ katô balé din, sawa din, mga kataladi din, ámmâ din, innâ din, asta mga gabatâ din ébô pasakupán tun ta pagpangulu ka Manama,³⁰ tô gó é makatanggap áknganni ka tuu pa dakál ka tandingán katô igtananan din, asta bággayan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán tun ta tapuri álló.”

^e **18:20** Ahaán tô Exodo 20:12-16; Deuteronomio 5:16-20

Igkagi puman si Jesus tingód katô kamatayan din

Luc 18:31-34; Mat 20:17-19; Mar 10:32-34

³¹ Na, igpaglimud i Jesus tō sapulù duwa (12) disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Na, madun kid tun ta Jerusalem, asta matuman tō langun kagi na igsulat katô mga propeta tingód kanak na Igpamanubù. ³² Bággénnna tun ta bállad ka mga manubù na ánnà Judio. Ngisiyanna ikandan, irrayatanna, asta ilábbanna.

³³ Lagpássánnna, asta matayanna. Asal mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

³⁴ Asal ándà dan ikagpát katô igkagi din. Ándà pasóddóri tō kóbadan kandan, asta ándà palang inagpáttan dan.

Inólian tō bólóg

Luc 18:35-43; Mat 20:29-34; Mar 10:46-52

³⁵ Tô igpadani si Jesus tun ta lunsud ka Jerico, duwán bólóg na igunsad tun ta ligad ka dalan, asta ágpamuyù. ³⁶ Tô igdinág sikandin katô marapung manubù na iglabé, iginsà sikandin ka ándin tō gunayan.

³⁷ Igkagi dan kandin, na mà dan, “Aglabé si Jesus na taga Nazaret.”

³⁸ Purisu igullaó sikandin, na mà din, “Jesus, rubbad i David, kéduwiya!”

³⁹ Igsapadan sikandin katô mga manubù na ikóna ki Jesus, asta igkagiyan dan na kailangan dì sikandin mótep. Asal ágrayan baling sikandin gullaó, na mà din, “Rubbad i David, kéduwiya!”

⁴⁰ Purisu igsódô si Jesus, asta igpakangé din tō bólóg. Tô igpadani tō bólóg, iginsà si Jesus, na mà din, ⁴¹ “Ándin tō kakalyag nu na lumun ku para áknikó?”

Igtaba tō bólóg, na mà din, “Áglangngagán, malyagga makakita.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Makakita kad. Inólian kad su igsarig ka kanak.”

⁴³ Tigkô dád ikakita dán sikandin, asta igtalundug sikandin ki Jesus.

Igpabantug din tō Manama. Tô igkita tō langun manubù kandin, igdurung dan tō Manama.

Si Jesus asta si Saqueo

19 ¹ Na, igdunggù si Jesus tun ta lunsud ka Jerico, asta iglabé sikandin.

² Duwán sábbad taga Jerico na ánggadanan ki Saqueo. Sikandin tō pangulu katô mga taralimud ka buwis, asta ágkaduwánnan sikandin. ³ Kakalyag din na kumita ki Jesus, asal ándà sikandin ikakita, su mabbabà manubù sikandin, asta marapung tō ilimud mga manubù. ⁴ Purisu igpalaguy sikandin tun tóna katô ukitan i Jesus, asta igpénék sikandin tun ta dakál kayu na ánggadanan sikomoro ébô makakita ki Jesus ka mukit. ⁵ Tô igdunggù si Jesus tun ta kayu na igpénékan i Saqueo, iglangngag si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Saqueo, sékót kad pónög, su kailangan móddô a tun ta balé nu ni álló ni.”

⁶ Sékót igpónög si Saqueo, igpid din si Jesus tun ta balé din, asta igsumar kandin na duwán dayó din. ⁷ Asal ighburáng-buráng tō langun manubù na igkita kandan, na mà dan, “Igóddô sikandin tun ta balé katô masalà-salà.”

⁸Igtindág si Saqueo, asta igkagi sikandin tun ta Áglangngagán, na mà din, “Sir, bággén ku tō katángngà ka kaduwánnan ku tun ta mga ágkayù-ayuan. Atin ka duwán mga manubù na iglimbungan ku ka salapì, makappat ku luppián tō bullas ku kandan.”

⁹Igkagi si Jesus, na mà din, “Ni álló ni, itábbus tō tigbalé tikud tun ta salà, su igpamaké dán sikandin iring katô kapamaké katô kamónaan din sayyan na si Abraham. ¹⁰Igsadunna na Igpamanubù ébô mamasakka asta tumábbussa katô mga manubù na itadin tingód ka mga salà dan.”

Panunggiringan tingód katô mga állang

Luc 19:11-27; Mat 25:14-30

¹¹Róggun na igpaminág tō langun manubù ki Jesus, igulit din ni panunggiringan, su madani dán sikandin tun ta Jerusalem, asta kéman dan ka masig dán tumigkané tō Manama na mangulu kandan. ¹²Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Duwán sábbad manubù na mallayat é kamanubuan, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa ébô imun sikandin hari katô kandin banuwa, asta pángnga katô, mulì. ¹³Tô ándà pa sikandin panó, igpatawar din tō sapulù (10) állang din. Sábbad abuk bulawan tō igsarig din tun ta tagsábbad-sábbad kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Ni salapì ni tō negosyon yu sippang ka mulì a.’ ¹⁴Na, tō mga manubù na góddô tun ta banuwa ágkaringasa kandin. Purisu duwán mga manubù na igpatalundug kandin ébô kumagi tun ta gobyerno na dì mému kandan ka mangulu sikandin kandan. ¹⁵Asal inému sikandin hari, asta iguli sikandin. Igpatawar din tō sapulù (10) állang din na igsarigan din ka bulawan ébô kasóddóran din ka duwán iganansya dan ukit katô negosyo dan. ¹⁶Igpadani tō una állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, tō sábbad abuk bulawan nu inému dán sapulù (10) abuk.’ ¹⁷Igkagi tō hari, na mà din, ‘Madigár ka asta madigár tō iglumu nu! Agad délák tō igsarig ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu imun ku sikuna na ágpangulun ka sapulù (10) lunsud.’ ¹⁸Igpadani tō ikaduwa állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, tō sábbad abuk bulawan nu inému dán lima abuk.’ ¹⁹Igkagi tō hari, na mà din, ‘Imun ku sikuna na ágpangulun ka lima lunsud.’ ²⁰Na, igpadani tō ássa állang, asta igkagi sikandin, na mà din, ‘Sir, ulián ku áknikó tō sábbad abuk bulawan na igtángngás ku ka panyù asta igállás ku. ²¹Imáddanganna áknikó, su magani ka manubù. Ákgangén nu tō ándà nu kapagudi, asta ágkáttun nu tō igpamula ka duma mga manubù.’ ²²Igkagi tō hari, na mà din, ‘Tukukán ka. Gamítan ku tō áknikó kagi ébô supakan ku sikuna! Isóddóran nu na maganiya, su ágkangén ku tō ándà ku kapagudi, asta ágkáttun ku tō igpamula ka duma mga manubù. ²³Purisu madigár pád ka igtágù nu tō bulawan ku tun ta bangko ébô matanggap ku pád na duwán tubù nit kadunggù ku.’ ²⁴Na, igkagi tō hari tun ta ássa mga manubù,

na mà din, ‘Kangé yu tō sábbad abuk bulawan na igbággé ku kandin, asta bággé yu tun ta állang na duwán sapulù (10) abuk bulawan.’²⁵ Asal igkagi tō duma mga manubù, na mà dan, ‘Sir, dì mému, su duwán dán kandin sapulù (10) abuk bulawan!’²⁶ Igtaba tō harì, na mà din, ‘Kagiyan ku sikiyu na tō manubù na duwán kandin, bággayan sikandin katô tuu pa dakál. Asal tō manubù na ándà kandin, kangayan sikandin katô langun tun kandin.²⁷ Asal tō mga usig ku na kakalyag dan na diya mangulu kandan, kangé yu sikandan, asta matayi yu nit saruhan ku.’ ”

Igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem

Luc 19:28-40; Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Juan 12:12-19

²⁸ Pángnga igkagi si Jesus katô panunggiringan, igpanayun sikandin tun ta Jerusalem, asta iguna sikandin katô duma mga manubù tun ta dalan.²⁹ Tô madani dán si Jesus tun ta lunsud ka Betpahe asta Betania na tun ta Pabungan ka Olibo, iga póna din tō duwa disipulu din, na mà din,³⁰ “Una kó tun ta lunsud na sadunan ta. Ka dumunggù kó, kitanán yu tō nati ka asno’ na ándà pa kinnami sakayi ka manubù. Igikát tō nati, asal akas yu, asta pid yu dini kanak.³¹ Atin ka duwán manubù na minsà ákniyu ka manan ka igakas yu, kagiyi yu na kailangan sakayan katô Áglangngagán.”

³² Na, igpanó sikandan, asta igkita dan tō nati na magunawa katô taganà igkagi i Jesus kandan.³³ Tô igakas dan katô nati, igsinsà tō mga tigatun, na mà dan, “Manan ka igakas yu tō nati?”

³⁴ Igtaba sikandan, na mà dan, “Kailangan sakayan katô Áglangngagán.”

³⁵ Na, igpid dan tun ki Jesus, igampas dan tō mga umpak dan tun ta bókkóng katô nati, asta iga pasaké dan si Jesus.³⁶ Tô iga saké sikandin, igsánnar katô duma mga manubù tō mga umpak dan tun ta dalan na ukitan din.^g

³⁷ Tô igtupang si Jesus tikud tun ta Pabungan ka Olibo na madani ka lunsud ka Jerusalem, tō langun disipulu na igtákkás kandin, idawayan dan, asta igtigkané dan ágdurung ka Manama na mabákkár tō kagi dan tingód katô marapung mga kasalábbuan na igkita dan.

³⁸ Igullaó sikandan, na mà dan, “Durungán ta ni Harì ta na igaapid katô Áglangngagán! Mólà pa ka duwán kasunayan tun ta langit, asta pabantugán ta tō Manama tun ta langit!”^h

³⁹ Duwán mga Pariseo na igtákkás ki Jesus, asta igkagi dan tun kandin, na mà dan, “Sir, sapadi nu tō mga disipulu nu.”

⁴⁰ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Kagiyan ku sikiyu na atin ka tumagnáp dan, mullaó gó tō mga batu.”

^f 19:30 Tô asno iring na kudà. ^g 19:36 Tô gó é ágkémun dan ka tanggapán dan tō manubù na imun harì. ^h 19:38 Ahaán tō Salmo 118:25-26

Igsággó si Jesus katô taga Jerusalem

⁴¹Tô igpadani si Jesus tun ta Jerusalem asta tô igsállág sikandin katô lunsud, igsággó sikandin tingód ka kédu din katô mga taga Jerusalem,
⁴²asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka isóddóran yu tô makabággé ka kasunayan ni álló ni! asal ándà yu kakitayi. ⁴³Dumunggù tô álló na lumibut tô mga sundalo ka usig yu tun ta lunsud yu, asta banganan kó ikandan ébô dì kó makaluwà.ⁱ ⁴⁴Dadattan dan tô lunsud asta matayan tô mga manubù. Ándà palang sábbad batu na masamà tun ta bówwó katô ássa batu. Tô gó é malumu ákniyu su ándà kó kilala na ni gó tô álló na tábusán kó ka Manama.”

Igsadun si Jesus tun ta templo

Luc 19:45-48; Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Juan 2:13-22

⁴⁵Na, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igabug din tô langun manubù na ágbarigyà tun ta plasa ka templo. ⁴⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama,

“ ‘Tô balé ku, tô gó é ágdasalanan.’^j

Asal igimu yud ni na gállássanan ka mga tulisan.”

⁴⁷Kada álló, igtinurù si Jesus tun ta templo. Asal tô mallayat ka mga pangulu ka templo, tô mga taratinurù ka sugù, asta tô mga ágtugállán ka Judio, igplano dan na matayan dan sikandin. ⁴⁸Asal ándà dan ikému, su tô langun manubù ágpaminág katô kagi din.

Insà tingód katô igpapid ki Jesus

Luc 20:1-8; Mat 21:23-27; Mar 11:27-33

20 ¹Duwán sábbad álló, igtinurù si Jesus katô mga manubù na ilimud tun ta templo, asta igulit-ulit sikandin katô Madigár Gulitán. Róggun na ágtinurù sikandin, igpadani tô mallayat ka mga pangulu ka templo, tô mga taratinurù ka sugù, asta tô mga ágtugállán ka Judio. ²Iginsà sikandan ki Jesus, na mà dan, “Uli ké ka sadan é igtikudan katô langun na áglumun nu. Sadan tô igpapid áknikó?”

³Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán pagsik insà ku ákniyu. Na, ulit yu kanak. ⁴Sadan tô igpapid ki Juan na munyang? Tô Manama, ó tô manubù?”

⁵Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tô madigár taba dan kandin, na mà dan, “Atin ka tumaba ki na Manama tô igpapid ki Juan, insaán ki ikandin na manan ka ándà ki bánnal ki Juan. ⁶Asal atin ka tumaba ki na manubù tô igpapid ki Juan, timbagán ki ka batu katô langun manubù ébô maté ki, su taganà igpanámdám ni mga manubù na bánnal propeta si Juan.”

ⁱ 19:43 Ituman ni katô mga sundalo ka Roma tô ámmé 70. ^j 19:46 Isaías 56:7; Jeremias 7:11

⁷Purisu igtaba sikandan ki Jesus, na mà dan, “Ándà dé kasóddóri ka sadan tō igpapid ki Juan.”

⁸Ikgagi si Jesus, na mà din, “Su ándà kó taba katô insà ku, diya pagsik mulit ákniyu ka sadan tō igpapid kanak na lumumuwa katô áglumun ku.”

Panunggiringan tingód katô kinamát
Luc 20:9-18; Mat 21:33-46; Mar 12:1-12

⁹Na, igulit i Jesus ni panunggiringan tun ta mga manubù na ilimud, na mà din, “Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igpadóppónan din tō kinamát katô ássa mga taralumu ka tanà, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa, asta idugé pa igóddò. ¹⁰Tô igdunggù tō timpo na matássan dán tō buuy katô paras, duwán sábbad állang na igpapid katô tigatun tun ta mga taradóppón ébô mangé katô buuy na kandin bahin. Asal iglagpás dan, asta igpóli dan na ándà palang piniddan din. ¹¹Duwán ássa állang na igpapid katô tigatun, asal iglagpás dan pagsik sikandin, igpayayyà dan, asta igpóli dan na ándà palang piniddan din. ¹²Duwán pagsik ikatállu állang na igpapid katô tigatun, asal igamuan dan, asta igepwà dan. ¹³Purisu igpanámdám tō tigatun, ‘Ándin tō madigár lumun ku? Papiddán ku tō kanak batà na ágginaawaan ku, su bánnalán dan sikandin.’ ¹⁴Asal tō igkita tō mga taradóppón kandin, igpatóngkóé sikandin, na mà dan, ‘Ni gó tō makatigatun kani tanà ka maté tō ámmà din. Na, matayan ta sikandin ébô sikita tō makatigatun kani tanà.’ ¹⁵Purisu igguyud dan sikandin tun ta luwà katô kinamát, asta igmatayan dan.

“Na, kagin ku ákniyu ka ándin tō lumun kandan katô tigatun. ¹⁶Madun sikandin, matayan din tō mga taradóppón, asta padóppónan din tō kinamát din katô ássa mga manubù.”

Na, tō igpaminág tō mga manubù kani, igkagi sikandin, na mà dan, “Mólà pa ka dì matuman yan!”

¹⁷Asal igsállág si Jesus kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Matuman yan, su mà katô kagi ka Manama,

“Duwán sábbad batu na igantug katô mga gimu ka balé,
su kéman dan ka ándà ágpulusán.

Asal ándà dan kasóddóri na tō gó tō batu
na tuu ágkailanganán katô balé.”^k

¹⁸Atin ka madabù tō manubù nit batu ni, katáppù-táppuan sikandin. Asal ka kadabuan tō manubù katô batu, maróddóg sikandin.”

Insà tingód katô bayad ka buwis
Luc 20:19-26; Mat 22:15-22; Mar 12:13-17

¹⁹Na, tō mga taratinurù ka sugù asta tō mallayat ka mga pangulu ka templo, isóddóran dan na sikandan tō isugatan katô panunggiringan na

^k 20:17 Salmo 118:22

igulit i Jesus. Purisu kakalyag dan gó na ámmáttán dan pád si Jesus tō oras tō. Asal ándà dan ikému, su imáddangan dan katô mga manubù na ágpaminág ki Jesus. ²⁰Purisu igparimuya dan ki Jesus. Duwán mga manubù na igapid dan na mà kagi mákkás kandin, asta igsállág dan kandin ébô duwán madimanda dan tingód katô ágpangkagin din asta papiddán dan tun ta gobernador. ²¹Igkagi sikandan ki Jesus, na mà dan, “Sir, isóddóran dé na ágkasarigan ka, asta nángngà tō ágtinuruán nu. Ándà manubù na ágmusingán nu agad ándin tō bónnóng dan, asal ágtinurù ka katô kabánnalan tingód katô kakalyag ka Manama. ²²Na, atin ka mayad ké ka buwis tun ta emperador ka Roma, lumapas ké ka mga sugù ka Manama? Kailangan mayad ké, ó dì?”

²³Asal isóddóran i Jesus na limbungan dan pád sikandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, ²⁴“Pakita yu kanak tō salapì na bayad yu katô buwis. Sadan bónnóng asta ngadan tō igtagù nit salapì?”

²⁵Igtaba sikandan, na mà dan, “Tō emperador ka Roma.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu bággé yu tun ta emperador tō nángngà bággén yu tun ta emperador, asta bággé yu tun ta Manama tō nángngà bággén yu tun ta Manama.”

²⁶Agad kakalyag dan na duwán dimanda dan tingód katô ágpangkagin din tun ta saruhan katô ilimud mga manubù, ándà dan ikému. Isalábbuan dan tingód katô taba din, asta igtagnáp dan.

Insà tingód katô kantayan

Luc 20:27-40; Mat 22:23-33; Mar 12:18-27

²⁷Duwán mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus. Tō gó tō mga manubù na ágtinurù na dì manté puman tō mga manubù na inaté dán. ²⁸Iginsà sikandan ki Jesus, na mà dan, “Sir, igsugù si Moises áknita tingód katô lumun katô mga mataladi gamama. Atin ka maté tō mama na ándà pa batà katô sawa din, tō kataladi din kailangan kumalyag katô sawa katô inaté na ipag din na ibalu, ébô ukit kandin duwán mému batà katô kataladi din na inaté.^l ²⁹Na, duwán pittu mataladi gamama sayyan. Igkalyag tō kaké dan, asal inaté sikandin na ándà pa batà din. ³⁰Purisu tō ikaduwa kataladi ³¹asta tō ikatállu kataladi igkalyag katô bayi. Tō tagsábbad-sábbad katô pittu mataladi igkalyag katô bayi, asal inaté dan langun na ándà palang batà dan. ³²Tun ta katapuriyan, inaté pagsik tō bayi. ³³Na, ulit nu áknami. Atin ka manté puman tō mga manubù, sadan tun ta pittu kataladi tō bánnal duma katô bayi? Su igkalyag tō pittu dan kandin.”

³⁴Igtaba si Jesus, na mà din, “Nit banuwa ni áknganni, ágpakalyagé tō mga gamama asta gabayi. ³⁵Asal tō mga manubù na nángngà tun ta saruhan ka Manama asta antén din puman, dì dan dán pakalyagé tun

^l 20:28 Ahaán tō Deuteronomio 25:5

ta langit. ³⁶Dì dan puman maté, su iring dan dán katô mga panaligan ka Manama. Sikandan tô mga gabatà ka Manama, su inanté dan puman. ³⁷Asal antén puman tô inaté manubù, su agad si Moises tô iga pasóddór kakanan. Tô igsulat sikandin tingód ka kapakita katô Manama kandin tun ta mabbabà kayu na igrágrág, igtawar din tô Áglangngagán na ‘Manama na ágpangadapán i Abraham, i Isaac, asta i Jacob.’^m ³⁸Purisu dì ágpangadap ka Manama tô mga manubù na ándà kantayan, asal tô mga manubù na duwán kantayan, tô gó tô ágpangadap ka Manama. Purisu isóddoran ta na tun ta saruwān ka Manama, manté tô langun manubù.”

³⁹Na, duwán mga taratinurù ka sugù na igkagi, na mà dan, “Sir, madigár gó tô igtaba nu kandan.”

⁴⁰Na, ándà manubù na igkinnam iginsà kandin.

Insà tingód katô Mesiyas

Luc 20:41-44; Mat 22:41-46; Mar 12:35-37

⁴¹Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Manan ka ágtinurù dan na rubbad i David tô Mesiyas? ⁴²Su si David tô igsulat tun ta libro katô Salmo,

“Igkagi tô Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku ⁴³sippang ka manaluwa katô mga usig nu, asta pabánnalán ku sikandan áknikó.”ⁿ

⁴⁴Na, su si David tô igkagi na Áglangngagán din tô Mesiyas, pamánnun na tô Mesiyas tô rubbad i David?”

Igkagi si Jesus tingód katô mga taratinurù ka sugù

Luc 20:45-47; Mat 23:1-36; Mar 12:38-40

⁴⁵Róggun na iga paminág tô marapung manubù ki Jesus, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ⁴⁶“Banté kó katô mga taratinurù ka sugù. Atin ka ágpanó-panó dan, gumpak dan ka kapa, malyag dan respetowan katô duma mga manubù tun ta plasa, asta munsad dan tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judio. Malyag dan na munsad tun ta iga pantaganà katô mga manubù na mallayat é kamanubuan tun ta dakál kalimudan. ⁴⁷Sikandan tô gagó ka kaduwánnan katô mga gabayi balu, asta ágtambunan dan tô madat linumuwan dan ukit katô mallayat mga kadasal. Purisu tuu madat tô supak na padungguán ka Manama kandan.”

Tô iga bággé katô bayi balu

Luc 21:1-4; Mar 12:41-44

21 ¹Tun ta templo, igkita i Jesus tô mga ágkaduwánnan na ágdabù ka salapì dan tun ta ágttaguanan ka salapì. ²Igkita din tô sábbad ágkayù-ayuan bayi balu, asta iga dabù sikandin ka duwa dát kadakù. ³Igkagi

^m 20:37 Ahaán tô Exodus 3:6 ⁿ 20:42-43 Salmo 110:1.

si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa dakál tō igbággé katô bayi balu ka tandingán katô igbággé katô langun dan. ⁴Su tō dát sobra tō igbággé katô langun dan, asal tō bayi balu, agad ágkayù-ayuan sikandin, igbággé din tō langun ka salapí din, asta ándà palang isamà tun kandin.”

Tigkanayan ka kahirapan

Luc 21:5-19; Mat 24:1-14; Mar 13:1-13

⁵Na, duwán mga manubù na igapongkóé tingód katô templo, su madigár ágsállággán tō mga batu na iglabat asta igpiyà-piyaan ukit ka duma mga mahal na igaumbággé. Igkagi si Jesus, na mà din, ⁶“Tingód kani mga balé na ágsállággán yu, dumunggù tō álló na dadattan tō langun, asta ándà palang sábbad batu na masamà tun ta bówwo katô ássa batu.”

⁷Duwán igañsà, na mà dan, “Sir, kadángngan matuman tō igulit nu? Ándin tō pató na masig dán matuman tō langun kani?”

⁸Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó ébô dì kó mapid, su marapung tō mga manubù na mid ka ngadan ku. Mà kagi dan Mesiyas! Kumagi dan na masig dán dumunggù tō álló na gimanan yu! Asal yakó ágtákkás kandan. ⁹Atin ka ágkadinággan yu na duwán mga gira asta mga samuk, yakó ágkamáddangan kanan. Kailangan matuman pa yan, asal ánnà pa yan tō oras katô ágtamanán.”

¹⁰Na, igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Marapung tō mga banuwa na pagiraé, asta sumulung tō mga sakup ka sábbad harì katô mga sakup ka ássa hari. ¹¹Duwán mabákkár mga linug, asta marapung tō mga manubù na ágpangkamaté ka ballus asta ágpangkamaté ka bógók tun ta kaluwagan kani banuwa. Pakitanán ka Manama tō mga kasalábbuan na makamáddang tun ta langit. ¹²Asal tō dì pa matuman ni, ámmáttán kó, irrayatan kó, ruudan kó katô mga ágtugállán ka simbaan ka Judío, asta prison kó. Piddán kó tun ta tubang ka mga harì asta mga gobernador tingód katô kapasakup yu kanak. ¹³Tō gó tō álló na mulit-ulit kó tingód kanak. ¹⁴Pahu yu ni tun ta panámdám yu na dì kó katanaan ka ándin tō taba yu kandan, ¹⁵su bággén ku ákniyu tō kakatigan ébô makataba kó kandan. Purisu ándà usig yu na makataba katô kagin yu. ¹⁶Agad tō mga ámmà yu, tō mga innà yu, tō mga kataladi yu, tō mga gakád yu, asta tō mga rarak yu, sikandan tō mámmát ákniyu, asta duwán tun ákniyu na matayan dan. ¹⁷Karingasaan kó katô langun manubù tingód katô kapasakup yu kanak. ¹⁸Asal ándà palang makadadat katô kantayan yu na ándà ágtamanán.^o ¹⁹Sarig kó kanak, asta makaluwà kó gó.”

Makamáddang na kitanán tun ta templo

Luc 21:20-24; Mat 24:15-21; Mar 13:14-19

²⁰“Atin ka kitanán yu tō lunsud ka Jerusalem na iglibutan katô marapung mga sundalo, kasóddóran yu na masig dán kadattan tō lunsud.

^o **21:18** Ni gó tō kóbadan katô ágkagin, na, “Dì mandà tun ákniyu, agad sábbad silag ka ulu yu.”

²¹ Kailangan malaguy tō langun taga Judea, asta madun dan tun ta pabunganán, asta kailangan malaguy tō langun manubù tikud tun ta lunsud. Kailangan dì madun tun ta lunsud tō mga manubù na tun ta luwà katô lunsud. ²² Tō gó tō mga álló na supakan ka Manama tō mga madat, asta tumanán din tō langun tandô din na igsulat. ²³ Makédu-édu tō mga gabayi na mabáddás ó ággpasusu tō álló tō! su tuu madat tō kahirapan na dumunggù nit banuwa, asta supakan ka Manama tō mga manubù. ²⁴ Duwán tigbasán asta matayan. Duwán ámmáttán asta piddán tun ta langun banuwa. Dadattan tō lunsud ka Jerusalem katô mga manubù na ánnà Judio sippang ka mapángnga tō pagpangulu dan.”

Lumónód si Jesus nit banuwa

Luc 21:25-28; Mat 24:29-31; Mar 13:24-27

²⁵ “Duwán mga kasalábbuan na pakitanán ka Manama tun ta álló, bulan asta mga karani. Dini ta banuwa, katanaan asta kamáddangan tō langun manubù tingód katô arukán katô dagat asta magdakál mga balud. ²⁶ Kagáttasan tō mga manubù tingód katô máddang dan katô kadattan na dumunggù nit banuwa, su makálláng tō langun tun ta langit.^p ²⁷ Kitanán katô mga manubù tō kadunggù ku tun ta sagulapun, su lumónódda na Igpamanubù na tákkássan katô katulusan ku asta katô tuu séllaán ku.^q ²⁸ Na, ka tumigkané tō katumanan kani, tindág kó asta langngag kó, su masig kód tábbusán katô Manama.”

Panunggiringan tingód katô kayu igera

Luc 21:29-33; Mat 24:32-35; Mar 13:28-31

²⁹ Na, igulit i Jesus ni panunggiringan, na mà din, “Sállág yu tō kayu igera asta tō mga ássa kayu. ³⁰ Atin ka kitanán yu tō kayu na gugbus dán asta ágdaun, kasóddóran yu na masig dán dumunggù tō ágsánnang timpo. ³¹ Purisu atin ka kitanán yu tō katumanan katô igkagi ku ákniyu, kasóddóran yu na masig dán mangulu tō Manama.

³² “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tō dì pa maté tō mga manubù áknganni, matuman pa ni langun. ³³ Mandà gó tō langit asta ni tanà, asal dì gó mandà tō mga kagi ku, asal matuman gó.”

Kailangan tumaganà tō langun manubù

³⁴ “Asal banté kó agó baringán kó ukit katô sobra ágkakan yu, ginámmán yu, asta tana yu tingód ka kóddô yu. Agad dì kó makataganà, matuman na dumunggù tō álló tō ³⁵ iring na tagán, su dumunggù tun ta langun manubù na góddô tun ta kaluwagan kani banuwa. ³⁶ Purisu

^p 21:26 Tō langun tun ta langit, ó tō duwán katulusan tun ta langit. ^q 21:27 Ahaán tō Daniel 7:13

banté kó inalayun. Dasal kó na bággayan kó ka Manama ka bákkár ébô makatiis kó katô langun ka kahirapan, asta ébô ándà kayyaan yu tun ta saruhan ku na Igpamanubù.”

³⁷Álló-álló igtinurù si Jesus tun ta templo, asal ka dukilám, ágsadun sikandin tun ta Pabungan ka Olibo, asta ágdággà sikandin dutun.

³⁸Igsállám tó marapung manubù na igañadani kandin tun ta templo ébô maminág dan kandin.

Plano na matayan si Jesus

Luc 22:1-6; Mat 26:1-5,14-16; Mar 14:1-2,10-11; Juan 11:45-53

22 ¹Na, masig dán tó Kalimudan Ka Pan Na Ándà Pagpatubù na ánggadanan Kalimudan Ka Kalabé. ²Ágplano tó mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó mga taratinurù ka sugù tingód katô lumun dan ébô matayan dan si Jesus na ándà samuk, su imáddangan dan katô mga manubù na inalayun igpaminág ki Jesus.

³Na, igahu si Maibuyan tun ki Judas na ánggadanan Iscariote. Sikandin tó sábbad tun ta sapulù duwa (12) disipulu i Jesus. ⁴Igsadun si Judas tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta tun ta mga opisyales katô mga tarabanté ka templo. Igpatóngkóé dan tingód katô kapammát din ki Jesus. ⁵Idayawan dan, asta igtandô dan na duwán salapì na bággén dan tun kandin. ⁶Ignunug si Judas, asta igangat sikandin ka madigár timpo ébô pammáttán din si Jesus na ándà manubù na makasóddór.

Kalimudan Ka Kalabé

Luc 22:7-13; Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Juan 13:21-30

⁷Na, igdunggù tó álló ka kalimudan na ágkan tó mga Judio ka Pan Na Ándà Pagpatubù. Tó gó tó álló na giyón dan tó nati ka karnero na ágsáddaán dan dalám katô Kalimudan Ka Kalabé. ⁸Purisu ígpóna i Jesus si Pedro asta si Juan, na mà din, “Taganà kó katô kannán ta tingód ka Kalimudan Ka Kalabé.”

⁹Iginsà sikandan, na mà dan, “Ánda táppad tó kakalyag nu na taganaan dé?”

¹⁰Ikgagi si Jesus, na mà din, “Na, ka madun kó tun ta lunsud ka Jerusalem, sumarán yu tó sábbad mama na igtiang ka bangà na ipánnù ka wayig. Tákkás kó kandin tun ta balé na ahuwan din. ¹¹Uligi yu tó tigatun katô balé, ‘Iginsà tó Taratinurù ka ánda táppad tó kannan din katô Kalimudan Ka Kalabé na duma áknami na mga disipulu din.’ ¹²Pakitanán din ákniyu tó dakál kuwarto tun datas ka balé na igtaganà dán. Tó gó é taganaan yu katô kannán ta.”

¹³Purisu igpanó dan, asta igkita dan tó kuwarto na iring katô igulit i Jesus kandan, asta igtaganà dan tó langun para katô Kalimudan Ka Kalabé.

Tingód ka kamatayan katô Áglangngagán
Luc 22:14-23; Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; 1Cor 11:23-25

¹⁴ Tô igdunggù tô oras ka kakan, igkan si Jesus asta tô mga apostoles din. ¹⁵ Igkagi si Jesus, na mà din, “Maggát tô kakalyag ku na kumanna duma ákniyu kani Kalimudan Ka Kalabé tô diya pa matayan. ¹⁶ Kagiyan ku sikiyu na diyad muman kuman katô Kalimudan Ka Kalabé sippang ka matuman tô kóbadan kani langun tun ta pagpangulu ka Manama.”

¹⁷ Na, igkangé i Jesus tô kopa, igapasalamat sikandin tun ta Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Inám kó langun kani. ¹⁸ Kagiyan ku sikiyu na tikud ni álló ni, diyad muman minám kani ginámmán ta sippang ka matuman mangulu tô Manama.”

¹⁹ Na, igkangé din tô pan, igapasalamat sikandin, igtáppik-táppik din, igatággé din tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó ni lawa ku na bággén para ákniyu. Lumu yu ni ébô kasampáttanna ikiyu.”

²⁰ Pángnga igkan dan, igkangé din pagsik tô kopa na duwán ginámmán, asta igkagi, na mà din, “Ni ginámmán ni tô mantu kasabotan ukit katô dipanug ku na ulaán para ákniyu.”

²¹ “Na, kannun ta lamisa duma kanak tô manubù na pammát kanak.

²² Matéya na Igpamanubù, su tô gó é kakalyag katô Ámmà ku. Asal makédu-edú tô manubù na pammát kanak!”

²³ Na, igpénsaé sikandan ka sadan tun kandan tô pammát kandin.

Igpapulé dan ka sadan tô mallayat

²⁴ Na, igpapulé pagsik tô mga disipulu ka sadan tun kandan tô mallayat é kamanubuan. ²⁵ Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Tun ta mga manubù na ánnà Judio, inalayun ágsugù tô mga hari katô mga sakup dan, asta kakalyag katô mga opisyales dan na tawarán sikandan na mga taratabang. ²⁶ Asal dì mému ka makéring kó kandan. Su tô manubù tun ákniyu na imun mallayat é kamanubuan, tô gó é kailangan makéring katô kinaadiyan, asta tô mangulu ákniyu makéring katô ágsuguánnán. ²⁷ Sadan tô tuu pa mallayat é kamanubuan din? Tô gunsad asta ágkan tun ta lamisa, ó tô ágbuwat kandin? Isóddóran yu na mallayat tô kamanubuan katô gunsad. Asal tô ágkémun ku dini ákniyu iring na ágsuguánnán.

²⁸ “Agad mahirap tô ágkókitan ku, sikiyu tô inalayun ágtákkás kanak.

²⁹ Igpapidda katô Ámmà ku ébô manguluwa, asta magunawa pagsik tô kapapid ku ákniyu, ³⁰ su sikiyu tô dumuma kanak ka kumanna tun ta pagpangulu ku, asta sikiyu tô munsad tun ta gunsadanan katô hari ébô mangulu kó katô sapulù duwa (12) grupo ka mga rubbad i Israel.”

^r **22:20** Tô mantu kasabotan tô tinóngkóan asta tandô katô Manama tun ta mga manubù.

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Luc 22:31-34; Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Juan 13:36-38

³¹Na, igkagi si Jesus ki Pedro, na mà din, “Simon, paminág ka kanak. Igpabayà ka Manama si Maibuyan ébô kuminnam ákniyu ébô ássan tô ágkasarigan asta tô dì ágkasarigan, iring na taralumu na gáttap katô trigo ébô ássan tô tahup. ³²Asal igdasalla tingód áknikó ébô dì mandà tô kasarig nu kanak. Atin ka mákkás ka puman kanak, kailangan tumabang ka katô mga kataladi nu na ágpampamaké.”

³³Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, ikataganà a mákkás áknikó agad prisonna asta matayanna duma áknikó.”

³⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Pedro, paminág nu ni kagin ku. Kani ka dukilám ka dì pa mukkarà tô manuk, makatállu ka mulun na ándà ka kilala kanak.”

Kahirapan na masig dumunggù

³⁵Na, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Dángngan, tô igpapanó ku sikiyu na mulit-ulit na ándà salapì, kabir, ó sandalyas na piddán yu, ikulangan kó?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà gó.”

³⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Asal áknganni, atin ka duwán salapì yu asta kabir yu, pid yu yan. Atin ka ándà kampilan yu, barigyà yu tô umpak yu ébô makabálli kó ka kampilan. ³⁷Su kagiyan ku sikiyu na matuman tô kagi ka Manama na igsulat tingód kanak,

“Supakan sikandin iring na mga tulisan.”^s

Kailangan matuman tô langun na igsulat tingód kanak.”

³⁸Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Áglangngagán, duwán dán duwa kampilan ta.”

Igsapadan dan i Jesus, na mà din, “Nángngà dán.”

Igdasal si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo

Luc 22:39-46; Mat 26:36-46; Mar 14:32-42

³⁹Na, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta Pabungan ka Olibo, su tô gó é ágkémun din. Igtákkás tô mga disipulu din kandin. ⁴⁰Tô igdunggù sikandin tun ta lugar, igkagi sikandin tun kandan, na mà din, “Dasal kó ébô dì kó matalu ka pagtintal.”

⁴¹Na, igpanayun si Jesus tun tóna na dì madiyù, iglingkóód sikandin, asta igdasal, na mà din, ⁴²“Ámmà, atin ka mému áknikó, yaka ágpókit kanak tun ta kahirapan na masig dán dumunggù. Asal tuman nu tô áknikó kakalyag, ánnà tô kanak kakalyag.”

^s 22:37 Isaias 53:12

43 Na, duwán panaligan ka Manama na iga kaita kandin tikud tun ta langit ébô pabákkár kandin. **44** Su tuu ihi rapan sikandin, maggát pa igdasal sikandin, asta igtallù tó ating din iring na dipanug tun ta tanà.

45 Pángnga igdasal si Jesus, iglónód sikandin tun ta mga disipulu din, asal iga pantudug dan, su igmálómét dan tingód katô ranu dan. **46** Igánnó din sikandan, asta iga kagi sikandin, na mà din, “Manan ka igtudug kó? Ánnó kó, asta dasal kó ébô dì kó matalu ka pagtinal.”

Igámmát si Jesus

Luc 22:47-53; Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Juan 18:3-11

47 Róggun na iga kagi si Jesus, iga dunggù tó marapung manubù na iga pid i Judas na sábbad katô sapulù duwa (12) disipulu. Igpadani si Judas ki Jesus ébô madák kandin. **48** Asal iga kagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Judas, pammáttánnna na Igpamanubù ukit ka kadák nu?”

49 Tó igkita tó mga disipulu na ámmáttán sikandin, iga insà sikandan, na mà dan, “Áglangngagán, tigbasán dé sikandan?”

50 Duwán sábbad kadumaan i Jesus na igtigbas din tó állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tó talinga din dadan ta kawanán. **51** Asal iga sapadan i Jesus sikandin, na mà din, “Nágngà dán!”

Igdappánnan i Jesus tó talinga katô állang, asta inólían sikandin.

52 Na, tó mga manubù na iga sadun ébô mámmát ki Jesus, tó gó é mallayat ka mga pangulu ka templo, tó mga kapitan ka mga tarabanté ka templo, asta tó mga ágtugállán ka Judío. Iga kagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Manan ka mámmát kó kanak ukit ka mga kampilan asta mga paglagapás? Ánnà a tulisan. **53** Álló-álló ágtinurù a tun ta plasa ka templo, asal ándà a ikiyu ámmátti. Asal nigó tó oras na iga salin ka Manama na lumumu si Maibuyan ka madat.”

Igbulun i Pedro si Jesus

*Luc 22:54-62; Mat 26:57-58,69-75;
Mar 14:53-54,66-72; Juan 18:12-18,25-27*

54 Na, igámmát dan si Jesus, asta iga pid dan tun ta balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Igtalundug si Pedro, asal iga padiyù dád sikandin. **55** Duwán mga manubù na iga tabun ka apuy tun ta luwà, asta igunsad dan ébô minadang. Igduma si Pedro kandan. **56** Tó iséllaan ka apuy tó bónnóng i Pedro, duwán sábbad állang bayi na ikakita kandin. Igsállág tó bayi kandin, asta iga kagi sikandin, na mà din, “Ni manubù ni ágtákkás-tákkás katô igámmát.”

57 Asal iga bulun si Pedro katô bayi, na mà din, “Ándà ku kilayi sikandin.”

58 Na, ándà kadugé, duwán ássa manubù na iga kita ki Pedro, asta iga kagi sikandin, na mà din, “Sikuna pagsik tó sábbad kadumaan din.”

Asal iga kagi si Pedro, na mà din, “Sir, ánnà a kadumaan din.”

⁵⁹Tô iglabé tō mga sábbad oras, duwán pagsik ássa manubù na marag ágkagi, na mà din, “Bánnal ni manubù ni tō ágtákkás-tákkás pagsik katô igámmát, su taga Galilea sikandin.”

⁶⁰Asal igkagi si Pedro, na mà din, “Sir, ándà sóddór ku tingód katô ágkagin nu.”

Na, róggun igkagi si Pedro, tigkô igukkarà tō manuk. ⁶¹Igsérê si Jesus, asta igsállág ki Pedro. Purisu isampáttan i Pedro tō taganà igkagi katô Áglangngagán, na, “Kani ka dukilám ka dì pa mukkarà tō manuk, makatállu ka mulun kanak.” ⁶²Na, igluwà si Pedro, asta tuu igsággó sikandin.

Igbuyas-buyas asta iglagpás si Jesus

Luc 22:63-65; Mat 26:67-68; Mar 14:65

⁶³Na, tō mga manubù na igbanté ki Jesus, igbuyas-buyas dan asta iglagpás dan ki Jesus. ⁶⁴Igdalangan dan tō mga mata din, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atuk nu ka sadan tō iglagpás áknikó!”

⁶⁵Igirrayatan dan sikandin, asta madat tō igkagi dan kandin.

Igpid si Jesus tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo

Luc 22:66-71; Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Juan 18:19-24

⁶⁶Na, pagkasállám dán, igpalimudé tō langun ágtugállán ka Judio, tō mallayat ka mga pangulu ka templo, asta tō mga taratinurù ka sugù. Igpakangé dan si Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, ⁶⁷“Atin ka sikuna tō Mesiyas, uliti ké.”

Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ultan ku sikiyu, dì kó mánnal.

⁶⁸Atin ka minsà a ákniyu, dì kó tumaba. ⁶⁹Asal dì madugé, munsadda na Igpamanubù dadan tun ta kawanan katô Matulus Manama.”^t

⁷⁰Iginsà tō langun dan, na mà dan, “Purisu Batà ka katô Manama?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Bánnal tō igkagi yu.”

⁷¹Purisu igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Ándà dán kailangan na ultan ki pa ka duma manubù tingód kandin, su kandin kagi tō igdinág ta.”^u

Igpid si Jesus tun ki Pilato

Luc 23:1-5; Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Juan 18:28-38

23 ¹Na, igtindág tō langun ágtugállán ka Judio, asta igpid dan si Jesus tun ta gobernador na si Pilato. ²Igdimanda dan si Jesus tun ki Pilato, na mà dan, “Igkita dé ni manubù ni na ágsutsut tun ta mga manubù kani banuwa ta, su ágsapadan din tō kabayad dé ka buwis tun ta emperador ka Roma. Mà kagi sikandin Mesiyas asta hari.”

^t 22:69 Ahaán tō Salmo 110:1 ^u 22:71 Kéman katô mga Judio ka igbulaló si Jesus su igkagi sikandin na Batà ka Manama. Purisu igplano dan na matayan si Jesus.

³Iginsà si Pilato ki Jesus, na mà din, “Sikuna tô Harì ka mga Judio?”
Igtaba si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tô igkagi nu.”

⁴Igkagi si Pilato tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta tun ta duma mga manubù na ilimud, na mà din, “Ándà palang madat na igkitaku kani manubù ni.”

⁵Asal maggát igkagi sikandan ki Pilato, na mà dan, “Ukit katô ágtinuruán din, ágsamukán din tô langun manubù tun ta kaluwagan ka Judea, tikud tun ta Galilea asta sippang kannun.”

Igpid si Jesus tun ki Herodes

⁶Tô igdinág si Pilato katô igkagi dan, iginsà sikandin ka sakup ka probinsya ka Galilea si Jesus. ⁷Tô ikasóddór si Pilato na igtikud si Jesus tun ta probinsya na isakupan i Herodes, igaipid din si Jesus tun ki Herodes, su si Herodes igóddô tun ta Jerusalem tô álló tô. ⁸Tô ikakita si Herodes ki Jesus, tuu idayawan sikandin, su ikadinág dán sikandin tingód ki Jesus, asta idugé dán duwán kakalyag din na kumita ki Jesus asta katô kasalábbuan na áglumun din. ⁹Purisu marapung tô mga insà i Herodes kandin, asal ándà taba si Jesus. ¹⁰Tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga taratinurù ka sugù igaipadani tun ki Herodes, asta maggát dan igdimanda tingód ki Jesus. ¹¹Si Herodes asta tô langun sundalo din igngisi asta igóróm-óróm ki Jesus. Na, igaipómpakan i Herodes si Jesus ka madigár kapa, asta igaipalónód din tun ki Pilato. ¹²Purisu igpararaké si Herodes asta si Pilato tô álló tô, su taganà dan ágpasókowé.

Igruudan si Jesus na matayan

Luc 23:13-25; Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Juan 18:39-19:16

¹³Na, igaipalimud i Pilato tô langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo, tô mga pangulu ka Judio, asta tô duma mga manubù. ¹⁴Igkagi si Pilato, na mà din, “Igpid yu ni manubù ni dini kanak, asta igulit kó kanak na ágsutsut sikandin ka mga manubù. Iginsà ku sikandin tun ta saruhan yu, asal isóddoran ku na ándà din lumuwi tô igdimanda yu tingód kandin. ¹⁵Magunawa pagsik tô isóddoran i Herodes, su igaipalónód din sikandin dini áknita. Purisu ándà palang iglumu din na nángngà na supakan asta matayan sikandin. ¹⁶Purisu palagpássán ku dád sikandin, asta paluwaán ku.”

¹⁷[Na, kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun din na ágpaluwaán din tô sábbad manubù na igpriso, agad sadan tô salinán katô mga Judio.] ¹⁸Asal igpasábbadé dan langun igullaó, na mà dan, “Pamatayi nu ni manubù ni. Paluwà nu áknami si Barabas.”

¹⁹Na, si Barabas tô igpriso su sikandin tô igpid katô mga manubù na igatu katô gobyerno tun ta lunsud ka Jerusalem, asta duwán igmatayan din.

²⁰Kakalyag i Pilato na paluwaán din si Jesus. Purisu iguman din igkagiyan tō mga manubù na ilimud. ²¹Asal igullaó sikandan, na mà dan, “Pamatayi nu! Papansali nu sikandin tun ta krus!”

²²Na, ikatállu igkagi si Pilato, na mà din, “Manan? Ándà palang madat na iglumu din! Ándà palang iglumu din na igkita ku na nángngà supakan asta matayan sikandin. Purisu palagpássán ku dák sikandin, asta paluwaán ku.”

²³Asal maggát dan igullaó ka mabákkár, su kakalyag dan na pansalan sikandin tun ta krus ébô maté. Ikapanalu dan ukit ka kóllaó dan.

²⁴Purisu igruud si Pilato na tumanán din tō kakalyag dan. ²⁵Igpaluwà din tō igpriso na igatu ka gobyerno asta igmaté ka mga manubù. Asal si Jesus tō igbággé din tun ta mga sundalo ébô matayan, su tō gó tō kakalyag dan.

Igpansalan si Jesus tun ta krus

Luc 23:26-43; Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Juan 19:17-27

²⁶Na, igpid katô mga sundalo si Jesus tikud tun ta balé i Pilato. Tun ta dalan na gukitan dan, isumaran dan si Simon na taga Cirene na mantu igdunggù tikud tun ta pabunganán. Igpirit dan sikandin igpatiang katô krus, asta igaatalundug dan sikandin ki Jesus.

²⁷Marapung tō mga manubù na igtákkás ki Jesus, asta marapung tō mga gabayi na igpansággó tingód katô ranu dan kandin. ²⁸Asal igsérê si Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikiyu na mga gabayi na taga Jerusalem, yakó ágsággo tingód katô kahirapan na igdunggù kanak. Asal sággó kó tingód katô kahirapan na matuman dumunggù ákniyu asta tun ta mga gabatâ yu. ²⁹Su dumunggù gó tō álló na kumagi tō mga manubù na kadawayan tō mga gabayi na dì ágbatâ, dì ágpamasusu, asta dì ágpasusu! ³⁰Tō álló tō, tumawar tō mga manubù tun ta mga pabungan, na mà dan, ‘Kanónór kó dini áknami, asta tambuni ké ébô maté ké.’”^v

³¹Atin ka mahirap tō kókitan ku áknganni na manté pa tō kayu, tuu pa mahirap tō kókitan yu tun ta tapuri álló ka igangu dán tō kayu.”^w

³²Duwán pagsik duwa tulisan na igpid katô mga sundalo ébô matayan duma ki Jesus. ³³Tō igdunggù dan tun ta lugar na ángngadanan Bóngó-bóngó, igpansalan dan si Jesus tun ta krus, asta tō duwa tulisan, na tō sábbad dadan tun ta ibang din asta tō sábbad dadan tun ta kawanán din. ³⁴Igdasal si Jesus tingód katô mga igpansal kandin tun ta krus, na mà din, “Ámmà, pasinsiyayi nu sikandan, su ándà dan kasóddóri ka ándin tō áglumun dan.”

^v 23:30 Ahaán tō Oseas 10:8 ^w 23:31 Tō kóbadan kani panunggiringan, atin ka igaupakan si Jesus na ándà salà din, tuu pa madat tō supak na dumunggù tun ta mga Judío na duwán salà dan.

Na, igripa tō mga sundalo ébô talad-taladán dan tō umpak din.^x

³⁵Igsállág tō ilimud mga manubù ki Jesus. Asal tō mga pangulu ka Judio igbuyas kandin, na mà dan, “Igtabangan din tō duma mga manubù ébô dì dan maté. Sállággán ta ka makatabang sikandin katô kandin sarili. Kitanán ta ka bánnal sikandin tō Mesiyas na igsalin ka Manama!”

³⁶Igoróm-óróm pagsik tō mga sundalo. Igpadani dan tun kandin, asta igpénám dan sikandin ka bino na ighbaláttan ka wayig. ³⁷Igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka bánnal ka na Hari ka mga Judio, tabangi nu tō áknikó sarili!”

³⁸Duwán pagsik igsulat na igtagu tun datas ta ulu i Jesus, na, “NI GÓ TÔ HARÌ KA MGA JUDIO.”

³⁹Igbuyas-buyas tō sábbad tulisan na igaipansalan madani ki Jesus, na mà din, “Atin sikuna tō Mesiyas, paluwà nu tō áknikó sarili asta sikami!”

⁴⁰Asal igsapadan sikandin katô kadumaan din, na mà din, “Kailangan kamáddangan ka katô Manama, su magunawa tō supak áknita.

⁴¹Nángngà tō supak áknita, su igsulian ki gó tingód katô madat linumuwan ta. Asal sikandin, ándà palang madat linumuwan din.”

⁴²Igkagi sikandin, na mà din, “Jesus, atin ka mangulu ka, sampátta.”

⁴³Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Ni álló ni, dumuma ka kanak tun ta madigár góddóan ku.”

Inaté si Jesus

Luc 23:44-49; Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Juan 19:28-30

⁴⁴Na, tō malássád dán tō álló, igmangittáng tō kaluwagan kani banuwa dalám ka tállu oras,^y ⁴⁵su ándà sánnang tō álló. Itángngà tō tabir^z tun ta tángngaan katô templo. ⁴⁶Na, igullaó si Jesus ka mabákkár, na mà din, “Ámmà, sarigán ku ni espiritu ku tun áknikó!”^a

Pángnga igullaó sikandin, inaté.

⁴⁷Na, tō igkita tō kapitan ka mga sundalo katô ilumu, igdurung din tō Manama, asta igkagi sikandin, na mà din, “Bánnal na ándà palang salà din!”

⁴⁸Na, tō langun manubù na ilimud, tō igkita dan katô ilumu, igpanggulì dan, asta ágtagpukán dan tō kagpa dan tingód katô ranu dan.

⁴⁹Asal tō langun rarak i Jesus asta tō mga gabayi na igtákkás kandin tikud tun ta Galilea, igtindág dan tun ta madiyù, asta igsállág dan tō ilumu.

^x 23:34 Ahaán tō Salmo 22:18 ^y 23:44 Dalám ka tállu oras, ó sippang ka alas tres ka mapun. ^z 23:45 Tô ánggadanan “tabir” iring na kurtina na tuu makáppal tun ta tángngaan katô templo ka Jerusalem. Itángngà tō tabir su ukit ka kamatayan i Jesus, mému gó makapadani tō langun manubù tun ta Manama. ^a 23:46 Ahaán tō Salmo 31:5

Tô kalábbáng ki Jesus

Luc 23:50-56; Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Juan 19:38-42

50-51 Na, duwán sábbad manubù na ángngadanan ki Jose na taga Arimatea tun ta probinsya ka Judea. Madigár manubù sikandin, nágngà tô áglumun din tun ta saruhan ka Manama, asta giman sikandin katô pagpangulu ka Manama. Agad sikandin tô sábbad ágtugállán tun ta mga ágtugállán ka Judío, asal ándà nunug sikandin katô madat plano katô mga kadumaan din na iglumu dan ki Jesus. 52 Igsadun si Jose tun ki Pilato, asta igpamuyù din tô lawa i Jesus ébô lábbángngán din. 53 Igkangé din tô lawa tikud tun ta krus, igtángngás din katô mapputì óggét, asta iglábbáng din tun ta áglábbángngan na mantu igkaliyan tun ta pangpang asta ándà pa lábbángngi. 54 Masig dán sumalláp tô álló, asta simag tô álló ka kapaginawa.

55 Na, igtalundug ki Jose tô mga gabayi na taganà igtákkás ki Jesus tikud tun ta Galilea, asta igkita dan tô lábbáng asta tô kapadággà katô lawa. 56 Na, igpanggulì dan, asta igtaganà dan tô ássa-ássa mga pamammut na taguán tun ta lawa. Tô álló ka kapaginawa, igpaginawa dan, su tô gó é sugù ka Manama.

Inanté puman si Jesus

Luc 24:1-12; Mat 28:1-10; Mar 16:1-8; Juan 20:1-10

24 ¹Asal sállám ka Linggo, igsállám tô mga gabayi na igrpid ka mga pamammut na igtaganà dan, asta igsadun dan tun ta iglábbángngan. ²Igkita dan na taganà ililid tô batu na igsagpáng. ³Asal tô igahu dan, ándà lawa na ikita dan. ⁴Na, isalábbuan dan tingód katô igkita dan, asta tigmô igpakita kandan tô duwa gamama na igumpak ka mapputì na ágséllà. ⁵Imáddangan tô gabayi asta iglangkáb dan. Asal igkagi tô duwa gamama, na mà dan, “Yakó ágpamasak katô manté nit áglábbángnganan. Ándà dini sikandin, su inanté. ⁶Sampát yu tô taganà igkagi din ákniyu tun ta Galilea. ⁷Ikgagiyán kó ikandin na kailangan bággén sikandin na Igpananubù tun ta bállad katô masalà-salà mga manubù, pansalan sikandin tun ta krus ébô maté, asta manté puman sikandin tun ta ikatállu álló.”

⁸Purisu isampáttan katô mga gabayi tô taganà igkagi i Jesus. ⁹Igpanó dan tikud tun ta lábbáng, asta igulit dan kani langun tun ta sapulù sábbad (11) apostoles asta tun ta mga duma. ¹⁰Tô mga gabayi tô, si Maria taga Magdala, si Juana, si Maria na innà i Santiago, asta duwán pa ássa mga gabayi. Sikandan tô igulit tingód katô langun na igkita dan tun ta mga apostoles. ¹¹Asal kéman dan ka igimu-imu dád tô igkagi dan, asta ándà dan bánnal kandan. ¹²[Asal igpalaguy si Pedro igsadun tun ta lábbáng. Igkogó-kogó sikandin, igsállág tun dalám, asta igkita din tô mapputì óggét, asal ándà lawa na igkita din. Tô igulì sikandin, isalábbuan sikandin tingód katô ilumu.]

Igpakita si Jesus tun ta duwa disipulu din

Luc 24:13-35; Mar 16:12-13

13 Tô álló tô, duwán duwa disipulu i Jesus na igsadun tun ta lunsud ka Emmaus na mga sapulù sábbad (11) kilometro tikud tun ta Jerusalem.

14 Igpatóngkóé dan tingód katô langun na ilumu. **15** Róggun na igpatóngkóé dan, igpadani si Jesus, asta igtákkás kandan, **16** asal ándà dan ikakilala ka sadan sikandin. **17** Iгинsà si Jesus, na mà din, “Ándin tô ágtóngkóán yu róggun igpanó kó?”

Igsódô tô duwa dan, asta iranu tô bónnóng dan. **18** Igtaba tô sábbad na ágngadanan ki Cleopas, na mà din, “Tun ta langun taga Jerusalem, sábbad nu dát tô ándà ikasóddór tingód katô ilumu áknganni.”

19 Igkagi si Jesus, na mà din, “Ándin tô ilumu?”

Igkagi sikandan, na mà dan, “Tô inému ki Jesus na taga Nazaret. Propeta sikandin, asta matulus tô langun na iglumu din asta igtinurù din tun ta saruhan ka Manama asta tun ta mga manubù. **20** Tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga pangulu ka Judio igpammát kandin, asta igmatayan dan sikandin na igañasan dan tun ta krus. **21** Asal igiman ké na sikandin tô makatábbus katô mga rubbad i Israel. Tállu dán álló tô iglabé. **22** Isalábbuan ké, su duwán mga kadumaan dé na gabayi na igsállám tun ta iglábbángangan kandin, **23** asal ándà lawa din na igkita dan. Tô igulì dan, igulit dan áknami na igpakita kandan tô mga panaligan ka Manama na igkagi na inanté dán si Jesus. **24** Duwán ássa mga kadumaan dé na igsadun tun ta lábbáng, asta tô igkita dan magunawa katô igulit katô mga gabayi. Asal ándà dan kitayi sikandin.”

25 Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna ákniyu, su ándà kó pa bánnal katô langun na igkagi katô mga propeta ka Manama sayyan!

26 Kailangan matayan pa tô Mesiyas iring katô ilumu dán tô dì pa matuman na duwán séllaán din tun ta langit.”

27 Na, igpénagpát i Jesus tun kandan tô langun na igsulat tun ta kagi ka Manama tingód kandin, tikud tun ta igsulat i Moises asta katô langun propeta ka Manama sayyan.

28 Tô madani dan dán tun ta lunsud na ágsadunan katô duwa disipulu, manayun pád si Jesus. **29** Asal igpédu-édu dan kandin, na mà dan, “Dágga ka dini áknami, su igsalláp dán tô álló, asta masig dán dumukilám.”

Purisu igtákkás si Jesus kandan. **30** Tô igiyambung dan, igkangé i Jesus tô pan, igpasalamat sikandin tun ta Manama, igtáppik-táppik din, asta igbággé din tun kandan. **31** Tákkô ikakilala dan na sikandin si Jesus. Asal inandà sikandin. **32** Igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Agud ta na iring na duwán ménit tun ta pusung ta tingód ka dayó ta róggun na igtóngkô sikandin áknita tun ta dalan, asta igpénagpát din áknita tô kagi ka Manama.”

33 Na, tô oras tô, sékót dan iglónód tun ta Jerusalem. Igkita dan tô sapulù sábbad (11) mga disipulu i Jesus na ilimud, asta tô mga kadumaan

dan. ³⁴Igkagi tō mga manubù na ilimud, na mà dan, “Bánnal inanté dán puman tō Áglangngagán, asta igpakita sikandin ki Simon!”

³⁵Na, igulit tō duwa disipulu tingód katō ilumu kandan tun ta dalan, asta tingód ka kakilala dan kandin dalám ka katáppik-táppik din katō pan.

Igpapanó i Jesus tō mga disipulu din

Luc 24:36-49; Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Juan 20:19-23; Lumu 1:6-8

³⁶Róggun na igulit dan tō tingód katō igkita dan, igdunggù si Jesus na igtindág tun ta tángngaan dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mólà pa ka duwán kasunayan yu.”

³⁷Asal itingkámmád dan asta imáddangan dan, su kéman dan ka gimukud sikandin. ³⁸Asal igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Yakó ágkatanaan, asta yakó ágduwa-duwa. ³⁹Sállág yu ni mga amù nit bállad ku asta nit paa ku, su bánnal sakán gó. Awid kó kanak ébô kasóddóran yu na ánnà a gimukud. Ándà lawa katō gimukud, asal duwán lawa ku na ágkitanán yu.”

⁴⁰Na, igpakita i Jesus kandan tō bállad asta paa din. ⁴¹Agad idayawan dan, asal iring na ándà dan bánnal na bánnal gó sikandin, su isalábbuan dan. Iginisà si Jesus, na mà din, “Duwán ágkannán yu kannun?”

⁴²Igbággayan dan sikandin ka sábbad abuk sáddà na igággang.

⁴³Igtanggap i Jesus, asta igkan din tun ta saruwan dan.

⁴⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Tō igduma a pa ákniyu dángngan tō ándà a pa kamaté, igkagi ku ákniyu na kailangan matuman tō langun tingód kanak na igsulat i Moises, asta katō mga propeta sayyan, asta tun ta libro ka Salmo.”

⁴⁵Igpénagpát i Jesus kandan tō kóbadan katō kagi ka Manama na igsulat sayyan.

⁴⁶Igkagi sikandin, na mà din, “Mà katō kagi ka Manama na kailangan matayan tō Mesiyas, asta manté puman sikandin tun ta ikatállu álló.

⁴⁷Igpapidda ákniyu ébô mulit-ulit kó katō mga manubù tun ta langun banuwa na pasinsiyaan ka Manama tō mga salà dan ka rumákkád dan. Kailangan tumigkané kód mulit-ulit nit lunsud ka Jerusalem. ⁴⁸Sikiyu tō ikakita kani langun, asta kailangan ultítan yu tun ta duma mga manubù. ⁴⁹Papiddán ku dini ákniyu tō Ugis Espiritu na igtandô katō Ámmà ku. Asal angat kó pa kannun ta lunsud ka Jerusalem sippang ka matanggap yu tō Ugis Espiritu tikud tun ta langit.”

Ibatun si Jesus tun ta langit

Luc 24:50-53; Mar 16:19-20; Lumu 1:9-11

⁵⁰Na, igpid si Jesus kandan, igpanó dan tikud tun ta Jerusalem, asta igsadun dan sippang tun ta Betania. Igtayó i Jesus tō bállad din, asta

igdasal sikandin na tabangan dan ka Manama.⁵¹ Róggun na igdasal sikandin, igtananan din sikandan, asta ibatun sikandin tun ta langit.⁵² Na, igpangadap dan kandin, asta igulì dan tun ta Jerusalem na duwán dayó dan.⁵³ Inalayun dan ágsadun tun ta templo, asta ágdurungán dan tō Manama.